

Catalunya Cristiana

Dijous, 24 de desembre de 1992 ■ Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona ■ Director: Manuel Valls i Serra ■ Any XIV - Núm. 692 175 ptes.

Convocada pel Papa amb motiu de la
"Jornada Mundial per la Pau"

Segona trobada a Assís de confessions religioses

ROMA.— Els preparatius per la trobada de pregària i dejuni a Assís a favor de la pau a l'exllogoslàvia, van en bon ritme, ha dit el cardenal Roger Etchegaray, president del Consell Pontifici "Justícia i Pau", amb motiu del missatge a la "Jornada Mundial de la Pau" del papa Joan Pau II. Aquesta jornada se celebrarà el dia 1 de gener amb el lema: "Si vols la pau, surt a l'encontre del pobre".

La trobada a Assís, convocada pel Sant Pare, prevista per als dies 9 i 10 de gener, tindrà un caràcter plenament ecumènic. Han estat invitats els representants de les conferències episcopals d'Europa, així com els dirigents de les Esglésies cristianes; també els responsables de les comunitats jueves i musulmanes del continent. La participació dels jueus ha suscitat un problema amb motiu d'haver-se escollit un dissabte, per tant, dia del "Sabbat" (repòs). Amb tot, s'han considerat d'una importància capital que els representants religiosos puguin pregar a Assís per la mateixa intenció i no necessàriament fer-ho junts a la mateixa hora.

El 27 d'octubre del 1986, a Assís, tingué lloc l'històric primer encontre.

Presentació del martirologi de la Federació de Joves Cristians de Catalunya

MARTIROLOGI

DE LA
FEDERACIÓ DE JOVES CRISTIANS
DE
CATALUNYA

Actualitat del testimoniatge dels joves màrtirs de la FJC

Divendres, 18 de desembre fou presentat, a la sala d'actes del Seminari Conciliar de Barcelona, el "Martirologi de la Federació de Joves Cristians de Catalunya". El llibre recull els noms i les dades de més de 300 d'aquells joves forts i valents que foren assassinats a causa de la seva fe durant el temps de la persecució religiosa que acompanyà els fets de la guerra civil del 1936-39. "Aquella persecució religiosa fou un intent d'uns determinats moviments politico-socials —no de tots,

evidentment— i d'algunes persones, d'acabar amb l'existència del catolicisme a Catalunya. Aquesta és la veritat", ha escrit l'historiador Josep Benet.

Com afirmà el Dr. Zayas, en la seva intervenció: "passats ja més de 55 anys no fóra just privar la present generació, i amb aquesta les futures, d'aquella joventut". També el cardenal Jubany en el pròleg escriu: "El testimoni dels màrtirs i herois de la FJC és vàlid també per a la nostra joventut d'avui". És per

això —hi afegim nosaltres— que la presència a l'acte dels actuals moviments juvenils cristians, en les persones dels seus consiliaris i dels seus dirigents, hauria donat un relleu més gran a l'acte. És un vegada més, per causa sobretot de les desconexions generacionals existents i de la manca de coordinació, que s'ha desapropiat una excel·lent ocasió per donar a conèixer als joves dels nostres moviments un fet que ignoren. Encara es podria fer quelcom en aquest sentit.

(més informació a la pàgina 13)

LLINDAR

■ Manuel Valls i Serra

M'he fixat que, en alguns debats de tipus eclesial oferts recentment per la televisió (i el que dic val també per alguna premsa), el presentador o algú prèviament seleccionat hi fa sortir la figura de Joan XXIII, amb la intenció, en el fons, de contraposar-la a la del papa actual. A mi m'agrada, que s'elogii el bon papa Joan. Em sé de memòria moltes de les seves "floretes" i el seu "diari de l'ànima" em captiva per la seva senzillesa i per la seva pietat sincera. D'altra banda, crec que fou l'Esperit qui li inspirà l'aventura del Concili. El que no em sembla bé, però, és que se l'utilitzi. I la utilització es fa palesa, sobretot, quan s'evocuen aquelles seves paraules del discurs d'obertura del Concili en què manifestà que dissentia dels "profetes de calamitats". Perquè succeeix —i heus ací la paradoxa— que els qui tant citen aquell paràgraf

Una certa discreció i mesura

del seu discurs, són els qui avui parlen de l'Església actual i dels seus dirigents amb un to tan crític i tan amarg que hom de bon grat els preguntaria si no s'han convertit ells mateixos en els profetes de calamitats que pretenen denunciar. A la visió que ens donen sobre l'Església actual li manca precisament "el sentit de la discreció i de la mesura" que també demanava Joan XXIII en aquell mateix paràgraf del seu discurs. El que transmeten al públic és una visió que només traspua pessimisme i tristesa. Així, la seva aportació en aquests debats contribueix molt més a crear "objectors de cons-

ciència" eclesials que no a atreure, de manera persuasiva i convincent, els qui estan allunyats. I d'aquesta manera fan el joc a uns mitjans de comunicació els quals, pel que fa al cristianisme i a l'Església, no sempre són un exemple de respecte i neutralitat. L'únic que aconseguen amb la seva actitud negativa és de confirmar i alimentar les animadversions i els prejudicis ja existents. Quan els cristians, i molt més encara els capellans i els teòlegs, som convidats en aquest tipus de debats, hauríem de tenir molt present que, per damunt de tot, hem de transparentar una profunda passió per Jesucrist i una sincera estimació envers l'Església. Això hauria de ser com una condició prèvia la qual no hauríem de donar mai per ja sobreentesa o pressuposada. Si no és així, sense pretendre-ho, podríem estar fent molt de mal.

ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE **CATALUNYA CRISTIANA**

RUTA DE SANT PAU

SÍRIA I TURQUIA

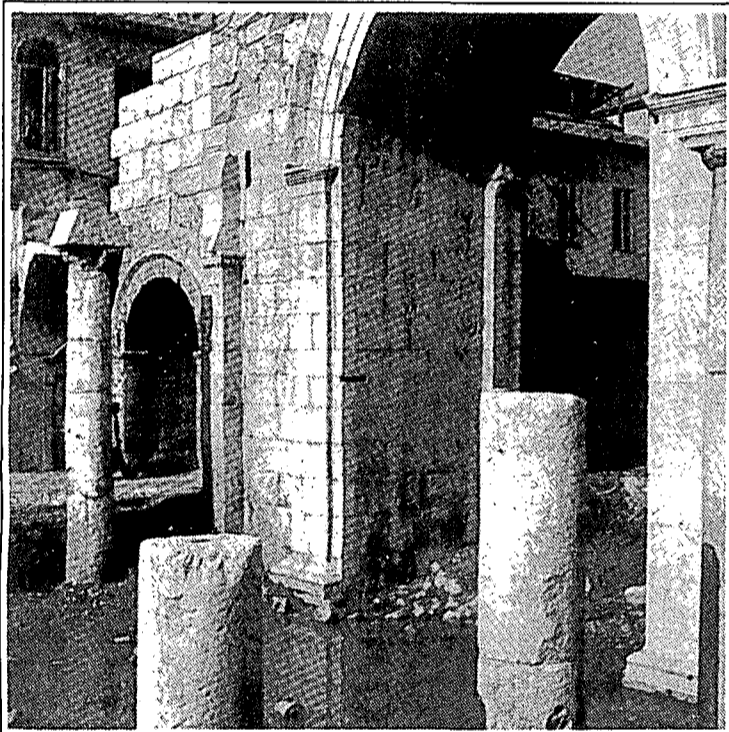
Seguint els Fets dels Apòstols, l'evangelització de Pau i les Esglésies de l'Apocalipsi

Del 13 de febrer al 4 de març de 1993

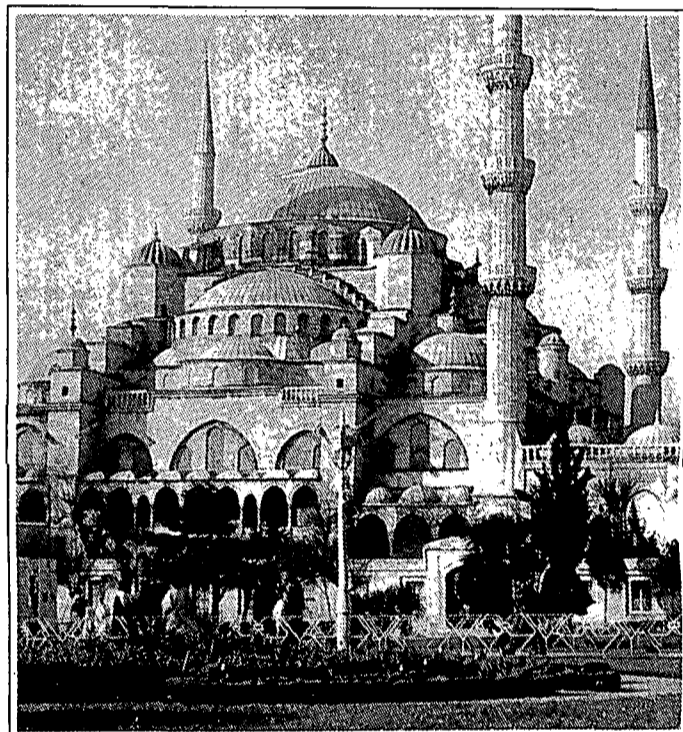
INDRETS DE L'ITINERARI:

Damasc, Malula (cases troglodites), Krak dels Cavallers, Ugarit, Qalat Seman, Aleppo, Palmira, Antioquia (Antakya), Adana, Tars de Cilícia, Iconi (Konya), Capadócia: Nevsehir, Goreme..., Antioquia de Pisídia (Yalvaç), Perga, Aspendos, Side, Atàlia (Antalya), Pamukkale (Hieràpolis) i el seu entorn calcaris singular, Laodicea, Afrodisia, Priene, Milet, Efes (Selçuk) i la casa de la Mare de Déu (Meryemana), Esmirna (Izmir), Pèrgam (Bergama), Troia (Truva), Istanbul: Constantinopla.

PLACES LIMITADES - OBERTA LA INSCRIPCIÓ

*"Carrer anomenat
Recte" a Damasc.*

*Istanbul,
mesquita Blava*

Si encara no hi heu estat, aquesta pot ser el vostre primer...

PELEGRINATGE A **TERRA SANTA**

Del 10 al 19 de març de 1993

FEU-VOS "PELEGRINS DE LA PARAULA" VISITANT LA JUDEA I LA GALILEA:

Jerusalem (sant sepulcre, via Dolorosa, cenacle, muntanya de les Oliveres, esplanada i mur occidental del Temple, etc.) i el seu entorn (Betània, Ain Karem, etc.), Betlem, Jericó, la mar Morta i el riu Jordà, el llac de Tiberíades, el mont Tabor, Cafarnaüm, Canà de Galilea, Nàzaret, el mont Carmel, etc.

Una vivència inoblidable, pas a pas amb el Nou Testament, seguint les pautes i la tradició iniciada i tramesa per l'Escola bíblica de Montserrat.

DEMANEU MÉS INFORMACIÓ

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT
PERQUÈ **CATALUNYA CRISTIANA** PUGUI SORTIR CADA SETMANA. FES-TE AMIC!
Per a informació: Plaça d'Urquinaona 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel. (93) 301 37 18

EDITORIAL

Nadal, un temps per a l'evangelització

A desgrat de les deformacions i de les mixtificacions de la nostra societat consumista, la rel cristiana del Nadal és indefugible. La referència a Jesús hi és, òbviament, inevitable. D'altra banda, hi ha, aquests dies, una sensibilització de les persones i de les famílies, ambigua, però certa. Se'ns obre així, un temps propici a l'anunci humil i desinhibit, confiat, de la fe que dona sentit a la nostra vida.

El tarannà catòlic és una mica reticent, almenys en el nostre temps, a fer conversa de les vivències religioses. Solem aturar-nos, a tot estirar, en el comentari sobre les notícies eclesials que salten a l'opinió pública. I encara, en aquest cas, a molts els costa desistir-se de circumloquis que naveguen entre la por a ser mal vistos i la mala consciència de no testimoniar prou la fe. Val a dir que el testimoni pot donar-se, segons els casos, tan en l'autocrítica —no en la crítica insolidària— com en la defensa dels capteniments eclesials. L'important és que aparegui, en tots dos casos, la nostra opció de fidelitat.

Un pas més endavant seria transparentar les nostres conviccions respecte dels valors cristians. Això comporta, no cal dir-ho, remar contracorrent de l'escala de valors que la societat professa: no l'enriquiment per damunt de tot, sinó l'honradesa i la solidaritat social; no l'individualisme, sinó la germanor; no la disbauxa, sinó el domini de si mateix; no el sexe al marge de l'amor, sinó l'amor donant sentit al sexe; no l'arbitrarietat i el caprici en les relacions sentimentals —"amor a primera vista"— sinó la coherència i la fidelitat en la família. I així successivament. Molts temes relacionats amb aquests valors trauran el cap, sens dubte, a les sobretaulas d'aquestes festes. Pensem que viure d'acord amb aquests valors és el primer i més necessari. Però que cal, a més, saber oferir-los als altres. La llum, com vol l'Evangeli, sobre el candeler.

Ni aquí, tanmateix, no ens podem aturar. Hem d'arribar a la Bona Nova d'on neixen aquests valors. Amb el benentès que la Bona Nova no és, solament, allò que Jesús diu, sinó que és, alhora, el mateix Jesús que ho diu. La nostra fe no és en valors, sinó en la persona del Crist. El nostre anunci tampoc no és de valors, sinó de la persona mateixa del nostre Salvador el Déu-que-és-amb-nosaltres. Com ha escrit bellament el poeta anglès T.S. Eliot, "en un moment donat, ha sorgit un fenomen absolutament anòmal. S'ha alçat, de cop i volta, una Veu que ha pretès d'identificar-se amb el Destí. Ja no es tracta de l'home que escateix el misteri, que malda per imaginar-se el seu destí, sinó d'un home que ha gosat dir: jo sóc aquest misteri, jo sóc el teu destí. No us ensenyo el camí, sinó Jo sóc el camí, la veritat i la vida." Aquest és la Bona Nova, apareguda a Betlem de Judà.

Mirant el pessebre... Conversant amb el familiar o l'amic que ha deixat de compartir la taula eucarística... Discutint, potser, cap on va l'home en aquest cap de segle... ¿goserem, aquests dies propicis, testificar la nostra fe en Jesucrist? ¿Sabrem dir a tot arreu —i no només cantar a l'església— que no posem els ulls ni l'esperança ni l'amor en ningú més que en Ell?

Seguim amb l'evangelista Lluc i la seva pulcritud de llenguatge. Minuciosos com és ell, no escriu una paraula més enllà, per això, cal anar molt en compte amb cada paraula que escriu.

Sobretot quan parla d'àngels i dimonis. Aquests dies molts s'han incomodat perquè el diantre de "Catecisme" també en parla; però, en un temps que la narrativa per al jovent —i no tant jovent— retorna als herois sobrehumans de l'antigor amb versió galàctica, no acabo d'entendre tants escarafalls per la doctrina catòlica. No acabo d'entendre que, en l'era dels Star Trek i d'Imperis que "ataquen" i "contraataquen", les "milícies celestials" de Jahveh Sebaoth facin tanta nosa teològica.

Lluc parla d'àngels i de dimonis. I, agradi o no agradi, li hem de fer molt de cas. En parla quan introdueix una intervenció important de Déu en els afers terrenals, però també quan hi

No acabo d'entendre que, en l'era dels Star Trek i d'Imperis que "ataquen" i "contraataquen", les "milícies celestials" de Jahveh Sebaoth facin tanta nosa teològica.

hipocresia, sinó que pot arribar a ser una blasfèmia quan no va acompanyada de l'acció pacífica. Atemptar contra la pau és menysprear la mateixa Glòria de Déu...

Seguim. Els homes a qui va adreçat el missatge de pau són, segons el text, els "homes de la eudokia", que voldria dir, aproximadament, els "homes del beneplàcit, de la benevolència, de la bona voluntat, del bon parer, del bon criteri". etc. L'Església, de fet, sempre ho ha entès així: els homes de la eudokia són els homes que

han complagut Déu, és a dir, tota la humanitat sense excepció. El missatge angèlic només es pot entendre així: Déu ha obrat en favor de tots els homes en la carn del nadó de la ciutat de David.

Els pastors, que en la seva insignificància social representen a tota la humanitat, queden corçats de por. L'Esclat sempre associa el temor amb les manifestacions divines —només Maria n'és l'excepció. Però, així com el perfum i la música serveixen molts cops per anunciar, de forma protocolària, l'aparició en públic d'un gran personatge, l'aparició de Déu també té el seu propi "protocol": els àngels. La gran Festa dels Àngels, amb la potestat pròpia d'un gran exèrcit, anunciava amb tots els honors un gran Esdeveniment: Déu havia nascut en una menjadora d'animals.

Com dèiem al començament, cal parar molt de compte en cada paraula que escriu Lluc.

■ Jordi Bassas i Ribalta és escriptor i teòleg

Festa d'àngels

■ Jordi Bassas i Ribalta

intervé el Maligne. La Passió, ell l'entén com la irrupció fraudulenta de Satanàs en la consciència de tothom, els Dotze inclosos, —bé... de tothom, llevat de les "tres dones de Galilea". En la mateixa línia, presenta el Naixement com una gran festa a les Altures, amb les milícies celestials que canten la Glòria de Déu i la Pau a la Terra. Però, sempre la mateixa idea de fons: l'home, per ell mateix, no és prou dolent per condemnar-se a l'Infern, ni prou bo per merèixer el Cel: per això calen àngels i dimonis.

Aturem-nos-hi. El díptic "Glòria a Déu allà dalt / Pau als homes aquí baix" no correspon a dos fets correlatius, sinó a una mateixa i única realitat. La Glòria (doxa) de Déu es manifesta de forma visible només quan la pau regna entre els homes. El lector jueu deuria entendre perfectament la indirecta de Lluc: la forma de salutació habitual semítica "pau" (en hebreu "shalom"), no sols pot ser una

RESPIR

L'atracció

Tota atracció és ambigua d'ella mateixa fonamentalment per dues senzilles raons: perquè sol ser per instint i per necessitat idealitzadora, o embellidora, de l'objecte, o de la persona, que l'exerceix, i, en segon lloc, perquè, quan hom té allò que l'atreia no és estrany que s'adoni que tot plegat l'ha dut a un desencant, a un desencís. Per evitar això, l'atracció s'hauria de mantenir en uns límits tals que no permetin de convertir en idol la cosa, o la persona, que atreu. Tota idolatria és dolenta, encara que no sigui en el terreny religiós, o de la fe, perquè, segons el diccionari, és un culte o amor **excessiu** a una persona o a una cosa. Aquest excés fa que les idolatries siguin la causa de moltes dissensions, de lluites, d'un gran nombre de faltes d'entesa. El desig que l'atracció desvetlli i que no queda mai satisfet per la possessió, només tindrà sentit si es converteix en esperança, sobretot en aquella esperança que no enganya.

■ Miquel Estradé

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonés, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Rosa Collell, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Giral, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Antoni Plaça, Tomàs Punyé, Jordi Roigé i Solé, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle, TORREDEMBARRA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA GELTRU; Antonio Gil,

ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA: Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper. Compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2^a.

Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impressora: Publiagraf, S.A. L'Passatge Valeri Serra, 30,

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,

Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 17.732 Ptes. □ Amèrica: 21.892 Ptes. □ Àfrica: 21.892 Ptes.

□ Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Mª Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar

Vilamúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i

mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

ARA MATEIX

De l'any que se'n va (I)

■ J. Carrera Planas

Aquest 92 que se'ns va acabant era l'any esperat dels Jocs Olímpics i de tantes i tantes coses com hi han girat al voltant. Una data màgica que, vista des de la perspectiva dels anys anteriors, cobria tot l'horitzó del futur, una mena de non-plus-ultra... Ara, en canvi, ja comencem a veure'l darrera nostre, forma part del nostre passat i li hem perdut aquell respecte mític d'abans.

El que no podiem preveure és que en un terreny molt diferent de l'esportiu, el de l'Església, el 92 ens portaria esdeveniments tan importants com la convocatòria d'un Concili Provincial de les diòcesis catalanes i la publicació del Catecisme de l'Església Catòlica, i polèmiques tan vives com les que giren al voltant de la conferència episcopal catalana i l'ordenació de cristianes, decidida per la comunió anglicana.

La de la celebració d'un Concili Provincial és una iniciativa ambiciosa, nova, si bé no del tot inesperada: en anys passats ja s'havien sentit veus que la demanaven o que proposaven, si més no, una assemblea eclesial d'abast català. Tanmateix, ¿podem dir ara que la seva convocatòria hagi estat acompanyada amb entusiasme? No hi ha dades per a una valoració global de l'opinió dels catòlics, però em temo que algunes —persones, grups— d'entrada, li fan poca confiança.

Sempre, i d'una manera molt nostra en aquest país, es dona una correlació perillosa entre l'esperança i la frustració. Un excés d'expectativa o d'engrescament en el punt d'arrencada ens porta, moltes vegades, a la decepció. En aquest sentit, i a fi de superar aquest risc en el Concili convocat, ja seria bo que, de moment, fixéssim la mirada en el treball immediat, i que deixéssim que l'entusiasme s'anés generant gradualment, a mesura que el projecte avança.

Però, en tot cas, la confiança ja ha de ser cosa d'avui. Confiança mútua entre els diferents estaments i les diferents sensibilitats eclesials, confiança en les virtualitats pastorals d'un concili, i confiança en la nostra capacitat de reeixir-hi.

Per a la primera, necessitem —tots— substituir els recels rutinaris i la presumpció en l'altre, d'intencions negatives no comprovades, per l'aproximació i el diàleg franc, i passar,

"La confiança ja ha de ser cosa d'avui. Confiança mútua entre els diferents estaments i les diferents sensibilitats eclesials, confiança en les virtualitats pastorals d'un concili, i confiança en la nostra capacitat de reeixir-hi"

doncs, de la murmuració a la correcció fraterna, quan i com calgui. Per a la segona, convé adonar-se del que, a escala universal, ha significat, per exemple, el Vaticà II, el qual, òbviament, tenia tots els trets conciliaris característics, inclòs el de la presa de les decisions només per l'episcopat, en la seva fase final. Amb l'esperit de Joan XXIII i de Pau VI, va esdevenir ben clar que aquelles decisions poden recollir i formular amb eficàcia les aspiracions renovadores del cos eclesial. Unes aspiracions que en el mateix cas, la preparació del Concili ha de permetre de conèixer, de treballar amplament i de discernir a la llum de l'Esperit. L'estil del Vaticà II i l'oreig vivificador que suscità h'han de ser, no cal dir-ho, el punt de referència i el model del Concili català. Per a la tercera, només cal que considerem el ventall tan ric de dons i d'aptituds en els camps més diversos que, gràcies a Déu, es dona entre nosaltres... només vulnerable per la discòrdia.

■ J. Carrera Planas és Bisbe auxiliar de Barcelona

El 28 de novembre de 1982, Joan Pau II erigia l'Opus Dei en la primera Prelatura personal, d'àmbit universal i amb estatuts propis. La fórmula jurídica que havia desitjat el Fundador arribava, set anys després de la seva mort. Al mateix temps, el Papa nomenava Mons. Alvaro del Portillo, Prelat de l'Opus Dei, el qual és, també, president general de la Societat Sacerdotal de la Santa Creu.

¿Què significava aquesta decisió jurídica? ¿Quina novetat implicava? ¿Quina perspectiva eclesial encetava? Cal precisar, en primer lloc que en l'Església, primer és la vida i després ve el dret. El missatge fundacional de l'Opus Dei havia irromput el dia 2 d'octubre de 1928. "Allò que sempre he ensenyat des de fa quaranta anys —deia Mons. Escrivà a una entrevista a "Palabra", l'octubre del 67—, és que tot treball humà honest, intel·lectual o bé manual, ha de ser fet pel cristià amb la major perfecció possible: amb perfecció humana (competència professional) i amb per-

En el desè aniversari de la Prelatura de l'Opus Dei

■ Àngel Caldas

fecció cristiana (per amor a la voluntat de Déu i en el servei dels homes). Perquè fet així, aquest treball humà, per molt humil i insignificant que la tasca sembli, contribueix a ordenar cristianament les realitats temporals —a manifestar-ne la dimensió divina— i és assumit i integrat en l'obra prodigiosa de la creació i de la redempció del món: s'eleva així el treball a l'ordre de la gràcia, se santifica, es converteix en obra de Déu, **operatio Dei, opus Dei**".

El taller de Natzaret va canviar la fesomia de la Història. Aquí rau la vella novetat evangèlica del missatge de l'Opus Dei: la vocació universal a la santedat, nascuda en el baptisme, es materialitza en l'exercici de la professió i de la vida ordinària, que es converteix en un misteri de comunió amb Déu i els homes. La xarxa humana del treball, que fixa l'home en la seva secularitat, esdevé batecdiví d'Amor redemptor. El sacerdoti comú dels fidels torna a connectar amb el seu propi temps. Les concrecions d'aquest missatge porten

una força transformadora tan evident que no necessita ser argumentada.

Fins aquí, el missatge nuclear de l'Opus Dei, que l'Església, que és Mare i Mestra, ja feia temps que havia assumit. El discerniment evangèlic del fenomen espiritual i ascètic ja estava fet i incorporat a la seva pròpia plenitud. Però el dinamisme d'aquest missatge demanava una forma jurídica adient a la seva naturalesa plenament secular i a la seva missió universal. D'altra banda, un bé pastoral d'àmbit sense fronteres no podia córrer el risc de diluir-se per manca d'un ordenament legal adequat. Seguint la línia del n° 10 del Decret **Presbyterorum Ordinis**, del Concili Vaticà II, la Santa Seu havia configurat una estructura jurisdiccional destinada a promoure "peculiaris obres pastorals". És en aquesta estructura —la Prelatura personal— que fou erigit, fa deu anys, l'Opus Dei.

La norma jurídica vertebrada el carisma i l'integra en el fi solidari de tota l'Església. Per això, cal subratllar que la Prelatura personal de l'Opus Dei només afecta, jurídicament, les persones que en formen part i només en ordre al fi explícit del seu

propri carisma. I de res més. L'Opus Dei no és una Església local, no és una diòcesi ni territorial ni personal. La jurisdicció del Bisbe resta intacta, en tot allò que conforma la naturalesa i l'àmbit de la seva missió, i que sol expressar-se en el Dret comú. No sols queda intacta, sinó que es veu potenciada perquè l'amor a l'Església jeràrquica rep una nova motivació, i la

fidelitat al propi carisma enriqueix el seu entorn social, eclesial i humà.

Els capellans diocesans, incardinats al servei de la seva pròpia diòcesi, que s'associen a la Societat Sacerdotal de la Santa Creu, no són membres de la Prelatura. Per tant, ningú fora del Bisbe propi no té jurisdicció damunt d'ells en l'exercici del seu ministeri. Però, usant del legítim "**ius nativum**" d'associació, que els correspon pel fet de ser persones, participen d'aquesta espiritualitat que potencia "l'exercici mateix de la caritat pastoral" (P.O. n.14).

Potser caldrà temps per tal que una realitat eclesial de tanta amplitud i densitat com és la vella novetat del missatge de l'Opus Dei, trobi un "assentament" natural en la vida orgànica de l'Església. I és que les riqueses de l'Esperit Sant estan, també, entre les mans de la fragilitat i de la fidelitat de tots els homes. Deu anys de Prelatura de l'Opus Dei no passa de ser un tast de la Història. Però Déu no té rellotge.

■ Àngel Caldas és capellà de la diòcesi de Girona

SABER ESCOLTAR

El Catecisme de l'Església Catòlica

Tinca les mans el Catecisme de l'Església Catòlica. ¡Enhorabona! Un esdeveniment històric de primer ordre. Em fa sentir vertadera emoció i un enorme respecte. ¡És el llibre de la doctrina cristiana, escrit per tal de créixer en la vida de fills de Déu! Cosa que causa una immensa alegria.

El Catecisme és un do de Déu i un signe d'amor eficaç de l'Església per als seus membres i per al món. S'hi troba, concretament, la fe del Poble de Déu. Importa molt saber quins són els punts de sosteniment espiritual. Un home sense indrets de referència perd la personalitat i, emmalaltit, es torna incoherent. Un cristià també necessita saber quins són els sustentacles de la seva esperança i així sentir-se més segur, serè i conscient. El Catecisme, en aquest aspecte, té un paper primor-

dial. Esdevé, semblantment, ofrena per a l'evangelització dels nostres contemporanis i, per tant, és fruit de la pregonesa d'un cor eclesial que batega al ritme del de Crist missioner.

Aquesta síntesi orgànica de la fe es converteix en el breuari inspirador d'una vida creient madura. És un instrument imprescindible en la tasca de la formació espiritual. Bressol on els infants i joves són atesos i aprenen els mots i els somriures de la santa Mare Església. El Catecisme, en primer i darrer terme, és el compromís d'una comunitat que estima Crist i el seu missatge. I que, vivint-los, els testimonia amb fets i paraules. Veritable fruit del Concili Vaticà II.

■ Joan Guiteras

Un gran home tenia un fill. No havia escatimat cap esforç perquè fos semblant a ell. Aquest gran home, anhelava tenir néts i desitjava que el seu fill es casés amb una dona que coneixien, de gran bellesa, molt intel·ligent, sana, amb educació exquisida i fins i tot molt elegant.

Quints néts tan meravellosos podria tenir d'aquest possible matrimoni!

Però el seu fill es deixà enamorar per una dona de la vida i determinà casar-se amb ella.

El pare s'horrortitzà però, naturalment, va respectar la llibertat del seu fill.

Ai! Segur que aquella dona tindria malalties! Era grollera, gens instruída...

I fou així: els néts feien pena.

Però l'avi va dir: Malgrat tot, són els meus néts! I jo no puc no estimar-los. I els estimaré amb tot el meu cor. Què puc fer, doncs, pel seu bé?

Aquest gran home era poderós en recursos. Va enviar els seus néts a les millors clíniques i encara subvencionà investigadors perquè a la fi trobessin el remei a aquestes malalties congènites.

Després els posà al càrrec de reconegudes institucions perquè els eduquessin de la millor manera possible.

Fins i tot va fer que a alguna de les nétes li fos practicada la cirurgia estètica. No va estalviar res perquè tots anessin a les millors universitats. Ell mateix, que també era molt savi, es posà a donar-los classes particulars.

Narració real

■ Alfred Rubio

En fi, després dels anys arribà a tenir uns néts esplèndids. Van ser tantes les seves atencions i sacrificis en pro d'ells, que va aconseguir que en alguns aspectes fossin encara millors que aquells que ell desitjava que naixessin d'aquella magnífica dona que va quedar soltera.

Però aquests néts, els que havien nascut de l'aberrant voluntat del pare, que n'estaven d'agraïts a la bonesa de l'avi! Perquè encara que sabien que no eren ells els que ell havia desitjat en un principi, s'havia abocat sens mesura, per fer-los també el més semblants possibles a ell. De debò que aquest avi tan bo, mereixia tota la seva lloança i gratitud!

A més, l'avi havia perdonat el seu fill de tots els seus errors quan aquest li ho demanà i l'havia acollit de nou a ell, com també a la seva esposa, en el seu palau, amb gran alegria i festa!

He titulat aquesta història "Narració real", perquè n'és. Déu desitjava que Adam, els homes, no s'haguessin

emmanillat amb el pecat fent-se enemics d'Ell. Desitjava que s'haguessin estimat com Ell els estimava. Essent així, tota la història de la humanitat hauria estat diferent. No tan sols la història, sinó que en ser aquesta diferent, n'haguessin nascut altres —fruit d'unions harmonioses— que eren els que Déu desitjava.

Déu té coneixement de tots els éssers possibles. Però els que Ell somniava que arribessin a ser reals, per culpa del pecat —i dels continus pecats— es frustraven. I Déu respectà la llibertat que Ell mateix havia donat a l'home. I van néixer altres descen-

dents: nosaltres mateixos. Però encara que no érem els desitjats, ens acceptà com a reals éssers que som. I vessà pels mèrits de Crist, el seu Esperit des del principi de la Humanitat il·luminant les consciències. Després també ens envià profetes per instruir-nos. S'encarnà el Verb per donar-nos la salvació a totes les generacions, passades, presents i futures. Ens envià l'Esperit amb la plenitud dels seus dons. I ens crida a la santedat. On hi abundà el pecat, hi sobreabundà la gràcia. Ens obre les portes del seu cel.

Però ens cal ser humils! Hem de reconèixer amb senzillesa que no som aquells que Ell desitjava. Però ens ho ha donat tot, encara amb més sobreabundància, perquè puguem arribar a ser condignes dels seus desitjos.

Així doncs, quanta lloança i gratitud redoblades mereix de nosaltres!

Alfred Rubio és de l'Àmbit Maria Corral

◆ Sant Isidre, patró dels pagesos

Sr. Director:

En relació amb la campanya de polèmica llançada contra l'advocació de sant Isidre com a patró de la pagesia catalana, podem afirmar amb dades històriques a la mà que, almenys al Vallès Oriental, el patró tradicional dels agricultors és i ha estat sempre St. Isidre.

En les visites pastorals de les primeres dècades del segle XVII apareixen altars dedicats a St. Isidre en les esglésies de la Roca (any 1609), Mollet, Lliçà d'Avall, Lliçà d'Amunt i Canovelles (1626), Sant Fost, Parets, Montornès i Palou (1628), Llerona (1635), Corró d'Amunt i Vilanova del Vallès (1657), l'Ametlla (1681). A Vallromanes el 1610 se celebrava un ofici i una processó en el seu honor. A l'església gòtica de Granollers tenia un benefici en el segle XIV...

En fi, per què donar més dades. És evident que la devoció a sant Isidre llaurador està documentada com a mínim un segle abans de la Guerra de Successió. La

seva popularitat pot arrencar fins i tot de l'Edat Mitjana. Sant Galderic és un sant molt simpàtic i respectable, però la història no és pot falsejar.

XAVIER PÉREZ
Sant Fost de Campsentelles

◆ Donatiu domiciliat

Sr. Director:

No recordo exactament a quin secció del nostre setmanari — i no ho puc comprovar perquè així que l'he llegit el passo a un altre — que proposaven, referent a la diada de germanor o en general, al finançament de

l'Església, un suggeriment que ja fa anys vaig proposar al que llavors era rector de la nostra parròquia, que es busqués, casa per casa, famílies que es compromessin a donar mensualment, semestralment o com els vagi més bé una quantitat fixa — a ser possible domiciliada — amb la qual es pugui comptar sempre a més donatius voluntaris. Crec que seria molt bo que els que volem ser cristians de debò féssim ja ara mateix aquest compromís. Molt temo que molta gent, tractant-se de diners... Però potser entre els que responguéssim, seria una bona empenta. Potser valdria la pena de provar-ho.

ROSA COLLELL
Torelló

Cartes al Director

◆ Cristoteràpia

Sr. Director:

En el suplement del vostre setmanari "Litúrgia-Cultura", núm. 53 —(data: 16-04-92)—, es feia recomanació del llibre, "Cristoteràpia", de Bernard Tyrrel, editat per Edicions Paulines.

L'he buscat per diverses llibreries i no l'he trobat. Solament en una, me'n varen donar raó però,

ensem, em digueren que a Espanya no s'havia editat i difícilment el podria trobar.

¿Podeu vosaltres donar-me'n informació? ¿Es pot trobar ja sigui en català o bé en castellà?

Molt us agrairé que tingueu a bé informar-me'n.

JOAN ESTEVE i ALBET
Vilafraanca del Penedès

N. de la R. Pot adquirir l'obra en la llibreria "San Pablo", Ronda S. Pere, 16. Barcelona.

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 — 08010 Barcelona — Tel.: (93) 301 08 87.

NOVETAT

Francesc Gamissans CLARA DE NOM I DE FETS

Col·lecció Els Daus 125, 96 pàg.

Una biografia de santa Clara d'Assís. Una afirmació que la utopia de l'evangeli es pot viure amb radicalitat. L'autor ens explica una bella i vella història d'amor excels, la història de la vida d'una donzella físicament atractiva, de singular intel·ligència, amorosa i apassionada, de grans projectes duts a terme amb generositat i fermesa.

NOVETAT

Grup 70 x Set PEDRES VIVES

Cassete. P.V.P. 1.100 ptes.
Conté les cançons següents:

Apropeu-vos al Crist/ 70 x Set/
Flors de Pau/ Salsa/ La vida per a Tu/
Sorisa/ La casa de tothom/ Ionqui/
Temps moderns/ Ajuda el meu amic/
Pare perdona'ls/ No és un rock/
Còmplice.

(Hi ha cançoners a part amb les lletres i músiques de les cançons; P.V.P. 425 ptes.)

ACUDIT

BARCELONA

• **FESTES DE NADAL ALS SANTS JUST I PASTOR.** - Després de la inauguració del pessebre, cedit per l'Associació de Pessebristes a la parròquia, la vetlla de Nadal, amb la intervenció de la Coral Verge Bruna, hi ha anunciat per al **dissabte 2 de gener**, a les 21h, un concert amb la Coral Ars Nova, de Martorell, dirigida per Sergi Riera, i la Coral Verge Bruna, de Barcelona, dirigida per Lluís Arguijo.

• **ELS PASTORETS, AL CASAL CALASSANÇ.** - Representacions de *L'estel de Natzaret*, **dissabte 26**, a les 20h, i **diumenge 27**, a les 17.30h, al Casal Calassanç (c/ Sant Quintí 19, 08026 Barcelona; metro L5: Camp de l'Arpa).

• **CONCERT A VALLGORGUINA.** - A càrrec de la coral El Progrés, de Palamós, **diumenge 27**, després de missa de 12, en què participarà, a la parròquia de Sant Andreu de Vallgorguina, amb tot un repertori de cançons nadalenques, i en el context de les festes del centenari de la proclamació de la Mare de Déu de la Mercè patrona de Vallgorguina.

• **SOLEMNE HORA SANTA I EUCARISTIA DE CAP D'ANY.** - A la parròquia de la Mare de Déu de la Pau (Pl. Ferran Casablanca 4) el **dijous 31**: a les 22h, hora

santa, i a les 23h, eucaristia, seguides d'una estona d'animació.

• **VETLLA DE CAP D'ANY, ORGANITZADA PER L'ADORACIÓ NOCTURNA FEMENINA.** - Començarà a les 23h del **dia 31**, per acabar a la una aproximadament, a l'església del Santíssim Sagrament (c/ Aragó 268). Consistirà en una reflexió, oració personal i adoració del Santíssim, Tot seguit, celebració eucarística de la solemnitat de santa Maria, Mare de Déu. Per a més informació: Cedair, tel. 216-02-13 (de 18 a 20h).

• **JORNADA MUNDIAL DE LA PAU.** - El **dia 1 de gener**, a les 12h, hi haurà una missa a la catedral, convocada per Justícia i Pau de Barcelona (entitat que celebra enguany els primers 25 anys d'activitat) per les intencions de la jornada.

• **JORNADES D'ESPIRITUALITAT.** - Dirigides per Mn. Joan Esquerda, els dies 1, 2 i 3, a les 19.30h, al col·legi de les Escolàpies (c/ Roger de Llúria 64), sobre el tema: «El Catecisme de l'Església Catòlica en la vivència de la comunitat eclesial.»

• **RECÉS AL BRULL.** - Els propers dies 3, 4 i 5 de gener, tindrà lloc una trobada de reflexió i pregària en clima de silenci organitzada pel M.C.M. (Moviment Cristià de Mestres), oberta a tots els joves. La dirigirà Mn. Joan-Enric Vives. Per a més informació: tel. 453-44-99 (Mont-

serrat Sardà) o bé 379-15-20 (Mercè Lajara).

• **ESGLÉSIA ORTODOXA.** - Amb motiu de la Visita pastoral a Barcelona a la Comunitat i Parròquia de la Resurrecció i Sant Ermengol, de Monsenyor Germain de Saint-Denis del

Patriarcat de Romania els propers dies 5-6 de gener. Us comuniquem que el dia 6 de gener, solemnitat de l'Epifania del Senyor, a la Parròquia de la Concepció, c/ Aragó (capella de la Mare de Déu de Montserrat eucarística de la Divina Litúrgia Ortodoxa pontifical concelebrada i segons el ritus de les Gàl·lies. Informació tel.: 441 57 72 de 19 fins a 22 h.

40 milions per a Somàlia

La Federació Catalana d'Organitzacions No Governamentals informa de la primera etapa de la seva campanya "Ajudem Somàlia". Durant aquesta primera etapa que va començar el 15 d'octubre, s'han recollit donatius ciutadans per import de 40.000.000 de pessetes. La Federació ha lliurat, dividint en parts iguals l'import d'aquesta recaptació, a les tres entitats federades, Ajuda en Acció, Intermón i Metges sense Fronteres, que estan realitzant accions d'emergència, de nutrició i sanitàries a Somàlia.

La Generalitat de Catalunya ha donat suport a aquesta campanya amb el pagament de la publicitat als mitjans de comunicació per fer-la conèixer. La Federació Catalana d'ONG paga les despeses de l'organització de la campanya. D'aquesta manera totes les quantitats recollides van a aquelles operacions humanitàries d'emergència.

La Federació continuarà la campanya "Ajudem Somàlia", també amb aquell suport de la Generalitat, en una segona etapa, fins que l'evolució de la situació a Somàlia ho aconselli.

Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament
17 de desembre de 1992

LLEIDA

• **ESCOLA DE L'ESPLAI: CURS DE MONITORS.** - A la casa de colònies Miravall, del **26 al 31**. Informació a: Av. Blondel 11, 3r, 25002 Lleida; tel. (973) 27-28-64.

SOLSONA

• **RECÉS PER A MATRIMONIS AL MIRACLE.** - Per tal d'aprofundir sobre la missió i la vocació del matrimoni en un ambient de pau i de pregària. Del dia 2 al 4 de gener; tema: La família, Església domèstica; sota la direcció de Mn. Ramon Alsina. Informació i inscripcions: Casa d'Espiritualitat, tel. (973) 48-00-45.

AJUDEM EL POBLE DE BÒSNIA

Recollida de fons per comprar "paquets d'alimentació i medicines" per família; valor de cada paquet: 2.500 ptes.

c/c Ajudem al Poble de Bòsnia. 2100-3200-2201147436

Caixa de Pensions de Barcelona, "La Caixa"

Entitats coordinadores

CIEMEN
Pau Claris, 106, 1r 1a
08009 Barcelona
Tel. 302 01 44
Fax 412 08 90

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Bisbe Irurita, 5

17004 Girona
C/. Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

25280 Solsona
Bisbat

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2^a 1^a

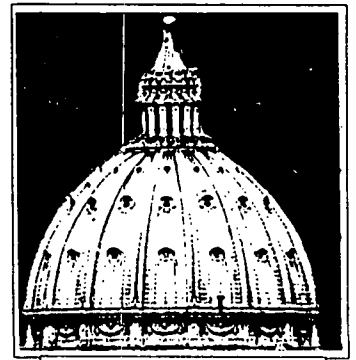
25007 Seu d'Urgell
Bisbat

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

43500 Tortosa
Bisbat

Missatge de Joan Pau II per a la "Jornada Mundial de la Pau"

Si vols la pau, surt a l'encontre del pobre

ROMA

ROMA.— El dia 11 d'aquest mes es feu públic el missatge del Sant Pare per a la "Jornada Mundial de la Pau", que se celebrarà el proper dia 1 de gener, sota el lema "Si vols la pau, surt a l'encontre del pobre".

"La lògica de la guerra preval per sobre les repetides crides a la pau" (Joan Pau II)

El missatge comença afirmant que "avui la pau és reconeguda universalment com un dels valors més alts que cal buscar i defensar". Després de constatar que la desaparició dels blocs ideològics ha dissipat l'espectre d'una guerra devastadora, "greus conflictes locals continuen perturbant diverses regions de la terra", com la dramàtica situació de Bòsnia i Hercegovina. "La lògica aberrant de la guerra preval, sobre les repetides crides a la pau fetes per persones qualificades".

El missatge per a aquesta Jornada se centra en "una altra seriosa amenaça per a la pau: moltes persones, és més, poblacions senceres viuen avui en condicions d'extrema pobresa". El Sant Pare recalca que "es tracta d'un problema que es planteja a la consciència de la humanitat".

L'opció inhumana de la guerra

Una situació que és font de pobresa i misèria és la que es

deriva de la guerra entre nacions, i de conflictes dins d'un mateix país. Joan Pau II va recordar el missatge de la Jornada de l'1 de gener de 1981, on subratllava que "el pressupost indispensable per a l'edificació d'una veritable pau és el respecte de les llibertats i els drets dels altres individus i col·lectivitats".

Pobresa com a font de conflictes

Centrant la reflexió en el tema d'aquest any, el Sant Pare diu que "un estat és per ell mateix fràgil i inestable si no dedica una contínua atenció als seus membres més dèbils i no fa tot el

possible per satisfer les seves exigències primàries". "L'exhortació de l'Església, ressò fidel de la veu de Crist, és molt clara: els béns de la terra estan destinats a tota la família humana y no poden ser monopoli exclusiu d'uns pocs".

El Sant Pare insisteix que per aconseguir-ho, "no n'hi ha prou amb el funcionament del mercat, cal que la societat assumeixi les seves responsabilitats, multiplicant els esforços, eliminar les causes de la pobresa amb les seves tràgiques conseqüències.

El Sant Pare recorda que "això ho veiem particularment en els joves, que privats d'una adequada instrucció i de la possibilitat d'un treball, estan més expo-

sats a la marginació i de l'explotació. És conegut per tothom el problema de l'atur dels joves, en el món sencer, amb el consegüent empobriment d'un nombre cada vegada més gran d'individus i de famílies".

Va mencionar a més alguns problemes concrets com el deute extern, del qual afirma que "potser ha arribat el moment d'examinar —diu— novament el problema donant-li la deguda prioritat. Les condicions de devolució total o parcial han de ser revisades, buscant solucions definitives que permeten afrontar plenament les greus conseqüències socials dels programes d'ajust".

Esperit de pobresa com a font de pau

En el darrer apartat del document, el Sant Pare invita a l'austeritat, recorda que "la pobresa evangèlica és molt diferent de l'economia social"; és buscada lliurement per la persona i es presenta com a font de pau. "La pobresa evangèlica és una cosa que transforma els qui la viuen".

"L'exemple de Crist, així com la seva paraula, són norma per als cristians. Sabem que tots, sense distinció, en el dia del judici universal, serem jutjats sobre el nostre amor concret als germans".

Com va la salut del Papa

VATICÀ.— Operat el 15 de juliol d'un tumor benigne al budell i de la vesícula biliar, el Papa, després de dos períodes a Castel Gandolfo i quinze dies d'aire fresc de les Dolomites, va reprendre les seves activitats al Vaticà el 26 setembre. Amb una relativa prudència tanmateix: ¡Té 72 anys! Així el programa de la seva visita a Santo

Domingo va estar molt retallat. A Roma, on ha presidit dues cerimònies de beatificació, el 26 de setembre i el 25 d'octubre, continua adreçant-se, però més breument, a les multituds de les audiències generals de cada dimecres, i a aquella massa expectant de la plaça Sant Pere, el diumenge, a l'hora de l'Angelus; continua rebent delegacions, bisbes en visita *ad limina* i personalitats com Shimon Peres, que ha respost "¡és possible!" a una invitació de visita a Jerusalem. Els viatges per 1993: Uganda, Sevilla,

Estats Units (amb la possibilitat de Mèxic i Jamaica a més a més), Països bàltics... són altres projectes que es mantenen. Els qui el tracten freqüentment, tanmateix, el troben menys viu com un pèl fràgil, si bé el seu estat de salut és satisfactori, segons els seus metges. I la seva actitud, més benevolent encara que abans, més paternal, recorda el bon Papa Joan XXIII.

FILTRANT LA NOTÍCIA

La catequesi dels disminuïts

Recentment s'han celebrat a Roma unes jornades mundials dels disminuïts, organitzades pel "Pontifici Consell per la Pastoral dels Agents Sanitaris", amb l'objecte d'analitzar el desig de l'Església perquè sigui refusada tota marginació sobre els disminuïts físics i mentals.

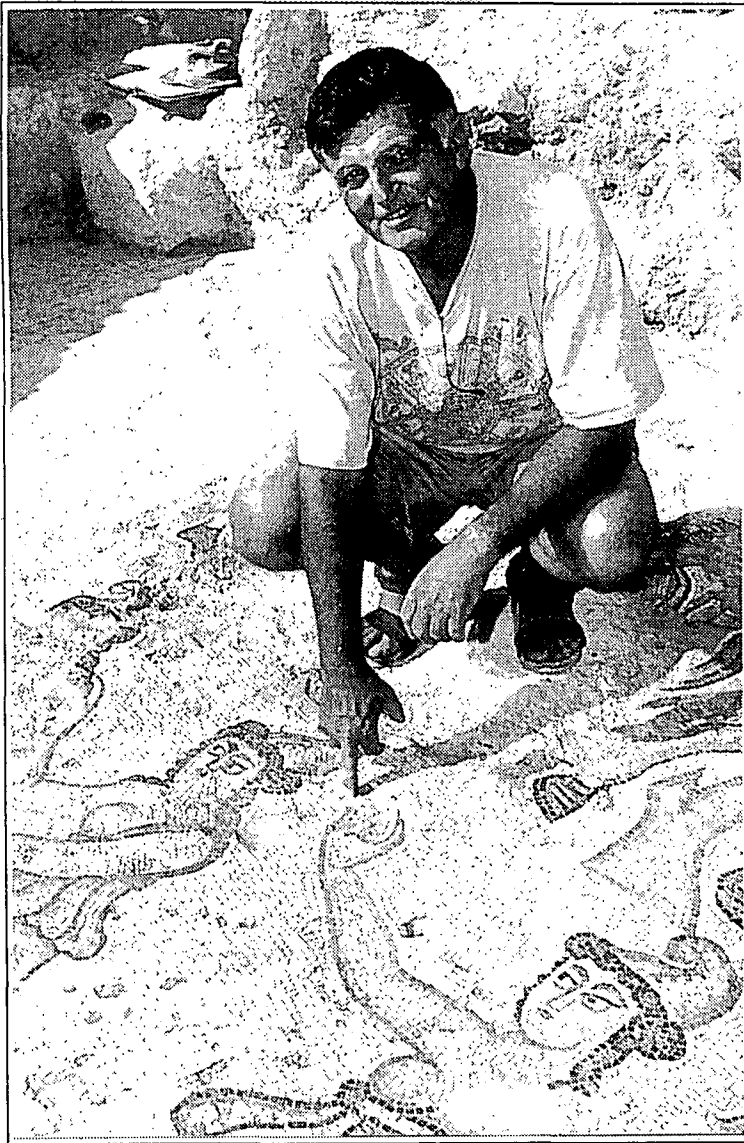
Els seus promotors han suggerit al Sant Pare la necessitat d'una encíclica sobre aquest tema. El president del Pontifici Consell, cardenal Angelini, ha assenyalat que "de les 30.000 institucions sanitàries catòliques que existeixen en el món, més de la meitat estan al servei dels disminuïts". La qual cosa manifesta la inquietud que els cristians mostren per aquests afectats.

En l'acte de clausura, Joan Pau II va recordar que els disminuïts, prop de 500 milions en el món, —que suposa una dècima part de la població global— "tenen dret a una assistència social més qualificada" i que és deure dels creients "una intervenció altruista sobre els seus germans amb mancances".

Per altra part, a Madrid s'ha celebrat una Trobada Nacional de catequesi per als disminuïts. Segons fonts properes a l'encontre, s'ha constatat que "la catequesi per a disminuïts físics i psíquics és una assignatura pendent de la qual ningú no es vol fer càrrec", malgrat que aquests afectats tenen una sensibilitat religiosa molt acusada. Mentre que els catequistes reclamen una formació específica, alguns especialistes assenyalen en aquesta petició una excusa per no afrontar el problema.

La trobada ha estudiat diversos aspectes referents a la catequesi d'aquest col·lectiu humà. Marcelo Arroyo, del "Secretariat Nacional de Catequesi", digué en la clausura que "als disminuïts cal transmetre'ls el missatge de la paraula de Jesús, únic per a tots els homes...". No existeix un missatge catequètic per a l'home normal i un altre per al disminuït, perquè cadascú el rep a la seva manera i fins on li permeten els seus límits".

■ Francesc Gamissans

SEPPHORIS.— El riquíssim passat de la Galilea ressorgit en l'emplaçament arqueològic de Sepphoris, l'actual Zippori, a Israel. Magnífics mosaics del III segle acaben de ser descoberts. El govern israelià va finançar un nou programa d'excavacions.

ESPANYA

Lletra i música de l'Himne Eucarístic Internacional

SEVILLA.— Dos sevillans són els autors de la música i lletra de l'Himne del Congrés Eucarístic Internacional: José María Estudillo i Manuel Castillo.

José María Estudillo, amb la lletra de l'himne, pretén invitar al gran banquet de l'Eucaristia que serà el Congrés Eucarístic.

Manuel Castillo hi ha posat la música "perquè la canti la gent". Segons el seu autor, "la partitura és realitzada de manera que hi ha un cor popular que es repeteix i després unes estrofes que jo he preparat per a cor a quatre veus però que també poden ser cantades pel poble a una sola veu, de tal manera que per això l'himne no modificaria la seva forma".

Segons Manuel Castillo, "en la música religiosa i concretament, en la catòlica, darrerament se'n sent de bastant mal feta, de poca qualitat. Per això, ha estat una responsabilitat fer que aquest himne tingués dignitat i que alhora, pogués ser cantat per a tots els fidels". (SIC)

ITALIA

Col·laboració entre els psicoanalistes i els teòlegs

ROMA.— La revista jesuïta italiana "La Civiltà Cattolica" es

pronuncia a favor d'un treball comú entre teòlegs i psicoanalistes. Segons el moralista i teòleg Giacomo Rossi, una col·laboració com aquesta no pot ser deixada per més endavant en vista de la urgència de les necessitats de l'home d'avui.

El jesuïta italià recorda que després "del temps de les antigues condemnes recíproques", és absolutament necessari treballar en comú. Pel pare Rossi, aquesta necessitat es veu reforçada pel fet que davant de les múltiples decepcions socials i polítiques, les malalties psíquiques són accentuades com per exemple la fugida de la realitat quotidiana i el refugi en les drogues contemporànies. (APIC)

Una marxa a favor de la pau a Sarajevo

ANCONA.— 500 pacifistes italians del moviment catòlic "Beati i costruttori di pace", acompanyats per persones d'altres països, iniciaren el dimarts 8 de desembre "una marxa per la pau" que els durà d'Split a Sarajevo. Els manifestants volen exigir l'aturada de les hostilitats entre les comunitats de l'ex-Iugoslàvia. El dilluns una marxa de torxes va reunir els participants—dos dels quals eren bisbes— pels carrers d'Ancona, d'on han pogut embarcar cap a Split a la costa de l'ex-Iugoslàvia. (APIC)

ISRAEL

No hi haurà visita imminent del Papa a Terra Santa

JERUSALEM.— No hi ha cap visita imminent de Joan Pau II a Terra Santa, ha afirmat Mons. Michel Sabbah, patriarca llatí de Jerusalem. Responent a uns periodistes a Jerusalem, Mons. Sabbah ha subratllat que el Papa només hi anirà quan ho pugui fer "com a pelegrí i no pas com a home polític".

Per això, ha afegit, cal esperar el "bon moment". Tocant al reconeixement diplomàtic d'Israel pel Vaticà, tres problemes han de ser resolts: la qüestió de les relacions entre els israelians i els palestins, la situació dels cristians i la llibertat religiosa tant a l'interior de les fronteres d'Israel com en els territoris ocupats, així com l'estatut dels sants llocs.

El patriarca llatí encara ha subratllat que les negociacions entre el Vaticà i Israel depenen de la dinàmica del procés de pau a la regió. Al seu parer, la realització del dret d'un poble a la identitat, a la dignitat, a la llibertat, a la sobirania i a la seguretat no poden significar la destrucció d'aquests valors per un altre poble. (APIC)

RWANDA

Crit d'alarma

KIGALI.— Els Pares Blancs de Rwanda celebren el centenari de la mort del seu fundador, el cardenal Lavignerie. En aquesta ocasió, és una veritable crida la que han adreçat als cristians, davant la violència i les matances que causen estralls al país, i davant la delinqüència de la societat ruandesa. Incitació a la ira inter-ètnica, bandolerisme, justícia personal... o inexistent són molt sovint denunciades. Els missioners d'Àfrica s'alegren del coratge dels cristians i els criden a prosseguir els seus esforços, com a part integrant i important de l'opinió pública del país. Mitjancers prop de les autoritats, engranatge de la societat, han d'actuar perquè la pau, la justícia i la concòrdia també siguin fruit de la seva acció. (SIC)

SOMÀLIA

L'Administrador Apostòlic de Mogadiscio justifica la intervenció militar

KANSAS.— Només una intervenció militar permetrà de restablir l'ordre a Somàlia, ha declarat a Kansas City, on ha anat a buscar ajuda, l'administrador apostòlic de Mogadiscio, el franciscà italià Giorgio Bertin. Aquest darrer va marxar de Mogadiscio fa dos anys, després de l'assassinat del bisbe de la capital de Somàlia, Mons. Salvatore Colombo. El pare Bertin després va trobar refugi a Nairobi, Kenya.

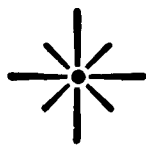
Per l'administrador apostòlic, "és clar que, en l'anarquia que regna actualment, l'ajuda humanitària que atén els milions de somalis amenaçats per la fam no té cap possibilitat d'arribar a la destinació. Primer cal restablir l'ordre". Una intervenció armada, segons ell, ha de permetre al poble somali de triar el govern segons les seves necessitats. (APIC)

ROMANIA

Estadística de la pertinença religiosa

BUCAREST.— Els primers resultats de l'empadronament de la població efectuat a Rumania acaba de ser publicat a Bucarest. Per primera vegada després del final de la Segona Guerra mundial, aquest empadronament va tenir en compte la pertinença religiosa dels 22.760.449 habitants d'aquest país. Mostra que el 87% del romanèsos es declaren ortodoxos, són, 19.801.590 persones, 5% són catòlics de ritu llatí

Un poble... Un pessebre

21e Pessebre Vivent d'Els Prats de Rei
Nadal 1992
Amb música composta per Mn. VALENTÍ MISERACHS

TELÈFONS D'INFORMACIÓ
(93) 868 00 04
i 869 82 92

REPRESENTACIONS
Dia 24 de Desembre: a les 11 de la nit, Missa del Gall a les 12: PESSEBRE VIVENT
Dies 26 i 27 de desembre, a les 6 de la tarda
Dies 1, 3, 6 i 10 de gener, a 2/4 de 7 de la tarda
Nota: En cas de pluja no hi haurà representació

i 1% catòlics de ritu bizantí. Dels protestants, 3,5% es declaren reformats, 1% pentacostals, i 0,5% baptistes. També ha tingut ressò el nombre escassíssim de persones declarades atees (11.000), agnòstiques (25.000), o que no han declarat la seva religió (15.000). (KIPA)

SUÏSSA

La "Lliga de Dones Catòliques" contra les violacions a l'ex-Iugoslàvia

LUCERNA.— En una carta al Consell federal, la Lliga Suïssa de Dones Catòliques (SKF) està preocupada pel nombre creixent d'informacions explicant la violació sistemàtica de dones i de noies a l'ex-Iugoslàvia. Segons la Lliga, aquestes violacions "polítiques" són comparables a una "tortura sexual" justificant així una demanda d'asil polític.

La SKF en la seva carta invitava a tothom a afegir-se a les manifestacions pacífiques que se celebraren el 10 de desembre, dia dels drets de la persona, sota l'eslògan: "Nosaltres tenim una veu". Aquesta manifestació en moltes de les poblacions suïsses és una protesta contra l'estratè-

SANT PETESBURG (Rússia).— El conegut fundador de la institució "Ajuda a l'Església Necessitada", Pare Werenfried, fou rebut, no sense una certa reticència, pel lluitador Metropolita Ioan. Gràcies a la presència de l'Enarca de Novgorod, que havia preparat aquesta trobada, la conversa tingué bon resultat. "Vaig poder predicar - confessa el P. Werenfried - a esglésies ortodoxes que foren obertes novament al culte després de setanta anys de profanació". A la Facultat de Periodisme de Sant Petesburg, Werenfried parlà i respongué a 3.000 alumnes, i a les catedrals del Kremlin i de Sant Petesburg resà per la unitat de l'Església. A la fotografia, el Metropolita rus amb el pare Werenfried

gia militar que utilitza les violacions i les brutalitats contra les dones com a armes de guerra". (COM)

XINA

L'alliberament de monsenyor Yang Libo, ¿un bisbe "clandestí"?

HONG KONG.— Mons. Yang Libo (Felip), bisbe catòlic "clan-

destí" de Lanzhou, província de Gansu, ha de sortir de la presó durant aquest mes de desembre, ha anunciat John Kamm, un home de negocis americà i militant dels drets de l'home en seva tornada d'un viatge a Xina.

En una declaració feta a Hong Kong, John Kamm ha declarat haver rebut de les autoritats xineses la garantia que el bisbe serà alliberat. Segons ell, el pare Joseph Li Fangchun, de la diò-

cesi de Shangqiu, província de Henan, podrà ser alliberat al febrer de 1993.

Mons. Yang Libo va ser arrestat el desembre de 1989, després de la reunió de la Conferència episcopal "clandestina" a Shaanxi, i condemnat a tres anys d'empresonament per "activitat il·legal". Quant al P. Joseph Li Fangchun, va ser condemnat a 12 anys de presó el 1981 per haver refusat d'entrar

a l'Associació patriòtica dels catòlics xinesos.

L'home de negocis americà creu que aquests alliberaments poden ser el signe d'un canvi d'actitud de cara a l'Església "clandestina". Fins i tot ell creu que cal remarcar que les penes corresponents respectivament a Mons. Yang i el P. Li Fangchun arriben simplement al seu terme. (APIC)

EL MEJOR REGALO

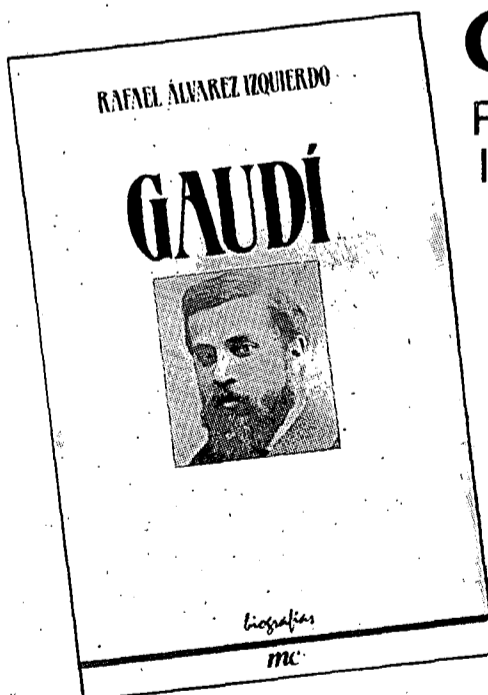
NOVEDAD

LAS BUENAS MANERAS USOS Y COSTUMBRES SOCIALES EL PROTOCOLO Carmen de Soto Díez

Un libro que interesa a toda clase de

personas, ya que, en las múltiples y variadísimas circunstancias de la vida, es imprescindible saber cómo comportarse en las relaciones sociales.

Encuadernado en cartón con sobrecubierta
Formato 15 x 22.
PVP: 3.700 ptas.

GAUDÍ

Rafael Alvarez Izquierdo

Internacionalmente, Gaudí es el artista español más importante entre Goya y Picasso. Este libro es una crónica apasionada de su obra, la construcción de la Sagrada Familia, en Barcelona, que mantuvo ocupado al "arquitecto de Dios" hasta el día de su muerte, en 1926.

GAUDÍ —se ha intentado justificar el autor— es un poeta enamorado. Y es muy difícil investigar rigurosamente el conocer con detalle la vida de un poeta enamorado y no apasionarse al escribirla.

352 página - 1.700 ptas. Colección Biografías MC

EDICIONES PALABRA, S. A.

Keiko Hino, una japonesa que en batejar-se va prendre el nom de Maria

BARCELONA

Recentment a la capella del Santíssim de l'església dels Dominics, rebé les aigües del baptisme la japonesa, Keiko Hino. La noia va prendre el nom de Maria. L'administrà el sacrament el dominic, pare Mateo Febrer, que havia orientat a Keiko en la seva etapa catecumenal. Degudament apadrinada, fou rebuda per una comunitat cristiana de

seglars dominics. En l'acte litúrgic l'acompanyaren alguns membres d'aquella comunitat, units en el mateix sentiment de devoció a la Mare de Déu. La cerimònia finalitzà amb una Ave, cantada per la nova batejada.

La Srta. Keiko Hino és guia turística i deu la seva conversió a una terciaria dominica seglar, amb qui ha conviscut.

■ C.C.

Reunió constitutiva de la Comissió Preparatòria del Concili

TARRAGONA

S'ha reunit per primera vegada la Comissió Preparatòria del Concili provincial Tarraconense, a Tarragona, el dia 17 del present. Ha presidit la sessió el Sr. Arquebisbe Metropolità, Dr. Ramon Torrella.

S'han estudiat les diferents etapes del Concili. L'atenció preferent dels assistents s'ha centrat en la sensibilització dels fidels a cada diòcesi i en la consulta a fer en ordre a concretar els temes del Concili segons les finalitats assenyalades en el document en què s'anunciava la convocatòria, l'eix de les quals ha de ser l'evangelització.

La Secretaria General del Concili prepararà un projecte de l'itinerari a seguir per a ser deliberat a la propera reunió de la Comissió i ser presentat als bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense.

■ M.C.S.T.

Cambrils celebrarà aquest any vinent les Festes Decennals de la Mare de Déu del Camí

CAMBRILS.— Cambrils es disposa a celebrar l'any vinent unes Festes Decennals de la Mare de Déu del Camí. Ho va anunciar el rector de Santa Maria, Mn. Josep Raventós, en la festa de l'ermita d'enguany. I el pensament és d'ajuntar-hi la commemoració del cinquantè aniversari de la mort del cardenal Vidal i Barraquer, a l'exili. El cardenal havia nascut a Cambrils, on li va ser dedicat un carrer, ja en vida, i, quan ha estat possible, hi ha estat erigida una estàtua per subscripció popular.

■ M.C.S.T.

FETS I CRITERIS

L'extrema pobresa, una amenaça per a la pau

La Jornada mundial de la pau, instituïda pel Papa Pau VI i continuada per Joan Pau II, és un mitjà privilegiat per sensibilitzar l'opinió pública de cara al problema immens de la pau.

Cada Papa ha tingut una manera pròpia d'impulsar aquesta "sensibilització" per la pau, encara que la motivació profunda és la mateixa: l'home, creat a imatge de Déu, ha de promoure i de mantenir una convivència pacífica en una societat on tots els homes i tots els pobles siguin respectats en la seva dignitat. Però mentre sembla que s'ha esfumat la por d'una guerra devastadora entre blocs ideològics contraposats, resulta que existeixen conflictes locals i violències alimentades per odís ètnics, tribals i racials.

Així s'ha arribat a la dramàtica situació de Bòsnia Hercegovina que no aconsegueixen aturar ni els esforços per afavorir una trèva ni l'acció humanitària d'organismes internacionals ni la petició de pau que fan sentir els mateixos països que sofreixen la guerra.

Joan Pau II comença el seu missatge d'enguany referint-se a la tragèdia de l'ex-Iugoslàvia per passar, tot seguit, a presentar, de manera existencialista, una reflexió sobre les noves amenaces a la pau que plantegen les situacions d'extrema pobresa.

Amb el recent acord de la Conferència de l'Episcopat d'Amèrica llatina, celebrada a Santo Domingo, el Papa fa seva la invitació a servir la causa de l'home amb una eficient coordinació dels esforços de tots envers la defensa de la dignitat de la persona i la construcció d'una societat solidària com a garantia d'una veritable pau.

els països més pobres tenen dret al seu desenvolupament de manera que s'acabi el sofriment de milions d'infants, homes i dones, que són víctimes, cada dia, de la fam, la inseguretat i la marginació.

La societat humana, cada cop més interdependent, ha d'assumir les seves responsabilitats i, d'alguna manera, ha de donar prioritat al deute exterior buscant solucions més conformes a la justícia i a la solidaritat internacionals.

La societat de consum, en crear necessitats artificials i en fomentar el desig desmesurat de posseir béns materials, fa encara més visible i escandalosa la distància entre rics i pobres.

El Papa ens recorda que l'esperit de pobresa evangèlica demana un estil de vida moderat i senzill. La pobresa evangèlica és font de pau i ens ensenya que els béns materials són un do de Déu per al bé de tots.

Si volem la pau ajudem els pobles necessitats a sortir de la misèria. Llitem contra les injustícies que són la causa de tantes situacions d'extrema pobresa. Compartim tot el que posseïm "com a fills de l'únic Déu que ens estima a tots, que vol el bé de tots, que ens ofereix a tots el bé de la pau!"

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Moltíssimes gràcies: Continueu donant matèria d'informació i de reflexió per tants cristians que viuen la preocupació d'una Església rejoyenida. Falta tanta esperança! Calen profetes d'esperança. I Catalunya Cristiana ho pot ser." P. Bonifaci Tordera. COLÒMBIA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

FERNANDO DE LA VEGA PARROQUIA DE MONTSERRAT APARTADO 594 - LA HABANA, 1 CUBA.....	21.892 Ptas.
JOSEP RUBIO CAJA POSTAL 1227-CANMPINAS 024 CEP 09300 MAVA SAO PAULO BRASIL.....	21.892 Ptas.
MARGARITA RIBAS I PADROS COL. M.SALVATORI CARACAS VENEZUELA.....	21.892 Ptas.
ANGEL BENEDETTI I KALITOWSKI SACCIDAMANDA ASHRAM, VALAVAD SIHOR, 36420, GUJÁRAT INDIA.....	21.892 Ptas.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
 Direcció..... Tel.....
 Població..... D.P..... Província.....
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
 (nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
 taló que adjunto gir postal
 domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc / Caixa.....
 Sucursal nº.....
 Nº. compte corrent.....
 Població..... Província.....

Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població..... Data.....
 Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

Monument de bronze, obra de l'escultor Ramon Ferran, de la mare i filla, Teresa Toda i Teresa Guasch Toda, que fou inaugurat el dia 12 de desembre i col·locat en un replà de la Casa Mare

Fundadora de les germanes Carmelites Tereses de Sant Josep

75 anys de la mort de la germana Teresa Guasch

BARCELONA.— El passat dia 12 de desembre, les germanes Carmelites Tereses de Sant Josep celebraren els 75 anys de la mort de Teresa Guasch que, juntament amb la seva mare, Teresa Toda, fundaren aquest institut femení carmelita.

Els actes tingueren lloc en la primera fundació o casa mare, instal·lat en el barri de Gràcia de la ciutat comtal. Hi acudiren pares, membres de la comunitat educativa, devots de la mare Teresa Guasch i un grup nombrós de germanes carmelites vingudes de tot arreu.

S'inicià la jornada amb una solemne Eucaristia, presidida per mossèn Francesc Mendizábal. Essent en ple temps litúrgic d'Advent, el celebrant va recordar en l'homilia el temps d'espera, una espera de compromís com el que mantenen les gairebé 400 germanes del Carmel de Tereses de Sant Josep en les diverses cases escampades per Catalunya i la resta de l'Estat espanyol, així com a Amèrica.

Acabat l'acte litúrgic, els assistents tingueren ocasió de visitar el museu "Mare Teresa Toda", que guarda documents i objectes familiars de la mare i filla; també elements representatius de cada país on elles són presents, i estris del tombant del segle, llibres antics i litúrgics, com albes brodades, calzes, i una custòdia de gran valor artístic.

Introduïda la Causa de beatificació

Teresa Guasch que està en procés de beatificació va néixer a Riudecanyes, al Baix Camp. Va estudiar magisteri per poder-se dedicar a l'educació dels infants i joves, sobretot òrfenes. Això ho va fer per indicació de la seva mare, Teresa Toda. Aquests, després d'una vida de sofriment, va tenir la inspiració de fer la nova Congregació. Mare i filla varen ser dones d'una gran senzillesa, i força espiritual.

■ Laia Massana

Tagliaferri es trobà amb 700 joves en una vigília de la Immaculada

El nunci demana una fe que sigui criteri de vida

BARCELONA.— El nunci apostòlic a Espanya, Mario Tagliaferri, es va trobar amb uns 700 joves a la parròquia de Maria Reina per celebrar una vigília de pregària amb motiu de la festa de la Immaculada.

Durant una Hora Santa que va haver, va afirmar que actualment la fe no és profunda, que "no és el criteri que ens guia", que es jutgen les coses segons el poder o la riquesa, i que es viu "com si Déu no existís i tot fos fruit de la nostra raó". Tagliaferri avisà que aquestes actituds són destructives perquè "en construir un món sense Déu, es fa contra el propi home".

Per contra va remarcar, amb l'esperança que "igual que l'Esperit ho va fer en Pentecosta, ho pot fer ara", la necessitat que la fe d'Europa tingui un nou vigor. Per això és necessària la Nova Evangelització, que sent el mateix anunci de la persona

de Jesús, es renova en les formes, els mètodes i l'ardor.

El representant de la Santa Seu va implicar tothom en l'evangelització, i va exhortar a què aquesta tornés a encendre la fe d'Europa donant esperança i salvació, sense ser pretext per a més dubtes. En aquest sentit va convidar a entrar en l'escola de Jesús Eucaristia per viure en intimitat amb Déu i servei als homes amb l'ajuda i intercessió de Maria.

La vetlla de la Immaculada va començar amb una processó i rosari al monestir de Pedralbes. Després, a l'hora santa, a més del nunci també va intervenir un laic del moviment Christífides Laici que amb el seu testimoni va exhortar a la coherència de vida, i al respecte i consciència de ser fills de Déu i Maria. Els actes van acabar amb una eucaristia a mitjanit.

■ Guillem Farré

Han celebrat el seu capítol a Girona

Les religioses butinyanes tornaran a les fàbriques

GIRONA

GIRONA.— Les religioses de la Congregació de Filles de Sant Josep, conegudes per les butinyanes a causa del cognom del seu fundador, Francesc Xavier Butinyà, han celebrat el capítol general a la seu central de Girona, presidit per la mare general, Maria Carmen Vela. Al capítol hi han assistit representants de les cases que tenen actualment en 13 països i que han centrat la seva reflexió "en la vida de l'Institut i en com realitza avui allò pel qual Déu el va suscitar en l'Església fa 117 anys".

Al final del Capítol, que va durar unes tres setmanes i va acabar a principis d'aquest mes, la superiora general va recordar que "per circumstàncies històriques s'han anat realitzant altres tasques diferents a les previstes pel fundador, com ara les de portar hospitals, residències d'ancians, col·legis..." Però, Maria Carmen Vela afirmava que el pare Butinyà volia que les Filles de Sant Josep "es dediquessin a la promoció i evangelització del món treballador, per oferir als homes i dones en la seva condició de treballadors el model alliberador d'una família també treballadora, la Família de Natzaret". De fet, en aquest moment ja hi ha nombroses religioses butinyanes que treballen en fàbriques com les dues que viuen al barri gironí de la Font de la Pólvera. Així, doncs, el Capítol General ha decidit "tornar al carisma original i dedicar-se especialment al món treballador i pobre".

Per últim, la superiora general ha dit que "cal estar també molt

amatents a la inculturació si es vol oferir un servei integral a l'home". Aquest ha estat també un dels temes que s'han considerat més "necessaris, donada la diversitat de països i cultures en què es mou la congregació".

Pagesos cristians de Catalunya i Occitània es reuneixen a Vilopriu

Una quarantena de pagesos de Catalunya i Occitània, pertanyents a la Branca Pagesa del Moviment de Cristians del Món Rural,

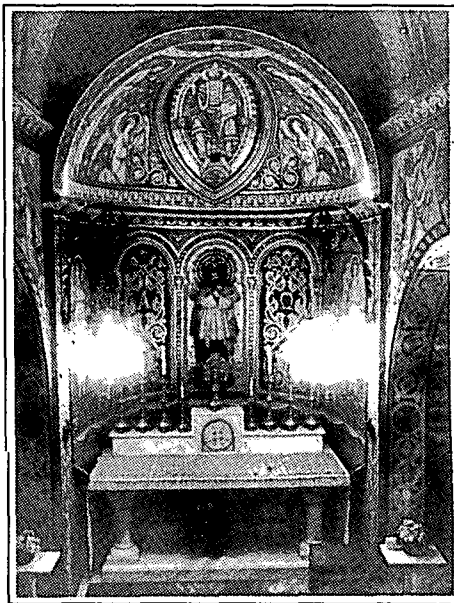
Davant d'aquesta situació, els militants pagesos es van mostrar "solidaris a Estrasburg i altres llocs en contra de l'agressió dels Estats Units". I es plantegen l'alternativa: "¿Farem el joc als lobbys que ens divideixen o bé serem capaços de tornar a prendre la iniciativa des de la base entre pagesos i gent del món rural i entre rurals i urbans?"

En aquest aspecte es va presentar l'experiència feta al Midi-Pirineus, on els pagesos cristians han optat "per un desenvolupament solidari amb tota la gent del món rural i avui es troben vinculats en accions socials, econòmiques i eclesials, plantejant d'una altra forma la relació entre món rural i ciutat".

A Catalunya, militants de la Branca Pagesa treballen per posar en funcionament la "Plataforma Rural" que es presentarà oficialment a l'Escala els dies 15 i 16 del proper mes de gener. Aquesta Plataforma comptaria amb militants de la Unió de Pagesos, del Moviment Rural de Joves (JARC), de la Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural (DEPANA) i del Consell Alimentari de la Mediterrània (CAM) i tindria com a finalitat "millorar la qualitat de vida del món rural i dels consumidors".

Per últim, els participants a la trobada de Vilopriu es van mostrar decidits a continuar les confrontacions de les seves respectives experiències i fins a ampliar aquest tipus de reunions que ja s'han celebrat per tercera vegada. "Déu ens ha confiat la terra perquè en fem un jardí i no un camp de batalla, van dir.

■ M. Caballé

Cripta de l'església de la casa central de les butinyanes a Girona on es guarden les relíquies del fundador

respectivament, es van reunir els dies 5 i 6 de desembre a la parròquia empordanesa de Vilopriu per estudiar conjuntament la problemàtica que els afecta. Els reunits van constatar "la degradació dels ingressos dels pagesos i la desaparició accelerada de les explotacions familiars agràries".

UNA VEU EXULTANT (1.b i 1.c) són cassettes amb cançons D'ADVENT, IMMACULADA I TEMPS DE NADAL...

- A poc a poc van apareixent nous cassettes. El cassette (1.c) el canta la Coral Renaixença de Sant Boi de Llobregat.
- Les cançons d'"Una veu exultant" amb melodies fàcils i agradables i amb textos plens de sentit ajuden a pregar. Proveu-ho.

- Si Déu vol, dintre d'uns mesos "Una veu exultant" serà un ampli repertori de 275 cançons enregistrades en cassettes i que s'aplegaran en un sol cantoral.

Cassettes o CD eufònic. Demaneu-los al vostre proveïdor.

NOVETAT

Sisè any del calendari pastoral diocesà de Tortosa

TORTOSA.— Cada any, per torn, una gran fotografia del·loc més representatiu dels 12 arxiprestats, presideix el calendari diocesà. Per al 93, en la gran panoràmica aèria del Delta de l'Ebre, s'hi emmarca la Mare de Déu de la Ràpita. Altres edicions eren presidides per imatges dels santuaris marians més entranyables del bisbat.

Aquest calendari presidirà les llars cristianes i tots els despatxos parroquials. Publicat a dos colors, el full de cada mes invita a assistir a trobades i convivències de tots els secretariats i moviments. A més a més, cada parròquia disposa d'una columna per tal d'anotar les seves activitats.

Hi ha consignes i pensaments de saviesa popular i cristiana a doxo a cada mes. Cal destacar també el llistat de programes en les emissores d'àmbit diocesà.

En la línia de l'autofinançament, cada mes hi figura un sobre que es pot entregar a la parròquia. El calendari litúrgic —pastoral, els rectors solen regalar-lo pels voltants de Nadal.

■ J.B.B.

VIII Trobada del moviment infantil diocesà

"Diumenge: trobada amb l'amic Jesús"

TORTOSA

TORTOSA.— Vinguts d'unes quaranta parròquies de la diòcesi, el diumenge, 29 de novembre, es concentraren en el seminari guiats pels monitors.

L'acolliment pressuposava, d'entrada, rebre un mocador amb l'eslògan i, a més a més, una enganxina. Colors: tots els de l'arc iris. Es vengueren 1.200 mocadors i... és que els més generosos en feren obsequi als pares, rector, amics,...

Dues o tres parròquies havien preparat unes representacions catequètiques. La tècnica del play back, els assajos dels monitors i la il·lusió dels petits actors expliquen l'èxit de cada quadre. Temàtica única: L'Eucaristia segons els evangelis.

Tot seguit se celebraren, per nivells d'edat, tres misses simultàniament. Fou difícil, malgrat els ressorts pedagògics dels celebrants i animadors, captar l'atenció dels nois.

Havent dinat, en l'espai i graderies del poliesportiu,

s'escenificà un conte —sempre amb play back— amb un fons de lliçó evangèlic: compartir.

Dos pallsos —quasi professionals— amb una dosi forta d'humor i moviments, embaucaren i feren riure el miler d'espectadors. Colofó: uns quants grups parroquials marcaren el punt final amb cants i dansa.

Cal dir que al Sr. Bisbe absent, tots li enviaren un fortíssim i espontani aplaudiment.

La Sénia, vinculada a Montserrat

Els responsables del cant i litúrgia de la parròquia de Sant Bartomeu de la Sénia tenen fil directe amb Montserrat. L'orgue inaugurat fa tres mesos, l'habitual col·laboració del director del cor parroquial en les trobades d'estiu i els pelegrinatges que el rector organitza així ho proven.

Cordialment el P. Soler explicà les claus d'interpretació i vivència de l'espai sagrat. Heus ací algunes de les seves afirmacions:

—La litúrgia és una realitat que es mou dins l'àmbit dels símbols.

—Expressa simbòlicament una realitat transcendent-pasqual.

—L'espai arquitectònic és signe de l'Església com a poble de Déu.

—Implicacions pràctiques: una sola assemblea amb diverses funcions ministerials.

—Lloc de la "schola", de la coral, dels músics.

Centralitat del presbiteri, altar, ambó, seu...

Els feligresos senienecs que habitualment celebren la fe, per obra i gràcia d'aquesta conferència, han viscut l'Advent encara una mica més esperançats.

■ J. Blanc i Bahima

AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA NADAL 92

ENS NEIX UN AMIC

Hem de donar la raó de la nostra esperança

AJUDEM A MÉS DE 7.000 PROJECTES ANUALS

BÍBLIES DEL NEN
23 milions d'exemplars editats en 70 llengües

BEQUES
Ajudes a més de 20.000 seminaristes

EMISSORA
Programes religiosos pel poble rus

TEMPLES
Més de 3.000 reconstruïts

COTXES CAPELLA
Evangelització sobre rodes en els països de l'Est

REFUGIATS
Ajudes a Somàlia, Croàcia, Romania...

NO "PASSIS"

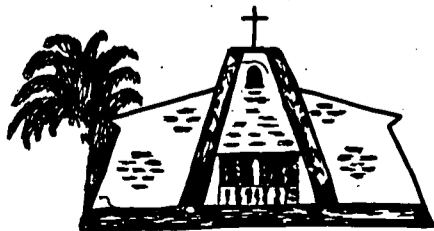
NO T'HO MIRIS NOMÉS

COMPARTIIX!!

ESTIMAR ÉS COMPARTIR

Dirigiu-vos a: **Ajuda a l'Església Necessitada**
c/. Luis Antúnez 24, tel. 237 37 63, 08006 Barcelona

Barcelona.....de.....199.....

amb domicili a..... carrer..... tel.....

Caixa o banc.....

Agència.....

Senyors: Us demano que prengueu nota de pagar, a través del meu compte/llibreta..... que tinc oberta en aquesta entitat, els rebuts que a nom de..... us seran presentats per..... fins nou avis

desitja col·laborar en la CAMPANYA AJUDA A L'ESGLÉSIA NECESSITADA, amb la quantitat mensual, trimestral, semestral o anual de..... Pessetes

Subratlleu la modalitat escollida:

rebuts a domicili compte corrent o llibreta en caixa o banc.

per taló adjunt per gir postal

Et demanem la teva col·laboració

Presentació del llibre "Martirologi de la Federació de Joves Cristians de Catalunya"

BARCELONA

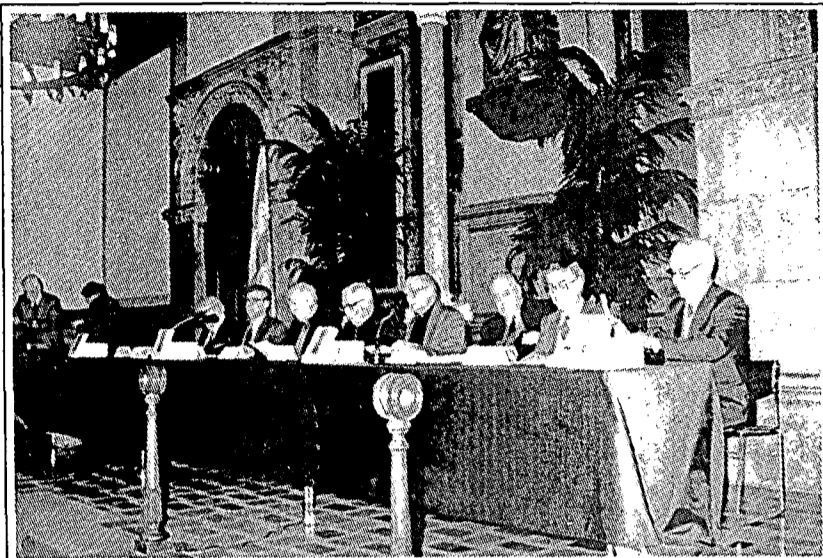
El divendres, 18 de desembre, a l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona, tingué lloc la presentació de tan esperat llibre "Martirologi de la Federació de Joves Cristians de Catalunya".

L'acte fou presidit pel cardenal Narcís Jubany, acompanyat de l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Ramon Torrella, del bisbe auxiliar emèrit Mons. Ramon Daumal i altres membres del consell de la Federació de Cristians de Catalunya. Entre les personalitats assistents cal destacar la presència de la senyora Marta Ferrusola, esposa del M.H. President de la Generalitat, el qual va adherir-se a l'acte.

Obrí l'acte Mons. Ramon Torrella, cedint la paraula al senyor Josep Bagunyà el qual va explicar que el contingut del llibre que es presentava havia estat aplegat feia més de cinquanta anys pels companys de les víctimes associats en els Grups feiocistes d'arreu de Catalunya.

Foren 108 Grups locals els que reberen l'investida dels assassins amb més de tres-centes víctimes joves que no tenien antecedents de classe social, ja que per la seva edat, no tenien temps d'haver exercit de burgesos ni de ser potentats. Per tant els mataren per les seves creences religioses, víctimes de l'odi acumulat en les masses obreres del país, per més de trenta anys seguits de campanyes anarquistes de la CNT i la FAI en els ambients dels treballadors de casa nostra. Són veritables màrtirs de la fe i de la pàtria catalana per llur fidelitat al lema "som catalans i cristians que és com dir herois dues vegades."

A continuació el M.I. Dr. Malaquias Zayas, consiliari General de la Federació de Cristians de Catalunya es va referir al llibre amb les següents paraules: el present Martirologi de la F.J.C. de C. era llargament esperat per molta gent, podem dir, però, que apareix en el moment oportú. Han passat prou anys perquè, garbellats els esdeveniments, és a prudent distància com, es pot fer història fiable, i s'hagi arribat a concloure el resultat de tota recerca, mercès a la dedicació constant i generosa de tots els qui han esmerçat la seva il·lusionada col·laboració.

I repeteixo ací la qüestió que es proposa en la "Presentació" del llibre:

"¿Es pot parlar de màrtirs de la F.J.C.?" I diem: Sí. I això, en resum, perquè a més del convenciment personal i general que es dedueix de la contemplació de moltes de les biografies recollides en el llibre (dissortadament d'alguns només ens consta el nom i el testimoni de la gent del seu Grup que l'han enviat) hem pogut constatar que hi havia precedents ben significatius que ja havien emprat aquesta denominació.

"Reivindico, seguí dient el doctor Zayas, per aquest martirologi una gran admiració, pel fet inaudit que es tracta de laics i més encara de gent jove en plenitud de la vida, que aconseguiren als rengles de la FJC virtuts excepcionals "flor i nata de la Catalunya d'aquell temps", joventut dinàmica, exuberant de vigoria i ardidesa, valenta i a la vegada simpàtica, ennoblida com del que jo en dic d'aristocràcia de l'esperit o com ho ratifica el doctor Jubany: "joves que, condemnats injustament, acceptaren la mort sense defallències ni resistències. Només perquè eren cristians, pertanyien a la colla de joves atletes... que van guanyar tots els premis a l'Estadi... Eren uns joves sense respectes humans, lluien amb valentia, sobre el seu pit, la creu

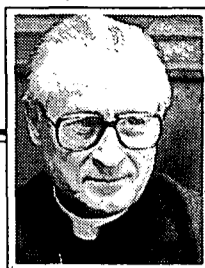
de Crist de l'ensenyament feiocista."

A continuació el senyor Pere Fàbregas en nom l'editorial La Formiga d'Or va estimular la participació de tothom en la tasca de divulgació del llibre MARTIROLOGI el contingut del qual honora editors i llegidors.

En la clausura del acte literari, el cardenal doctor Jubany va assenyalar com aquells joves no varen morir per ideologies determinades sinó per llurs creences cristianes i per tant màrtirs com a confirmació de la mort de Crist. "Considero que la influència d'aquells feiocistes màrtirs per mitjà del llibre que comentem, sobre la joventut actual, pot ser molt positiva espiritualment parlant. Desitjo que sigui molt conegut aquest llibre i dono les gràcies a la Federació de Cristians de Catalunya".

L'Orfeó Laudate i al seu front el director Àngel Colomer, antic feiocista, varen actuar amb l'estrena dels "Goigs en lloança dels feiocistes màrtirs", lletra de Lluís Badia i Torras i música de mossèn Valentí Miserachs i Grau, seguit d'unes cançons del seu repertori, acabant amb "El cant de la senyera" i de l'"Himne de la Federació de Joves Cristians de Catalunya" cantades per tot el públic posat dempeus.

■ Josep Bagunyà i Golobart

CARTA DOMINICAL

La noia que s'enamorà de la bondat

Tenia vint anys. El seu pare es dedicava a fer importacions, cosa que l'obligava a traslladar-se sovint de la ciutat al port. Ella, la petita de la família, l'hi acompanyava moltes vegades. I sovint, en les converses amb els coneguts del seu pare, sortia el nom d'un noi, que ella no coneixia pas; però el que li cridava més l'atenció és que tothom en parlava bé. De fet, sense conèixer-lo, ja el començà d'admirar.

Una tarda, mentre es passejaven per l'escullera anant cap al far, van veure un bon tros enllà un home jove, acompanyat d'un gos, que s'apropaven. El pare va dir a la noia: "Aquell que ve és Fermi Carles." Ella —la meua mare— ens explicava que s'adonà que es posava vermella, en veure que era a punt de conèixer aquell per qui ja sentia admiració, abans de conèixer-lo, pel fet que sempre en parlaven bé.

Que em perdoni el lector si, en aquest diumenge de la sagrada Família, en què l'Església prega especialment per les famílies, recordo què va ser el que enamorà de bon principi la meua mare, com va conèixer el meu pare i a quin lloc, davant el mar, va començar la possibilitat de la meua existència, en creuar-se per primer cop les mirades i les paraules d'aquells dos joves, un dels quals —ella— no sabia res més de l'altre, llevat d'allò que és més important: que era bo.

Vull tornar a parlar de la família. D'aquest lloc únic on cada u és estimat —sense límits i per sempre— "perquè és ell", precindint de cap més valoració que no sigui la pròpia persona, estimada com a tal. Això és el que vaig veure en els meus pares i vaig aprendre a viure a casa, i voldria que fos també l'experiència dels qui em llegiu. Si estimem els altres per la utilitat que ens poden reportar, els rebaixem al nivell dels objectes. L'amor autèntic va molt més enllà del que l'altre ens pot oferir.

Fa pocs dies, vaig rebre la carta d'un pare que em deia que feia temps que sentia la necessitat d'escriure'm, però que no em volia distreure amb un problema més. A la fi, es va decidir i em deia: "Vam lluitar junts fa quinze o setze anys." ¿Qui?, us deu preguntar. Doncs, un fill drogaaddicte i ell. Em va impressionar aquesta expressió tan pròpia d'un pare, tan encertada: "Vam lluitar junts." Perquè hi ha pares que lluiten per l'èxit dels fills, i d'altres, contra la seva tragèdia; però plegats, perquè no hi ha cap desgràcia o error d'un fill que el pugui separar de l'amor del seu pare, encara que aquest cas, com d'altres, no s'acabi com es voldria. Aquest pare m'escrivia demanant que ressi pel fill que havia perdut després de moltes lluites i just quan ja començava a guanyar.

És propi de l'amor que es viu a la família donar testimoni del valor absolut i incondicional de la persona humana. La fidelitat de l'amor conjugal i de l'amor dels pares i les mares envers els seus fills va més enllà de les mutacions dels éssers estimats i d'un mateix.

La fidelitat en l'amor, sorgeix, imbatible davant les mutacions del temps, quan arriba aquell important canvi de rasant que suposa passar del "no vull viure sense tu" al "no puc viure sense tu". I això, com totes les coses nobles dels éssers humans, és fruit alhora de la gràcia de Déu i de l'esforç de l'home.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Un altre Nadal

Nadal es va infiltrant de mica en mica. Comença des de fora i es va fent intens, es fa ineludible, i arriba un moment que hom s'hi sent tan immers que no pot saber què és el que de Nadal més el domina.

Del fast exterior hi ha quelcom que ajuda que ens penetri endins. Aquestes músiques llunyanes que amb la seva popularitat ens recorden que s'apropa la gran diada... I si acluquem els ulls i escoltem les melodies aleshores ens sentim plens d'aquest aire de festa...

I si anem a un concert nadalenc a l'avançada i atentament escoltem les cristianes veus d'infant, aleshores, inhibint-nos del entorn, centrant el pensament en l'Establia... aleshores sí que sentim que Nadal és ben nostre, sí que sabem que la Nit de Nadal serà ben nostra i el cant del Glòria ens farà proclamar una vegada més que ens ha nascut un Infant, i potser en el nostre interior li descobrirem aquell somriure que li hem somiat, tament com ens ha sobtat el primer somriure de qualsevol dels nostres fills.

■ Oriol Camps

¿Alternatives o patologies?

Famílies monoparentals, dones soles amb fills procreats *in vitro*, homosexuals que adopten nens, famílies compostes amb les restes de dos divorcis... Aquestes i altres figures es presenten com a nous models de família, alternatius al *tradicional*. Per a ells es demana reconeixement jurídic i ajudes estatals. Però, ¿són veritables alternatives o corrupcions de la família vertadera? Aquesta qüestió va plantejar-la el polític José Luis Alvarez, ex alcalde de Madrid, en l'Encontre Iberoamericà de la Família, celebrat a Sevilla. Oferim un resum de la seva ponència.

Els nous modes matrimoni i fam

A la família conjugal o nuclear —formada pel pare, la mare i els fills— se la pot anomenar, avui, *tradicional*. Fa un segle, abans de la industrialització i la urbanització, la família anomenada tradicional era l'agrària, que sovint aplegava tres generacions.

Hom discuteix si el model de família nuclear és en crisi, i si enfront seu apareixen nous tipus de família, que l'hagin de substituir. I es pot discutir també si convé substituir-lo.

És evident que la família conjugal clàssica, d'autoritat paterna, ha canviat i continua canviant, igual com canvià la família patriarcal de tres generacions; i que n'existeixen diverses modalitats i variants. Però no es pot dir que aquestes formes siguin un nou tipus de família que substitueixi la conjugal, tant per la supremacia quantitativa d'aquesta, com perquè la majoria la prefereix.

Models a la carta

Apartir de l'admissió del divorci, s'originen nous models matrimonials, caracteritzats pel seu allunyament progressiu de la indissolubilitat. En Roussel n'ha assenyalat tres tipus.

En el *matrimoni aliança* disminueix la importància del factor econòmic i augmenta el desig de felicitat. La gent no es casa sola-

ment per establir una família, tenir fills i transmetre'ls nom i patrimoni, sinó sobretot per tal de ser personalment feliços. En aquesta unió, influeix encara molt la càrrega institucional, i hi pesa tant l'afecte com el deure. El divorci es justifica només si és causal i, amb tot i això, es considera un fracàs.

El *matrimoni fusió* és un pas més. Es justifica només per l'amor, i l'aspecte institucional i social hi té un paper secundari. Tot i que es consideren els fills com una conseqüència natural de la unió, la cosa principal és la relació entre els cònjuges, i la idea de solidaritat i del deure és menys important. El divorci es pot produir sense culpable, per mutu acord, i amb un sentiment de fracàs més petit que en el cas anterior.

El *matrimoni associació* o de *companyia* pot esdevenir-se de dret o de fet (cohabitació sense cerimònia civil ni religiosa). La seva durada depèn de la voluntat d'un dels membres de la parella. És un pacte, ni tan sols un contracte, en el qual s'intercanvien serveis sexuals, companyia i col·laboració econòmica per a la casa.

Cap d'aquests matrimonis no ofereix un altre model de família. Simplement, afebleixen la tradicional, no signifiquen cap alternativa, sinó una variant on prevalen més els interessos individuals, entre els cònjuges i amb els fills.

Famílies monoparentals

Juntament amb aquestes variants, hi ha un seguit de situacions que han existit sempre, però que avui són més freqüents i per tant afecten greument la societat. No són alternatives de la família, sinó més aviat conseqüències de la patologia de les famílies o dels canvis socials.

Les famílies monoparentals, de pare o mare amb fills, han existit sempre, perquè en totes les èpoques hi ha hagut separacions o abandonos, i viduitat. Però ara són molt més nombroses per la multiplicació dels divorcis.

Aquestes famílies són un greu problema per a la societat. Es compleixen malament les pensions a les dones divorciades, de manera que —segons estudis fets als EUA— en aquests casos, les mares i els fills veuen reduït un 73% el nivell de vida després del divorci, mentre que els homes experimenten una millora del 42%. En la mateixa situació es troba la dona soltera amb fills, fruit de relacions ocasionals o de cohabitació estable amb ruptura posterior.

La societat i els poders públics troben que cal ajudar aquestes famílies. És tradicional el suport a la viuda, en la societat i en la legisla-

ció. El suport a la divorciada i a la soltera, però, és molt més difícil. A més, s'ha vist que tot sovint té alguns efectes socials contraproduents, si afavoreix que hi hagi més mares solteres i que els pares es desentenguin de les seves responsabilitats.

Llars semi-buides

Les *famílies recompostes* també han existit sempre, com a conseqüència dels matrimonis de vidus, on un o tots dos aporten fills a la nova llar; però el divorci no ha fet altra cosa que augmentar-les.

Les *famílies reduïdes a la parella* són bàsicament de dues menses. La primera és la formada pel matrimoni amb fills que ja no viuen a casa, cada dia més freqüent per la durada més llarga de la vida. Avui, amb un període fecund més curt, malgrat que s'endarrereixi l'edat de casar-se, després de l'emancipació del darrer fill, poden restar als pares més de vint anys de vida en parella.

La segona classe de família reduïda és la formada pels matrimonis que no volen tenir fills. És un fenomen encara poc nombrós; però el control de la natalitat, les dificultats econòmiques i l'individualisme creixent poden fer que proliferi.

Per acabar, les *llars unipersonals* es poden produir per viduitat, per separació o divorci o per haver escollit la solteria. Són en la immensa majoria, dones soles, tot i que cada cop hi ha més homes

*"El suport fiscal a
quals conviuen els p
solució molt m
multiplicació o
probablement més
person"*

joves en aquesta situació. Plante- gen problemes a la societat no- més en les edats avançades o en cas de malaltia.

Capítol de curiositats

A més a més d'aquestes situa- cions, en sorgeixen d'altres que en si mateixes són absolutament oposades a la idea de família i que, si es generalitzessin, significarien un canvi radical en la societat:

—El pretès *matrimoni d'ho- mosexuals*, homes o dones, per la legalització de la qual es lluita en alguns països. És curiós que la força atractiva de la família faci reclamar als homosexuals la possi- bilitat de casar-se i d'adoptar fills.

rtatge

s de nília

—La reproducció artificial. En qualsevol de les variants, mentre siguin remei d'alguna deficiència, tendeixen a equiparar-se amb alguna de les modalitats de la família. Tanmateix, si pretengués substituir la formació de parelles, podria donar lloc a una societat diferent.

Encara essencial, però amb problemes

Malgrat tots els canvis esdevinguts, la família clàssica continua essent la cèl·lula bàsica de la societat. No hi ha un nou model, sinó evolució i modificacions de la família. Com mostren les enquestes, la majoria dels ciutadans s'estima més el matrimoni que la cohabitació, l'estabilitat que la ruptura; tres de cada quatre persones tornen a casar-se després d'un fracàs.

Però una cosa és que la família continuï essent una institució necessària, positiva i amb gran prestigi, i una altra que no tingui problemes greus, com a conseqüència de canvis socials importants. Entre ells, la proliferació del divorci; la incorporació massiva de la dona a l'educació i al món laboral; la minva de solidaritat entre els membres de la família i, per acabar, el fàcil control de la natalitat.

El treball de la dona

La igualtat de drets d'home i dona és una conquesta irrenunciable, que no hauria de posar en

es famílies amb les
res ancians, són una
s barata que la
e residències, i
atisfactòria per a les
s grans"

perill la família o dificultar-ne el funcionament. Més encara, una parella composta per dues persones més formades i capaces, hauria de funcionar més bé. Tanmateix, no podem desconèixer que, de moment, aquest canvi origina nous problemes, que de vegades amenacen la família mateixa. Cal enfrontar-se a aquest fet i aportar-hi solucions.

Les dones joves, a voltes no volen pas casar-se, i opten per una relació més informal o per la solteria, perquè el matrimoni i la família redueixen les seves possibilitats de promoció professional. I és veritat que les empreses contracten les dones amb condicions pitjors, les ascendeixen i les paguen menys

que als homes, a igualtat de nivell professional. I si la societat vol després que aquestes dones creïn una família, haurà d'evitar aquestes discriminacions.

La independència econòmica produïda per l'activitat professional ha llevat un fre a la decisió de divorciar-se, per part de la dona. I aquesta capacitat econòmica, que en ella mateixa és bona, pot provocar una decisió poc motivada. A més a més, la vida fora de la llar, en contacte amb uns altres homes, augmenta també el risc de divorci. És cert que això passava abans amb els homes, però el canvi afecta ara més les dones. Per tant, convé que hom sigui conscient d'aquest risc, per tal de defensar la família.

D'altra banda, les famílies on pare i mare treballen fora de casa, tenen normalment molts pocs fills. Però, un altre efecte greu és l'evident risc de prestar una atenció insuficient als fills.

Aquests problemes requereixen un repartiment millor de les feines de la llar entre marit i muller, i més ara que curteja i és car el servei domèstic. De tota manera, treballar fora de casa no és una obligació, sinó una opció, i la feina de la llar és tan valuosa i legítima com l'altra. I no s'ha d'excloure que sigui "home qui es faci càrrec de bona part de la tasca de la llar, si té una professió que pugui fer a casa —artistes, escriptors, empleats amb horaris flexibles—, i l'horari de la dona és més rígid.

Solidaritat també en la família

La família no comporta la pèrdua de la personalitat. Tanmateix, i igual que la vida en societat, enclou unes limitacions i unes regles mínimes de convivència, que permetin la vida en comú. Un individualisme i egoisme creixent posen ara en perill la família i els drets dels altres membres. En són prova l'avortament, l'abandó dels pares quan aquests envelleixen, o l'eutanàsia. Al costat d'aquests casos extrems, hom observa tot sovint que l'interès, el caprici o el sentiment individual del cònjuge, escolloquen per damunt dels drets,

necessitats i legítims interessos dels altres membres de la família. La frivolitat i irresponsabilitat amb la qual a vegades es trenquen els matrimonis i les famílies per un caprici o una aventura, és un cas d'insolidaritat i d'incompliment de les obligacions assumides.

Enfront de tot això, la societat ha d'exaltar els valors positius de la solidaritat entre els membres de la família, i sancionar, legalment i socialment, el qui incompleixi aquestes obligacions. I exigir rigorosament les prestacions a favor dels membres de la família perjudicats, els fills gairebé sempre, i molts cops les dones. Pensem en la càrrega i el risc social que representen els fills abandonats, o els pares ancians que, després d'una vida de dedicació als fills, es llenquen a la falda de l'Estat, mentre els altres es desentenien de les seves obligacions morals.

La societat ha de trobar fórmules per respondre en aquestes situacions, i és evident, posant per cas, que el suport fiscal a les famílies amb les quals conviuen els pares ancians, són una solució molt més barata que la multiplicació de residències, i probablement més satisfactòria per a les persones grans, que així poden tanmateix prestar serveis a les famílies dels seus fills.

Fomentar l'estabilitat

La pèrdua d'estabilitat del matrimoni, juntament amb la cohabitació, que estadísticament és menys segura i duradora, és un altre dels greus problemes de la família. L'admissió del divorci ha creat problemes greus en la família com a institució. A Espanya, tot i que des del 1981 el nombre de separacions continua sent més gran que el de divorcis, tots dos creixen (34.672 i 23.063 el 1989, davant els 21.463 i 17.445 de 1982).

El divorci i l'abandonament, juntament amb la procreació sense compromís, són les causes més freqüents de famílies monoparentals. Els que més falten a les seves obligacions són els pares. Sobre les mares, generalment joves i amb escassos recursos, recau la càrrega dels fills. Aquestes famílies cauen

fàcilment dins bosses de pobresa. La solució no és senzilla, però cal plantejar-se dues qüestions: la forma d'ajudar aquestes famílies i la manera d'aturar les causes que produeixen aquests efectes.

"Cal l'eliminació de la forassenyada defensa de la promiscuïtat i revaloritzar les relacions estables"

Pel que fa a la primera cosa, el sistema normal és el subsidi a les mares caps de família. Però cal prendre precaucions perquè aquests ajuts no arribin a ser un estímul per a l'aparició i perpetuació d'aquelles situacions.

El segon aspecte del problema és més difícil; però evidentment, passa per l'educació dels joves i l'eliminació de la forassenyada defensa de la promiscuïtat que es fa des de sectors que s'auto-titulen liberals i radicals. Pot sonar anacrònic, però és indispensable revaloritzar la moral, les relacions estables, el prometatge com a pas previ al matrimoni, el compliment dels compromisos i el propòsit de permanència en la relació establerta. I que això no ho defensin només les Esglésies, sinó la societat i els poders públics, els educadors, i fins els mitjans de comunicació. Han de fer-ho, si no en benefici de principis religiosos, de la salut de la societat i fins de la disminució de la despesa pública, que cal per a d'altres coses.

Fecunditat a la baixa

El quart gran problema és la davallada de la natalitat. Des de començaments de segle, en tots els països desenvolupats, la tendència és de reducció de la grandària de la família. Les raons són diverses: els fills han passat de ser una força de treball a una font de despeses; la capacitat més gran que es té de controlar la natalitat; l'emigració del camp a les ciutats, on els habitatges són més esquifits.

A Espanya, el nombre mitjà de membres per família davallà de 5 a començaments de segle, fins a

4,2 el 1940, per quedar-se en 3,5 a la dècada dels 80. Però el que s'esdevé en el món occidental en els darrers trenta anys, i a Espanya des dels 80, és un fenomen molt més greu: la taxa de fecunditat ha caigut per sota del llindar de reemplaçament (2,1 fills per dona).

Mentre que fins l'any 1965, a Europa la mitjana de fills per dona es mantenia en 2,5, avui només Irlanda arriba a 2,1, i els països amb natalitat més baixa són Espanya i Itàlia, amb 1,3 fills per cada dona.

És curiós d'observar que en una enquesta del CIRE de 1990, el nombre ideal de fills per als espanyols era d'una mitjana de 2,5. En canvi, el nombre real és gairebé la meitat. Els països del sud d'Europa —fins fa pocs anys amb uns índexs de natalitat més alts que els països del nord— han passat a ser les nacions amb menys natalitat del continent. Suècia, en canvi, té la taxa més alta d'Europa continental: 2,0

La "bóta" de població

Les conseqüències d'aquesta situació ja són aquí. El 1914 la població dels països del Nord, que

coincidia amb els països blancs desenvolupats, representava el 50% de la població mundial. L'any 1988 era el 25%, i el pronòstic per al primer decenni del segle XXI és que representarà el 5%. A més, amb l'augment de l'esperança de vida als països desenvolupats, les persones de més de 65 anys superen el 10% de la població i caminen cap al 20%. Fa menys de cinquanta anys no eren més del 6%.

Amb aquest panorama demogràfic, ensopeguem amb la piràmide de població de figura ovoide, que és la més perjudicial per a una societat. La població activa futura no podrà pagar les pensions dels grans, amb la qual cosa esdevindrà una societat més dèbil, més pobra i més vella.

A això, s'hi afegeix la necessitat d'importar mà d'obra, naturalment estrangera, que es menysté o es discrimina moltes vegades.

Com es veu, aquesta vaga de la funció reproductora no és un problema exclusivament personal, sinó que té unes conseqüències socials gravíssimes: transformació de la distribució per edats de la població, manca de forces de treball pròpies, envelliment de la societat, xenofòbia, fallida dels sistemes socials, augment de despeses sanitàries, etc.

Davant d'aquesta situació, fóra lògic que la societat reaccionés, i que els poders públics fessin una política que deturés aquesta situació; amb un respecte absolut a la llibertat de decisió dels ciutadans en un afer tan íntim, però estimulant una natalitat creixent, que produís una societat més equilibrada.

Llarga cua de fonamentalistes palestins deportats per Israel i abandonats en "terra de ningú" en negar-se el Líban a rebre'ls

Un noi somali famolenc, xuclant un plat d'aliment arribat per mitjà de l'ajut humanitari

El ministre de Defensa espanyol visita les forces de la Legió destacades a Bòsnia

15, dimarts

Moscú: el Congrés nomena Txernomirdin primer ministre

El Congrés ha nomenat primer ministre Viktor Txernomirdin, encarregat fins ara del departament d'Energia. El nou cap del govern vol introduir canvis a les reformes per tal de "no empobrir el poble". Per altra banda, el fins ara cap de la diplomàcia russa Andrei Kózirev va pronunciar ahir un discurs a Estocolm que, malgrat uns minuts que semblaven de revivir la "guerra freda", era un seriós advertiment del perill d'involució al Kremlin.

Belgrad: fi de la guerra a Bòsnia per cap d'any...

Radovan Karadzic, president de la República Sèrbia de Bòsnia —no reconeguda per la comunitat internacional—, va assegurar que els serbis declararan el fi de la guerra per any nou. Karadzic afirma que les forces musulmanes lleials al president bosnià Alija Izatbegovic li varen declarar la guerra, i que per tant els seus soldats que controlen el 70% del territori tenen dret (?) a la victòria. Karadzic va fer aquestes manifestacions just abans de la reunió dels ministres d'Afers Estrangers de 24 països en què es tractarà de l'ús internacional de la força a Bòsnia.

Mogadiscio: la ciutat de la mort espera el primer comboi humanitari

Baidoa, que s'ha guanyat el tràgic adjectiu de "ciutat de la mort" pels estralls que la violència i la fam hi han causat, espera amb ànsia el primer comboi amb ajuda mèdica i humanitària. També es diu en els medis internacionals, que l'ONU s'ha adreçat al president Bush, requerint-li que els 'marines' desarmen les faccions somalis.

16, dimecres

Jerusalem: assassinen el suboficial israelià segrestat

Un comando d'Al-Qasam, braç armat del grup fonamentalista Hamas va assassinar el suboficial israelià Nissim Toledano el qual havia estat segrestat diumenge passat. La reacció per part del govern israelià ha estat comprometre's a "destruir sense pietat" els fonamentalistes palestins, segons el primer ministre Yitzhak Rabin. La preocupació d'israelians i palestins és que aquests fets perjudiquin la Conferència de Pau per al Pròxim Orient, la vuitena ronda de la qual es desenvolupa aquests dies a Washington.

Moscú: visita d'Helmut Kohl a Ieltsin

El canceller Kohl va arribar ahir a Moscou per una visita de dos dies a la Rússia postsoviètica, per tractar diversos afers pendents, entre ells la retirada de l'exèrcit rus dels territoris de l'antiga RDA. Però els canvis en el govern rus han obligat Ieltsin a donar garanties de continuïtat en les reformes empreses que, amb tota seguretat, seran fortament frenades pel nou cap del govern Viktor Viktor Txernomirdin.

Copenhaguen: avís del cap de govern danès

Poul Schlüter, primer ministre danès, va afirmar ahir que els *Deu* de la Comunitat Europea continuaran la construcció de la Unió Europea sense ni Dinamarca ni la Gran Bretanya, si els ciutadans del seu país tornen a rebutjar el Tractat de Maastricht, en la seva nova versió, en el referèndum previst per durant el primer semestre de l'any vinent.

17, dijous

Washington: llista de criminals de guerra

El Secretari d'Estat, Lawrence Eagleburger, va fer pública ahir a Ginebra en el curs de la Conferència sobre els Balcans, la llista dels que haurien de ser encausats com a criminals de guerra, en la qual s'inclou Slobodan Milosevic, president de Sèrbia; Radovan Karadzic, autoproclamat president de la República Sèrbia de Bòsnia, i el general Ratko Mladic, comandant de les forces sèrbies a Bòsnia. El Secretari d'Estat també va denunciar les atrocitats comeses per croats i musulmans. La Conferència de Ginebra va demanar als aliats que congelin els plans d'intervenció a Bòsnia.

Londres: l'IRA fa la seva 'campanya de Nadal'

Oxford Street, a Londres, ahir estava desert a causa de les explosions d'artefactes col·locats per l'IRA. Turistes i compradors hagueren de fugir després de les explosions. Els terroristes, actualment potser els més antics d'Europa aprofiten aquestes vigílies de festa per imposar el malestar, sense adornar-se que així no aconsegueixen res a favor del que diuen defensar.

Mogadiscio: s'ha trencat el setge de Baidoa

Un comboi americà i francès ahir va aconseguir trencar el setge de Baidoa, i fer arribar als famolencs i malalts somalis l'ajuda humanitària que arriba d'arreu del món.

18, divendres

Brussel·les: l'insoluble conflicte balcànic

L'Aliança Atlàntica creu que cal fer més per fer respectar la prohibició dels vols sobre Bòsnia i Hercegovina, i ha demanat al Consell de Seguretat de l'ONU "noves mesures" per evitar els atacs dels avions serbis. Els serbis de Bòsnia, com a resposta, han amenaçat amb atacar els "cascos blaus" si s'autoritza l'ús de la força contra els seus avions... I diumenge vinent hi ha eleccions a Sèrbia...

Jerusalem: deportació de 400 fonamentalistes àrabs

El govern que presideix Rabin va anunciar ahir la deportació de prop de 400 fonamentalistes palestins com a resposta a l'assassinat d'un sots-oficial de l'exèrcit d'Israel. Amb aquesta mesura es posa en perill la Conferència de Pau per al Pròxim Orient, ja que tots els països àrabs de l'entorn fan suport als palestins. Per altra banda, el Líban es nega a rebre aquests deportats.

Bonn: contingent militar alemany a Somàlia

El canceller Helmut Kohl va anunciar ahir la tramesa d'un contingent de 1.500 soldats de l'exèrcit alemany, a Somàlia per col·laborar en l'operació "Restablir l'Esperança". Segons el canceller, "Alemanya no pot ni vol quedar al marge de l'operació d'ajuda humanitària a Somàlia". L'oposició alemanya, però, ha denunciat la inconstitucionalitat d'aquesta mesura...

BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA

> És bo que els serbis de Bòsnia anunciïn l'acabament de la guerra per cap d'any. Però resta el dubte de la seva sinceritat, ja que fins ara només ha donat mostres d'intransigència i fins i tot d'absència de bona voluntat.

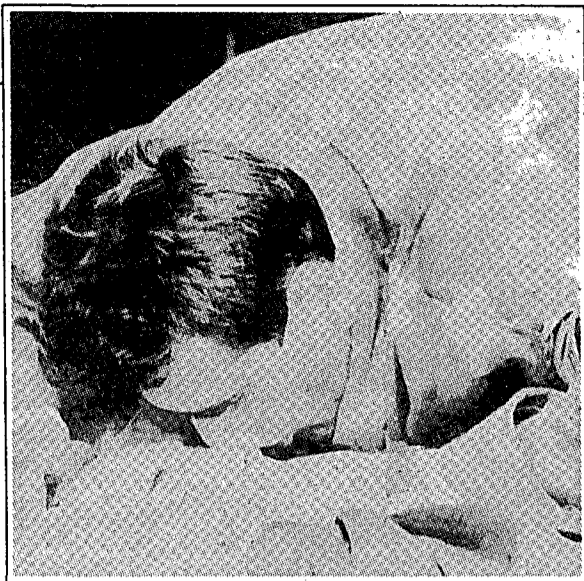
> Després de gairebé dotze anys de guerra civil, la més estúpida de les guerres, ahir va celebrar-se a El Salvador el final del procés de pacificació. Els guerrillers del FMLN han lliurat les armes i s'han constituït com un partit polític més.

> El resultat de la visita de Kohl a Moscou és veritablement alentador: per una banda, Rússia s'ha compromès a retirar els seus efectius militars de la ex RDA per l'agost del 1994, i Alemanya ha donat una moratòria de vuit anys als deutes contractats per la Federació Russa.

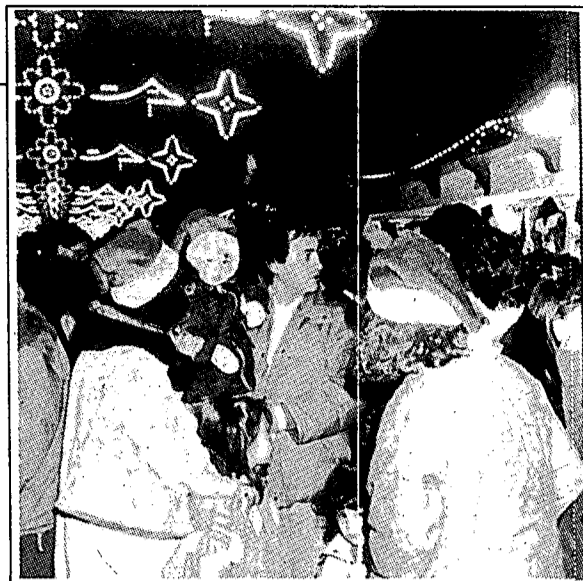
> Ha començat el compte enrere en la dissolució definitiva de la Txecoslovàquia nascuda l'any 1918. És bo de veure com aquesta divisió de l'Estat centre-europeu es porta a terme sense violència. És un exemple que caldria seguir... quan s'hi és a temps.

El cardenal Roger Etchegaray que visita Cuba, és rebut pel bisbe Jaime Ortega, en la seva arribada a l'illa

Un soldat serbi s'acomiada del seu germà mort en combat

Els carrers de les ciutats es vesteixen de festa amb motiu de Nadal

19, dissabte

Viena: demà, eleccions a la nova Iugoslàvia

Les eleccions generals que se celebraran demà per renovar els Parlaments de Sèrbia i Montenegro, la Cambra federal i també el president de les dues Repúbliques, acaparen l'atenció de tots els pobles de l'antiga Iugoslàvia, de les cancelleries europees, els Estats Units, i l'ONU. La lluita electoral està centrada en els dos candidats: Slobodan Milosevic, que pretén renovar el seu mandat, i Milan Panic, el fins ara cap del govern serbi. Del resultat d'aquestes eleccions depèn ni més ni menys la pau als Balcans o l'enduriment de la guerra civil, amb el perill que s'estengui més enllà de les fronteres de Bòsnia i Hercegovina. Ja veurem què passa...

Nova York: el Consell de Seguretat estudia una condemna del govern Rabin

La deportació de 450 palestins que han quedat abandonats en "terra de ningú" i en les pitjors condicions, a la intempèrie, ha aixecat una onada de protestes arreu del món. El Consell de Seguretat de l'ONU estudia una condemna del govern que presideix Yitzhak Rabin, exigint a Israel que accepti novament els palestins deportats. Aquesta actitud del govern israelià ha deteriorat seriosament les converses de pau que es mantenen, en la seva vuitena ronda, a Washington. Per altra banda, hi ha el fet de les constants provocacions dels fonamentalistes àrabs que boicotegen la més petita possibilitat d'arribar a un acord.

20, diumenge

Washington: converses Bush-Major sobre Bòsnia

Estats Units i Anglaterra volen accentuar la pressió internacional per posar fi al conflicte de Bòsnia i Hercegovina. Bush i Major han dedicat una reunió a Camp David per tractar quina seria la millor manera perquè es complís el pacte sobre la zona d'exclusió aèria a la República de Bòsnia. Sembla que els dos personatges varen acostar posicions per arribar a un acord d'intervenció militar internacional... Mentrestant, Owen, copresident de la Conferència sobre l'antiga Iugoslàvia, a Ginebra, va demanar a Karadzic, líder dels serbis de Bòsnia, que aixequi el setge de Sarajevo... Però, ara, tot està pendent de les eleccions que avui se celebren a la nova Iugoslàvia... Demà, ja veurem.

Moscou: retorn precipitat de Ieltsin

El president Ieltsin s'ha vist obligat a cancel·lar els últims compromisos de la seva visita a la Xina comunista, i retornar ràpidament al Kremlin en un intent d'evitar que el nou cap del govern Viktor Txernomirdin, en la composició del nou govern exclogui els ministres partidaris de les reformes empreses. I, segons paraules del mateix Ieltsin, ha tomat "per posar ordre"...

Jerusalem: continua la repressió israeliana

En els violents enfrontaments que es produïren ahir a la franja de Gaza l'exèrcit israelià causà la mort de sis palestins. Al nord d'Israel, els palestins deportats continuen en "terra de ningú" en les pitjors condicions. Així és molt difícil creure que Israel desitja la pau.

21, dilluns

Viena: les eleccions a la nova Iugoslàvia

Ahires ciutadans de Sèrbia i Montenegro, la nova Iugoslàvia, acudiren a les urnes, i segons dades ho feren amb molta participació. Però molts electors denunciaren nombroses irregularitats en el cens electoral, i la lentitud de l'escrutini només permet aventurar dades amb poca fiabilitat. La impressió general és que s'haurà d'anar a una segona volta, el 3 de gener vinent.

Washington: acord sobre la zona d'exclusió aèria a Bòsnia

El president USA, Bush i el primer anglès, Major, han arribat a un acord per fer respectar la zona d'exclusió aèria a Bòsnia Hercegovina. Els dos dirigents estan d'acord per adoptar noves mesures per fer respectar la zona i, a més d'una acció militar internacional pensen en noves sancions per aïllar Belgrad.

Moscou: el president rus i el nou primer ministre es posen d'acord

El president Ieltsin i el nou primer ministre Txernomirdin s'han compromès a mantenir el rumb vers una economia de mercat, i Ieltsin ha pogut imposar-se en la qüestió del manteniment dels seus ministres reformadors. Per la seva part, Txernomirdin en una roda de premsa es mostrà sorprès de les declaracions d'alguns polítics que li atribuïen la intenció de fer marxa enrere en les reformes. També va dir que té la intenció de consultar "totes les forces polítiques" abans de determinar la constitució definitiva del govern.

Solidaritat i 1993

Una religiosa que es passa bona part de la setmana traient immigrants il·legals latinoamericans de la presó de Brussel·les va acomiadar un grup de gent de casa seva, fa uns dies, demanant a Déu que el 1993 sigui més bo que aquest any que se'n va.

Que no hi hagi tanta guerra, tanta crisi, tanta tensió.

Uns dies encara més enrere, el president de la Comissió Europea, Jacques Delors, en la clausura d'un acte va insistir en la reflexió següent: Europa és solidària quan és rica i potent.

Acabem aquest any amb una estranya sensació de buidor i de tristor. No hi ha cap polític satisfet de la feina feta, no hi ha cap economista optimista de cara als mesos que han de venir. L'atur està recuperant les xifres de tristos anys passats. Els artistes també estan tristos perquè la gent no compra art, i els educadors troben els alumnes desmotivats de tanta saturació de motivació.

La guerra a l'antiga Iugoslàvia és com una planxa a les consciències dels europeus. Ningú no parla del mercat únic que estan a punt d'inaugurar 12 països. La Unió Europea de Maastricht té un llast molt difícil d'arrossegar, i els recels han superat les il·lusions.

Quan Europa està en crisi, la seva economia es replega en ella mateixa. Els homes i les dones es tanquen a casa i no en volen saber res. Només quan la potència es torna a fer evident es recupera la solidaritat.

Per això són molts els qui creuen que la millor manera d'ajudar els desposseïts és la creació de més i més riquesa. Dos valors sovint presentats en contraposició, perquè al ric se li endureix el cor. Però l'home que tenia, i ara en té una mica menys, només pensa en el que tenia de més i no en el qui no té.

■ Jordi Roigé i Solé

NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA • BONA NOTÍCIA

> Ha causat sorpresa l'anunci fet per Boris Ieltsin, en una roda de premsa a Pequín, que el tractat START II, sobre la reducció d'armament nuclear, seria firmat durant el proper mes de gener a Alaska... Si és veritat, és per alegrar-se'n.

> De Klerk, el president sud-africà ha separat del servei setze alts oficials de l'exèrcit involucrats en accions il·legals originades durant l'apartheid. Ja era hora que s'acabés la immunitat de l'exèrcit i la policia...

> Assenyalàvem la bona notícia de la firma del Tractat START-II anunciada per Ieltsin. Avui és el president Bush que confirma la notícia, ja que ha dit que "constata progressos reals" en les negociacions.

Segons un informe de la UNICEF

Acabar amb la desnutrició infantil costaria 25.000 milions de dòlars durant un decenni

Satisfer les necessitats de nutrició adequada, aigua potable, atenció bàsica de salut i educació primària per a tots els nens i les nenes del món suposaria un cost d'uns 25.000 milions de dòlars anuals.

Segons l'informe d'UNICEF "Estat mundial de la infància 1993", aquesta inversió podria salvar la vida de quatre milions d'infants l'any, i aconseguir vèncer, en aquest mateix decenni, el vell flagell de la desnutrició infantil, les malalties prevenibles i l'analfabetisme generalitzat.

UNICEF recorda que 25.000 milions de dòlars és una quantitat inferior a la despesa anual dels europeus en vi, dels nord-americans en cervesa o dels japonesos en invitacions de negocis. "Malgrat les dificultats en altres àmbits —declara el director executiu d'UNICEF, James P. Grant—, és possible afirmar que ha arribat el moment d'abandonar avergonyits la idea que el món no pot permetre's de satisfer les necessitats bàsiques de tots els infants".

Una situació escandalosa

El contrast de la present indifferència amb les oportunitats existents comença a prendre unes dimensions escandaloses, ignorades en part per l'opinió pública, segons UNICEF.

Actualment, els governs del món en desenvolupament dediquen de mitjana poc més del 10 per cent dels seus pressupostos a satisfer directament les necessitats bàsiques de les seves poblacions. Continuen gastant més en les forces armades i en el servei del deute extern que en salut i educació.

El que encara sorprèn més, diu la UNICEF, és que menys del 10 per cent del total de l'ajut internacional per al desenvolupament es dedica directament a

"Es podrien salvar les vides de 4 milions d'infants"

satisfer les necessitats humanes més immediates de la població més pobre.

Menys que en sabatilles esportives

L'ajut bilateral procedent dels països occidentals industrialitzats suma aproximadament 40.000 milions de dòlars anuals. La quantitat destinada a nutrició, atenció primària de salut, aigua i sanejament, educació primària i planificació familiar seria, per tant, d'uns 4.000 milions de dòlars anuals, "menys del que gasten cada any els països donants només en l'adquisició de calçat esportiu".

Algunes dades recents indiquen —a parer de la UNICEF— que comença a posar-se més atenció als problemes dels nens i nenes més pobres del món.

Cal doblar els esforços en la lluita contra la fam que flagel·la molts països del Tercer Món. No podem plegar-nos de braços davant el drama que viu bona part de la humanitat

Així, la cobertura d'immunització s'ha elevat de menys d'un 20 per cent a més del 80 durant la dècada dels 80, gràcies als quals s'ha aconseguit salvar un total aproximat de tres milions de joves vides cada any i protegir molts milions més de les malalties, la desnutrició i la discapacitat.

UNICEF suggereix que els mateixos països en desenvolupament podrien sufragar dues tercers part de la despesa total de 25.000 milions de dòlars necessari i la tercera parts restant hauria de procedir de l'ajut extern. En el cas d'Àfrica, l'ajut extern hauria d'aportar una proporció molt més gran.

L'informe sobre "Estat mundial de la Infància 1993" de la UNICEF afirma que el 1992 s'han produït tretze milions de morts infantils, cosa que significa unes 35.000 cada dia. Un 60 per cent és provocat per només tres malalties: la pneumònia, la diàrrea i el xarampió. Quant a Espanya, l'informe assenyalava que és el sisè país, sobre 129, amb menor taxa de mortalitat infantil en menors de cinc anys, durant 1991, amb un nou per mil.

La pneumònia, que mata 3,5

milions de joves vides, és la causa principal de mortalitat. En un 80 o un 90 per cent dels casos —assenyalava l'informe— el problema és una pneumònia bacteriana, que pot controlar-se amb un tractament a base d'antibiòtics durant cinc dies, el cost del qual és de 25 centaus de dòlar (menys de 30 pessetes).

Les malalties diarreiques la segueixen molt de prop, amb tres milions anuals de víctimes. En aquests moments, la meitat d'aquestes morts també podrien evitar-se ensenyant els progenitors a utilitzar la teràpia de rehidratació oral, una tècnica de cost gairebé nul.

Quant al xarampió, malgrat que en els darrers cinc anys s'han aconseguit avanços espectaculars en la vacunació, en moltes zones la cobertura d'immunització encara no assoleix el 20 per cent més pobre de la població. Com a conseqüència, 800.000 nens i nenes moren cada any a causa del xarampió. El cost de la vacuna contra el xarampió no arriba als cinquanta centaus de dòlar per infant (una mica més de cinquanta pessetes).

També es disposa d'altres estratègies de baix cost i alt impacte que només manca aplicar en la pràctica, declara la UNICEF. La deficiència de vitamina A, que causa la ceguesa d'un quart de milió d'infants cada any i constitueix una amenaça de greu malaltia o de mort per a deu milions, podria controlar-se en aquests moments introduint petits canvis en la dieta o amb l'administració semestral de càpsules de vitamina A. El cost d'aquesta mesura sèria de gairebé uns centaus de dòlar per cada infant. De la mateixa manera, la deficiència del iode, la causa major de deficiència mental en el món, també podria eliminar-se a escala mundial amb un cost de 100 milions de dòlars, inferior al de dos avions de combat.

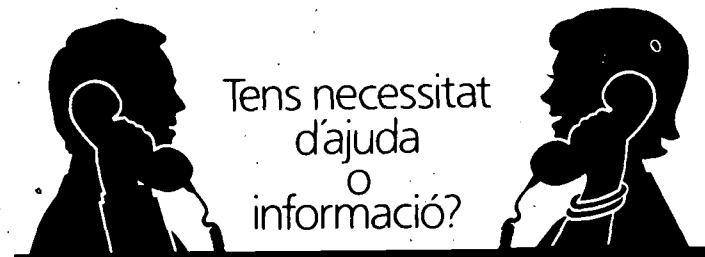
Indicadors: Espanya, en sisè lloc del món

Les taules estadístiques que inclou aquest informe situen Espanya com el sisè país, en una classificació de 129, amb menor taxa de mortalitat en menors de 5 anys durant 1991, en concret 9 per cada mil naixements, només superada, en ordre descendent per Suècia (5 per mil), Japó, Finlàndia, Noruega, i els Països Baixos.

Per contra, Angola i Moçambic figuren com els països amb més taxa de mortalitat infantil en l'informe d'UNICEF, amb una taxa de 292 morts per cada mil naixements en els primers cinc anys de vida. Els segueixen Afganistan, amb 257; Sierra Leona, amb 253; i Guinea-Bissau, amb 242.

Baixa vacunació relativa

Pel que fa a la nutrició infantil, a Espanya només 4 de cada mil naixements es produeixen amb pes deficient, la xifra més baixa de tota la classificació, només igualada per Noruega i Finlàndia. Pel que fa als índexs d'immunització, el 73 per cent dels infants que no arriben a l'any estan vacunats contra la diftèria, la tos ferina i el tètanos, i igual percentatge ho està contra la poliomielitis. El 84 per cent està vacunat contra el xarampió. Aquests índexs són sensiblement inferiors als dels països amb menor taxa de mortalitat infantil, que ofereixen percentatges propers al 90 per cent.

Truca'ns i parlarem del Càncer
(93) 323 44 27

Un servei anònim de l'Associació Espanyola contra el Càncer
Junta Provincial de Barcelona

Nadal: Ofici de lectures

■ Pere Tena

Les "Matines" de Nadal han estat una de les celebracions que més han incidit en la litúrgia d'aquesta solemnitat; han entrat fins i tot en la pràctica popular.

Diguem, d'entrada, que la paraula "matines" prové del llatí "matutinum", amb la qual es designava fins a la reforma litúrgica del Concili Vaticà II l'ofici anomenat actualment "ofici de lectures", més llarg, però, que l'actual ofici. En el cas del "matutinum" de Nadal, la pràctica romana després del Concili d'Efes (431), que va proclamar Maria Mare de Déu, fou celebrar-lo a la basílica de Santa Maria la Major, amb la presència del Papa. En un determinat moment, hom vol que fer d'aquesta basílica un lloc privilegiat per celebrar el naixement del Fill de Déu, encarnat per obra de l'Esperit Sant en el si virginal de Maria: un record de Betlem, i del pessebre on posaren l'Infant. El Papa decidí celebrar, en aquest record del pessebre, després del "matutinum" una missa de Nadal. Així en dona testimoni sant Gregori Magne, al final del segle VI. Segles després, celebrava la primera missa en aquest lloc, sant Ignasi de Loiola. Aquest fou l'origen de la pràctica actual de la missa de la nit de Nadal, quan allò que feia el Papa a Roma es va implantar a tota l'Església de ritu romà. La missa de la nit va precedida, per tant, del "matutinum" (matines, ofici de lectures), i seguida del cant de Laudes, en la pràctica anterior a la reforma.

Té, per tant, tota la raó la cançó popular quan, referint-se a la festa popular, diu "Quan eixirem de matines/farem bones restolines!"

Els Salms

La participació a la celebració de

l'Ofici de lectures, venturosament reinstaurat en moltes esglésies a la nit de Nadal, és una excel·lent oportunitat per entrar en la contemplació del misteri, guiats pel cant dels salms i per l'audició de les lectures, una bíblica i una patrística.

En primer lloc, els salms. Els salms són un lloc privilegiat a l'interior de l'Antic Testament en relació amb la pregària de l'Església. Des de la comunitat original de Jerusalem, els cristians han trobat en els salms la veu de Crist, o la veu de l'Església envers Crist. En alguns casos, es troba en els salms la figura del Messies, i en conseqüència aquests salms —anomenats messiànics— tenen una preferència en la pregària de l'Església.

Això es verifica, en primer lloc, en el salm 2, el primer dels salms de l'ofici de lectures de Nadal. En el cor del salm, ressona el testimoni del Messies, anunciant allò que el Senyor li ha dit: "Eis el meu fill; avui t'he engendrat...!". La seva missió és universal i el seu poder transcendent. De ningú no es pot dir tot això amb més veritat que de Jesús, i cantar-ho en la fe de l'Església a la nit de Nadal esdevé una proclamació privilegiada del misteri que celebrem. Tot d'una, ens adonem que el nostre esguard traspasa els límits visibles de la cova de Betlem per fixar-se en la divinitat d'aquest Jesús fill de Maria, com traspasa els límits del temps per fixar-se en la reialesa de Crist sobre la història: "Apreneu, governants de la terra...

Feliços els qui en ell es refugien!".

L'antífona del càntic de Maria a les primeres Vespres de Nadal diu: "Quan brillarà el sol a l'horitzó, veureu el Rei dels reis que surt del Pare com un espòs de la seva cambra". La imatge de Crist com a "Sol" és una de les més típiques de la festa de Nadal, sobretot a Occident. El salm 18 canta la creació com una manifestació de la glòria de Déu, i la imatge del sol com un espòs que surt de la seva cambra per fer el treball de tot el dia, és altament poètica. Aplicar-ho a Jesucrist, com ho fa la pregària de l'Església, ens porta a pensar en la missió salvífica: és la tasca que ha vingut a realitzar, "radiant com un atleta, corre pel camí". Un gravat de Nadal fa veure un camí que comença a la cova de Betlem i porta, a la llunyania, vers la muntanya del Calvari. No solé això: porta fins a la glòria, a la dreta del Pare. El Senyor "surta un extrem del cel, i se'n va fins a l'altre". Ho diu ell mateix: "He sortit del Pare i he vingut al món: ara deixo el món i me'n vaig al Pare".

La imatge de l'espòs queda completada i explicada en el tercer salm, el 44, que és un cant de nocces. ¿Què signifiquen aquestes nocces? El misteri mateix de la persona de Crist, Déu i home veritable. En ell es fa una autèntica "aliança" entre Déu i l'home. La humanitat, en tant que ha estat assumida en la persona de Crist, es pot ben bé comparar a una esposa, i així

representar l'Església. I si tenim en compte que la humanitat de Crist ha estat gestada en el si virginal de Maria, aleshores el salm es converteix també en una lloança mariana. El que compta, però, que sobre de tot, és Jesucrist: "Els seus llavis exhalen gràcia, com un perfum..." És la unció que el fa "Crist", (Ungit), el do de l'Esperit que reposa damunt d'Ell. També aquí el contingut és més ample que el que habitualment cantem en les nades.

Les lectures

Després dels salms, les dues lectures de l'Ofici són una meditació de gran valor.

La lectura bíblica, del profeta d'Isaïes, és cada any per als qui l'escoltem una mena de moment de gràcia. Es podria dir que és l'anunci d'una utopia, però nosaltres creiem que, amb el seu llenguatge simbòlic, està anunciant l'acompliment del Regne de Déu.

La segona lectura, per la seva banda, és el text de sant Lleó que convida el cristià a sentir tota la dignitat de la seva condició. ¿Podríem escoltar una cosa més confortant i estimulante que aquesta, en la nit de Nadal, precursora de la nit de Pasqua?

■ Pere Tena és sots-secretari de la Sagrada Congregació per al Culte Diví

Temps de Nadal

LECTURES DE LES MISSES DE NADAL

Missa vespertina de la vigília

Lectura primera Is 62:1-5

Lectura del llibre d'Isaïes
El Senyor t'estimarà

Salm responsorial 88:4-5, 16-17, 27 i 29 (R.: 2a)
Senyor, cantaré tota la vida els vostres favors

Lectura segona Ac 13:16-17, 22-25

Lectura dels Fets dels Apòstols
Sant Pau dona testimoni de Crist, el fill de David

Evangelí Mt 1:1-25

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu
Genealogia de Jesús, el Messies, fill de David

Missa de la nit

Lectura primera Is 9:1-6

Lectura del llibre d'Isaïes
Ens ha estat donat un fill

Salm responsorial 95:1-2a, 2b-3, 11-12, 13 (R.: Lc 2:11)
Avui ens ha nascut un salvador, que és el Messies, el Senyor

Lectura segona Tt 2:11-14

Lectura de la carta de sant Pau a Titus
S'ha manifestat l'amor de Déu,

que vol salvar tots els homes

Evangelí Lc 2:1-14

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc
Avui us ha nascut un salvador

Missa de l'alba

Lectura primera Is 62:11-12

Lectura del llibre d'Isaïes
El teu salvador és aquí

Salm responsorial 96:1 i 6, 11-12
Avui resplendeix una llum per a nosaltres: ens ha nascut el Senyor

Lectura segona Tt 3:4-7

Lectura de la carta de sant Pau a Titus
Déu ens salva per la seva bondat

Evangelí Lc 2:15-20

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc
Els pastors trobaren Maria i Josep amb el nen

Missa del dia

Lectura primera Is 52:7-10

Lectura del llibre d'Isaïes
D'un cap a l'altre de la terra veuran la salvació del nostre Déu.

Salm responsorial 97:1, 2-3ab, 3cd-4, 5-6 (R.: 3c)

D'un cap a l'altre de la terra

tothom ha vist la salvació del nostre Déu

Lectura segona He 1:1-6

Lectura de la carta als cristians hebreus
Déu ens ha parlat en la persona del Fill

Evangelí Jo 1:1-18

Lectura de l'evangelí segons sant Joan
El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle

LECTURES DE LA MISSA DE LA SAGRADA FAMÍLIA

Lectura primera Sir 3:2-6, 12-14

Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira
Qui venera el Senyor honora els pares

Salm responsorial 127:1-2, 3, 4-5 (R.: 1)
Feliços els fidels del Senyor, que viuen seguint els seus camins

Lectura segona Col 3:12-21

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colossos
Vida familiar en el Senyor

Evangelí Mt 2:13-15, 19-23

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu
Pren el nen amb la seva mare, fuig cap a Egipte

CELEBRACIONS LITÚRGIQUES DE LA SETMANA

Lectures de la missa i santoral

(cicle dominical: A; ferial: 1)

TEMPS DE NADAL

(salteri: setmana 1)

DESEMBRE:

27. Diumenge dins l'octava de Nadal. Festa de la sagrada Família: *blanc*. Lectures: Sir 3:2-6.12-14 (Salm 127); Col 3:12-21; Mt 2:13-15.19-23.

Bisbat de Tortosa: aniversari de l'ordenació episcopal del Dr. Lluís Martínez i Sistach, bisbe.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Joan, apòstol i evangelista (fill de Zebedeu, vident de Patmos). Sant Teodor, monjo; santa Nicaret, verge.

28. Dilluns, dia 4 de l'octava de Nadal. Festa dels sants Innocents, màrtirs: *vermell*. Lectures: 1Jo 1:5 - 2:2 (Salm 123); Mt 2:13-18.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Dòmina, verge i màrtir; sant Abel, fill d'Adam i d'Eva.

29. Dimarts, dia 5 de l'octava de Nadal: *blanc*. Lectures: 1Jo 2:3-11 (Salm 95); Lc 2:22-35.

COMMEMORACIÓ POSSIBLE: Sant Tomàs Becket, bisbe (de Canterbury) i màrtir.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant David, rei i profeta; sant Tròfim, bisbe.

30. Dimecres, dia 6 de l'octava de Nadal: *blanc*. Lectures: 1Jo 2:12-17 (Salm 95); Lc 2:36-40.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Mansuet, màrtir; sant Rainer, bisbe; santa Anísia, màrtir; sant Felix I, papa i màrtir; beat Raül, abat.

31. Dijous, dia 7 de l'octava de Nadal: *blanc*. Lectures: 1Jo 2:18-21 (Salm 95); Jo 1:1-14. Vespres de demà.

COMMEMORACIÓ POSSIBLE: Sant Silvestre I, papa i màrtir.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Santa Coloma, verge i màrtir; santa Melània la Jove; sant Sabinià, bisbe i màrtir.

GENER:

1. Divendres. Capvuitada de Nadal. Solemnitat de santa Maria, Mare de Déu: *blanc*. Lectures: Nm 6:22-27 (Salm 66); Ga 4:4-7; Lc 2:16-21.

DIADA MUNDIAL DE LA PAU.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Imposició del Nom de Jesús, també Emmanuel o Manuel (Manel); Mare de Déu de Begonya. PRIVADES: sant Concordi, prevere i màrtir; santa Eufrosina, verge; sant Almaqui, màrtir.

Dia de devoció especial al sagrat Cor de Jesús.

2. Dissabte abans de l'Epifania. Memòria de sant Basili el Gran i sant Gregori Nazianzè, bisbes i doctors de l'Església: *blanc*. Lectures del dia: 1Jo 2:22-28 (Salm 97); Jo 1:19-28. Vespres de demà.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Mare de Déu, Auxili dels cristians; commemoració de la vinguda de la Mare de Déu a Saragossa; sant Macari, abat; sant Isidor d'Antioquia, bisbe i màrtir; sant Adelard, abat; santa Emma, verge.

LA BÍBLIA A L'ABAST

El qui tem el Senyor honora el seu pare (Sir —Eclesiàstic—: 3:3-7.14-17a - grec: 2-6.12-14)

■ Josep M. Aragonés

Viure en família

Dins la vuitada de Nadal girem l'esguard cap a la família de Jesús. El misteri de l'encarnació del Fill de Déu comença en el si d'una família de poble. Jesús naixerà, creixerà, serà educat i viurà la major part de la seva vida en família. La sagrada família de Josep, Maria i Jesús ens és proposada avui com a model per a les nostres famílies. Un model que cal imitar, com diem en les oracions de la missa. Model d'allò que és essencial a la comunitat familiar —que la col·lecta ho expressa amb l'expressió **virtuts domèstiques i caritat generosa** i que sant Pau ho formularà dient que cal viure els lligams familiars en el Senyor (Col 3:18)— i no d'allò altre que és conjuntural, fruit de les circumstàncies culturals, ètniques, històriques d'aquell grup i aquella època. Res no ha canviat tant, i seguix encara evolucionant, com les formes de la vida familiar. L'autoritarisme sense fissures que semblava que aguantava la unitat familiar ha hagut de cedir el pas al reconeixement del pluralisme. Així la família cal que sigui viscuda cada vegada més com una comunitat en pluralisme, un espai on tots i cadascun dels seus components puguin viure i desenrotllar-se en llibertat, respecte i amor. I això no és gens fàcil, provoca tensions i fa patir. Però és que, es miri per on es miri, qui estima de debò, pateix. No és perquè sí que l'amor és una passió, nobilíssima, però passió. Aquest és el gran exemple que la família de Jesús ens dóna: era una autèntica comunitat de persones que s'estimaven, es respectaven, complien responsablement la missió que a cadascun se li encomanava amb llibertat i pietat, en el Senyor. Així superaven crisis i es mantenien units amb fidelitat. En mirar avui la sagrada família, la contemplem a través de Jesús, el més excel·lent de tots els membres d'aquella comunitat i que sap situar-se al seu lloc de fill de casa i, des d'allí, salva i il·lumina la institució familiar.

Honraràs pare i mare

La perícopa que llegim avui recull una selecció de versets del començ del c. 3 del llibre de l'Eclesiàstic o, pel nom del seu autor, del llibre de Jesús Ben—fill de—Sira. Amb un estil sentencios, propi de la literatura sapiencial, l'autor ens diu com ha de ser el bon fill. La seva lliçó ens ajuda a veure com la fidelitat envers Déu passa per la fidelitat envers els altres i sobretot amb els qui ens són més propers, els familiars. Així fa com una homília sobre Ex 20.12: **Honra el pare i la mare, i tindràs llarga vida al país que et dóna el Senyor, el teu Déu.** Val la pena llegir amb pausa i meditar el text complet de la perícopa (vv. 1-16 grec), avui precisament que, més que mai, portem tots un rei al cos i, tot confiant excessivament i egoïstament en les

nostres pròpies forces, tendim a no recordar d'on venim i de la necessitat de construir cada dia la comunitat amb les persones concretes amb les quals convivim en família. En els fills, el Senyor fa **l'elogi del pare i sentència a favor de la mare** (v. 3). El Gènesi ens recorda que Déu creà l'home a imatge seva (1:27). Els fills són la imatge i l'honor dels pares. Hi ha un encreuament de forces en aquesta afirmació. La imatge humana ens diu la vàlua i la força inspiradora de l'artista que l'ha plasmada, però també allò que la imatge, ella mateixa, aporta a la construcció de l'artista. Els pares han fet el fill. Però és també el fill qui ensenya i ajuda a consolidar en certa manera la personalitat dels pares. **Qui honora el pare expia els pecats** (v. 4). El Siracida, en el seu comentari, va més enllà que el text del decàleg. Allí d'acord amb la idea de la retribució temporal, es promet una existència llarga a qui honori els pares. En el nostre text, l'honor que es dóna als pares és equiparat a les grans obres d'expiació: l'ofrena de sacrificis, l'almoina, la pregària. Ve a dir-nos que l'esforç per mantenir la comunitat familiar és coronat amb el restabliment de la comunitat amb Déu, trencada pel pecat. Per això el fill **quan prengui, Déu se l'escoltarà** (v. 6b), i també: **Qui honora la mare obtindrà del Senyor la recompensa** (v. 7b). I sobretot la sentència final: **Déu no oblidarà la pietat que tens pel pare; te la tindrà en compte per recompensar els teus pecats** (vv. 15c-17a), com si digué que, a més del perdó dels pecats, et concedirà un altre favor.

L'autèntic amor filial

Fill meu, acull el teu pare en la vellesa, no l'abandonis mentre visqui. Si s'afebleix el seu enteniment, sigues compassiu, no el menyspreis quan et veus en plena força (vv. 14-15). L'autèntica caritat —en aquest cas l'amor filial de debò— no és almoina ni simple compassió. És amor fonamentat en la veritat i la justícia. La llei del més fort, expressió de l'egoisme més repugnant, no serveix per als homes. La força de l'home és l'amor. Per això és acollidora, té sempre la porta de casa oberta, no menysprea, sinó que és atenta al curs de la vida i a les seves derivacions. L'autèntica caritat és pietat segons el concepte bíblic del terme: sentit del deure, relació d'afecte que ens porta a ser presents en els familiars i amics amb amor i benvolença. D'aquest concepte arrenca la idea de pietat com a regulació de les relacions Déu-home. Gràcies a l'aliança de Déu amb el seu poble, hi ha un corrent mutu de pietat que clou l'anella de la comunitat. És aquesta la llum que ha d'orientar les relacions entre els membres de la família natural i els de la família eclesial, la gran família dels fills de Déu.

■ Josep M. Aragonés és Rector de Torrelavit

D'AVIS A NÉTS

Som a la piscina del poble, tranquils, en família.

De sobte sento:

—Avi, la mare diu que tu ho saps tot, de Déu. Digues-me coses de Déu.

—Bufa! Em grato el clatell. Penso que la meua filla és molt atrevida. El nen té 8 anys. És intel·ligent. Reflexiu. Serè, però que Déu m'ajudi!

—Mira, Lluc: el teu avi és molt petit i Déu és molt gran, molt més gran del que podem imaginar, per tant, el teu avi no ho sap tot, de Déu.

El que passa és que com que Déu ja ho veia que no el podíem comprendre es va fer home perquè ho entenguéssim més i a través de Jesús podem parlar de Déu, perquè Ell és Déu.

—¿Tu te'n recordes, de Nadal?

—Sí!

—¿Oï que feu el pessebre a casa vostra i a casa l'avi?

—Sí!

Allà hi ha el Nen Jesús i la Mare de Déu i sant Josep.

Aquell nen Jesús és Déu fet home. Per això ho celebrem cada any i fem festa grossa, i ens reunim tots: els avis, els pares i els cosins.

—¿T'agrada la festa de Nadal?

—Oï sí, molt! Ens divertim molt. Tots estem contents!

—Doncs és que Déu s'ha fet home.

(Fem una pausa. El nen espera).

Aquell nen, Jesús, va anar creixent i vivia amb els seus pares i els ajudava en el que podia.

Quan va ser gran, tenia uns 30 anys, va començar a predicar per tots els pobles de Palestina, el seu país, i va dir moltes coses importants, especialment que tots ens havíem d'estimar, que havíem d'estimar també aquells que no ens agraden. Que Déu és el nostre Pare. Això ho expliquen a missa quan llegim l'Evangeli. Per això els avis van sempre a missa i donen gràcies a Déu.

Després de tres anys de predicar el van agafar i el van matar. ¿Te'n recordes de Pasqua quan et porten la mona i ens la mengem entre tots?

—Sí, i tant!

És que celebrem que Jesús ha ressuscitat tal com havia dit abans de morir clavat a la creu, perquè amb això ens volia dir que tots hem de morir però que no ens hem d'espantar perquè després tornarem a viure, pujarem al Cel i allà serem feliços i no morirem mai més i que ell, mentre visquem, ens ajudarà sempre.

(Nova pausa. En Lluc espera).

¿Te'n recordes que després de Pasqua hi ha un dia que

surten uns cors a cantar i a ballar el ball de bastons?

—Sí, avi!

És al cap de molts dies que Ell havia ressuscitat i s'havia aparegut moltes vegades als apòstols i altra gent que el seguien fins que va pujar al Cel.

Bé, aquesta festa és la segona Pasqua i és quan els apòstols i els cristians d'aquell temps estaven que no sabien gaire que havien de fer i tenien por de fer-ho, i va venir l'Esperit Sant i els va moure el cor, els va donar una força especial com quan estimem molt i estem contents i disposats a fer moltes coses, i van veure que havien d'anar pel món i dir a tothom que Crist havia ressuscitat i que havíem d'estar contents i seguir el que ens havia dit, estimar i pregar Déu, el nostre Pare.

Tenia 8 anys en Lluc i escoltava amb atenció però jo no podia abusar i a més se m'acabava la corda.

Al cap d'un any, va demanar de ser batejat. Als 11 anys ha fet la Primera Comunió, perquè ho va demanar. La va fer amb absoluta senzillesa. La seva mare ho veia clar. El seu pare no, però és comprensiu i molt, molt persona.

Déu sigui lloat i li doni perseverança!

■ Ricard Ruiz

Els carmelites celebren que varen arribar a Barcelona fa set segles

700 anys al servei de l'Església i dels germans

Els Carmelites de Catalunya ens disposem a celebrar el setè centenari de la nostra presència a Barcelona. Volem que sigui una celebració modesta d'acció de gràcies a Déu per la seva infinita bondat. És un moment de gràcia, que ens invita a una revisió de vida sobre la nostra fidelitat al carisma, tant a nivell personal, com de comunitat o d'institució. Volem que sigui una celebració de família.

Som germans de la Benaurada Verge Maria del Mont Carmel. Religiosos Carmelites. Traços particulars que ens donen personalitat: Viure en obsequi de Jesucrist al servei de l'Església i dels germans. Esperit marià. En la Verge Maria troba el carmelita la inspiració dinàmica i permanent per viure en els passos de Jesús.

Des del segle XIII els carmelites han ajudat agrupacions de laics a ser més generosos en la vida cristiana i a aprofundir en la devoció a la Mare de Déu, en l'oració i en la caritat.

patrimoni espiritual de l'orde que va incidir notòriament en la pràctica de la vida cristiana. Molts laics compromesos participen avui de l'espiritualitat carmelitana. El laicat carmelita de Barcelona té una figura que bé val la pena d'esmentar. És Carme de Sojo de Anguera, una mare de família exemplar. Juntament amb el seu marit, Jordi, professaren en el Terç Orde del Carme. Va endavant el seu procés de beatificació.

Festa de la Mare de Déu del Carme

La festa de la Mare de Déu del Carme se celebrava amb molta solemnitat. Segons Amades en el Costumari Català: "La Mare de Déu del Carme era la festa major del Raval. Els obradors, fàbriques i treballs de tota mena feien festa. La gent es llançava al carrer endiumenjada amb les millors robes. Hom celebrava una fira, que era considerada com la més

Fra Joaquín Lluc

vida solitària en el Mont Carmel, a Palestina, especialment prop de la Font anomenada d'Elies. Es pot dir que amb l'aigua de la Font, hi begueren també el seu esperit.

Elies era un home ple de zel per la glòria de Déu i el bé dels homes. Treballava amb valentia, coratge. Home d'oració.

A Barcelona en el transcurs d'aquests 700 anys han passat moltes coses. En molts esdeveniments es necessitava homes que, a l'estil de les comunitats cristianes de Roma, fossin capaços de donar la vida pels germans. Em refereixo a les diverses epidèmies que ha sofert la ciutadania de Barcelona. En totes elles els carmelites sempre varen mostrar-se sol·licitos amb els malalts, sense fer cas al risc de contagi. Per exemple, en la pesta groga portada a Barcelona, segons sembla, per un vaixell procedent de L'Havana, els carmelites es distingiren portant els auxilis espirituals als empestats. Onze foren els religiosos carmelites víctimes de la seva entrega.

El cardenal Lluc i Garriga, O. Carm., bisbe de Barcelona

Lluc i Garriga va professar a l'Orde del Carme el 27 de febrer de 1832. La formació inicial la va tenir a Barcelona i va complementar els seus estudis a Itàlia. Exercí de mestre de novicis i professor de teologia. Ocupà la seu a Gran Canaria i Salamanca.

Bisbe de Barcelona de 1870 al 1877. Va treballar en el camp de la pastoral de manera infatigable, va fundar escoles d'arts i oficis i, entre altres preocupacions, va construir una residència pels capellans vells i malalts.

Mentre exercia l'episcopat com a arquebisbe de Sevilla, va ser nomenat cardenal de la Santa Mare Església.

nificativa l'element contemplatiu de l'espiritualitat carmelitana. El seu seguiment radical de Crist les uneix íntimament a la seva persona i a la seva obra salvadora, en bé dels germans i glòria del Pare.

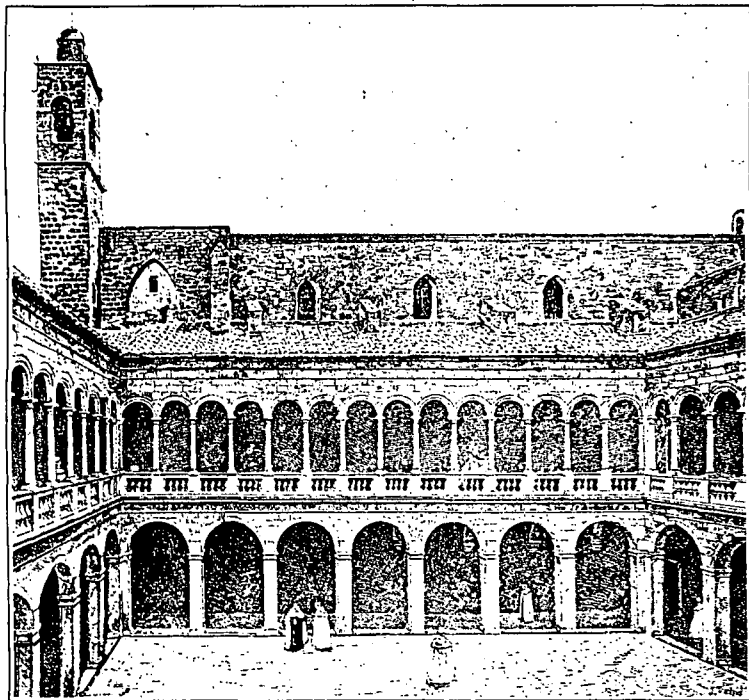
A Barcelona hi ha monges carmelites des de l'any 1649. El monestir actualment està en el carrer de Panamà, 12.

Congregació de les Germanes de la Benaurada Verge Maria del Mont Carmel

Germanes de vida activa, dedicades sobretot al camp de la beneficència i de la promoció cultural, participen igualment de l'espiritualitat carmelitana i professen la mateixa regla del Carmel. A Barcelona compleixen la seva missió amb el seu servei a una residència d'ancians al carrer de Santiago Apòstol, 55 de l'Hospitalet de Llobregat.

Que Ntra. Sra. del Mont Carmel beneeixi la família carmelitana i que la celebració d'aquest setè centenari sigui un impuls de fidelitat a la missió de l'Església de Barcelona.

■ Ramon Johé i Bes, O. Carm.

Primer claustre i campanar de l'església del Carme

Amb el temps els grups més organitzats varen formar una institució ben estructurada amb lligams específics: Venerable Terç Orde, vertadera escola de compromís eclesial, amb regla pròpia, revisada, ara, segons el Vaticà II.

Amb caràcter més popular, i tal vegada d'una manera massiva, es va instituir la Confraria del Carme, associació de devots de la Mare de Déu que porta com a insígnia l'escapulari del Carme.

En els segles XVI-XVIII les confraries del Carme varen ser un mitjà de difusió pastoral del

important de la ciutat, de les múltiples que es feien a l'estiu, hi acudien un gran nombre de firaires que ocupaven el carrer del Carme, des de Betlem fins al Padró, i molts anys àdhuc seguien enllà del carrer de Sant Antoni. Els mariners i altres entitats també la tenen per Patrona".

El Carmel i la figura del profeta Elies

Els carmelites han vist encarnat en Elies aquell ideal de vida que s'han proposat seguir. Els primers carmelites menaven una

PESSEBRE VIVENT DE SANT FOST

El Primer Pessebre Vivent del Vallès

DIES DE REPRESENTACIÓ

20, 25, 26 i 27 de desembre

1, 2, 3 i 6 de gener

A les 6 i les 7 de la tarda

Obsequi de pa torrat, amb all i oli i vi del poble a tots els assistents abans de les representacions.

NADAL DEL 1993
25 anys de Pessebre Vivent de Sant Fost

Els Hospitalaris de Sant Joan de Déu compleixen 125 anys a Catalunya

¿Què fa un hospital catòlic en una societat com la nostra?

El 14 de desembre féu 125 anys de la inauguració del primer hospital infantil que els Hospitalaris de Sant Joan de Déu van crear a Espanya i concretament a Barcelona. Aquest orde religiós, fundat a Granada per Sant Joan de Déu a la primera meitat del segle XVI i que compta avui a Espanya amb uns 500 membres distribuïts en tres províncies, es dedica principalment a "l'atenció dels malalts més necessitats i en especial als nens", segons explica el superior de la comunitat dels Hospitalaris de l'Hospital de Sant Joan de Déu a Barcelona, Miguel Martín.

Aquesta filosofia de l'orde queda posada en pràctica en el que és avui l'Hospital Matem-Infantil de Sant Joan de Déu, inaugurat l'any 1973 a Barcelona, que és un dels millors hospitals d'Espanya a nivell de pediatria i un punt de referència per a la medicina infantil

a Europa. Aquest hospital és, en paraules de Miguel Martín, un gran repte de "mantenir un projecte d'un hospital catòlic en una societat com la nostra" i per a ell, "un hospital catòlic significa en primer lloc un bon hospital que integri la tècnica en la mesura de les seves possibilitats que han de ser màximes". Un hospital catòlic és també, segons afegeix Miguel Martín, "una definitiva aposta per a la vida i en especial per a la vida que està en la més gran debilitat".

Durant l'any 1991 van ingressar a l'Hospital Sant Joan de Déu que té 400 places, unes 18 mil persones, 2.204 dones van donar a llum, hi van estar ateses unes 94 mil urgències i més de 98 mil visites en consultes externes; es van realitzar 8 mil intervencions quirúrgiques.

En aquest centre hospitalari treballen 850 persones a les quals

cal afegir els estudiants de la facultat de Medicina i d'Infermeria que hi cursen les classes corresponents a alguns cursos de la carrera. A més hi treballen uns 300 voluntaris que, segons Miguel Martín, "son un arma molt important en la humanització i la presència solidària a l'hospital". "Però mai —afegeix el superior— no són per a nosaltres una obra de mà barata. Treballen exclusivament per fer les funcions que no són professionals. Cap voluntari d'aquest hospital ha de suplir una funció que ha de ser feta per un professional, sigui un metge o una dona de la neteja".

El pressupost de l'Hospital de Sant Joan de Déu que puja a 6 mil milions de pes. anuals, està cobert, en gran part, per l'Institut Català de la Salut (ICS) que paga pel 95% dels pacients que atén aquest centre. La resta que inclou

també el finançament de l'atenció a les persones que no tenen cap cobertura social, compta entre altres fonts, amb els 100 milions aportats per l'Obra Benèfica de l'orde subvencionada per uns 60 mil benefactors a Barcelona mateix.

A més d'aquest centre hospitalari de renom, els Hospitalaris de Sant Joan de Déu porten des de l'any 1979 "L'Alberg de Sant Joan de Déu" al barri gòtic de Barcelona. Aquest centre amb 50 places, finançat meitat per l'orde i meitat per l'Ajuntament, està destinat a l'atenció dels transeünts i marginats que no han trobat cap

suport social, incloses les persones estrangeres procedents en un nombre que ha augmentat darrerament, del Nord d'Àfrica i dels països de l'Est. Des del març passat, en col·laboració amb la Conselleria de Justícia i amb la de Sanitat es va obrir una planta de 10 places per als malalts terminals de SIDA alliberats de la presó degut al seu estat de salut. Aquests malalts hi poden trobar una atenció de tipus paliatiu que significa evitar el dolor, suport psicològic i assistència religiosa.

● C.C.

Es parla contínuament de Maastricht mentre les enquestes descobreixen que la majoria de ciutadans no saben què vol dir. Maastricht és una petita ciutat holandesa que va ser escollida pels governants dels dotze estats de la Comunitat Europea per a la seva reunió del desembre de 1991, en la qual es va acordar el Tractat de la Unió Europea. El Tractat, però, no tindrà vigència fins que tots els estats el ratifiquin. Tres estats han sotmès la ratificació a referèndum: a Irlanda hi ha hagut un 31% de vots negatius, a França un 48,98% i a Dinamarca han superat la majoria (50,7%). Les adhesions a Maastricht, doncs, no són ni de bon tros unànimes.

Però, quin és el contingut del Tractat de Maastricht? El text, que conté uns dos-cents acords i diversos annexes, no està a l'abast del profà. Oportunament, Justícia i Pau de Barcelona va dedicar una taula rodona formada per diversos especialistes qualificats, per tal de clarificar el significat del Tractat. A risc de simplificar, intentaré resumir els trets més significatius de Maastricht. El principal objectiu de Maastricht és arribar el 1999 com a màxim a la unitat econòmica i monetària de la CE. Això vol dir, principalment, que caldrà adoptar una moneda comuna, l'ecu, i que hi haurà un sol banc central europeu. Per tal d'avançar cap aquest objectiu s'imposen als estats membres unes condicions, a complir abans del 1997, sobre limitació de la inflació, del dèficit pressupostari i del deute públic. Els tipus de canvi de la moneda i de l'interès també resten regulats. L'ingenu profà pot pensar que totes aquestes mesures, la funció concreta de cada una de les quals no coneix, portaran un nou benestar a Europa, elevaran el nivell de vida d'una forma homogènia, igualaran la renda per càpita, reduiran l'atur, augmentaran els serveis públics i dotaran els dotze estats d'infraestructures similars. Però els tècnics no creuen que la unitat econòmica i monetària porti

necessàriament a aquesta utopia. Hi poden haver millores però hi continuaran havent estats rics i estats pobres o menys rics, i els compromisos per ajudar els estats més pobres, entre els que hi ha Espanya, són poc concrets.

Ciutadania europea

El Tractat de Maastricht inclou també altres temes: es reconeix la ciutadania europea que dóna el dret a votar i ser votat als ciutadans europeus a les circumscripcions

i l'únic possible, malgrat els seus aspectes negatius: atur estructural, bosses de pobresa i marginació, alienació consumista. Fer costat a Maastricht voldria dir, potser, consolidar les bosses de pobresa i tota la resta. La mesa va admetre que, tal com estan avui les coses, no es veu altre camí que l'adhesió a la unitat europea, això sí, amb un esperit crític i reformista, que d'entrada porti a una renegociació del Tractat per perfeccionar-lo, i que permeti humanitzar l'aplicació de les normes comunitàries i limitar els excessos a què tendeix el capitalisme. ¿Això

equivaleix a dir que la revolució ja no és possible i que cal renunciar a la utopia? No totes les realitats passen per Maastricht ni tots els problemes s'han de contemplar només des d'una perspectiva europea. El món

és molt més gran, sortosament.

Solidaritat

Dos dèficits greus planen sobre Maastricht i la CE: la democràcia no està garantida en els diversos òrgans comunitaris. El Parlament Europeu és només consultiu i els executius estatals són els que decideixen. Les esperances de les nacions sense estat, com Catalunya, que veien la nova Euròpa com una oportunitat pel seu reconeixement, de moment resten frustrades. L'altre dèficit es refereix a la solidaritat. Una solidaritat que posi límits i exclouï països, i posi barreres als immigrants que busquen feina i menjar, no és una veritable solidaritat.

En definitiva, ¿cal dir sí o no a Maastricht? En primer lloc faria falta que ens ho preguntessin. El govern espanyol sembla que no té pas la intenció de convocar un referèndum, ja que es considera autoritzat a decidir la qüestió pel seu compte. I no solament això, d'una manera poc assenyada, ha decidit aplicar algunes de les condicions econòmiques de la CE amb més rigor que l'exigint, cosa que portarà a la reducció excessiva de la inversió pública i de les despeses socials, amb tot el seguit de sacrificis que això comportarà per a la ciutadania menys afavorida.

¿Què pot fer el ciutadà davant d'aquesta situació? Informar-se tot el que pugui, i utilitzar tots els canals al seu abast per tal que Maastricht assumeixi la realitat de tots els europeus, sense tancar-se a la resta del món. Cal saber també que s'ha creat la Plataforma Catalana Pro-Referendum Maastricht (Tel. 93 - 268 47 22), que està rebent moltes adhesions.

■ **Sebastià Benet**

Justícia i Pau

¿Sí o no a Maastricht?

Justícia i Pau va organitzar una taula rodona sobre un tema tan actual i, a la vegada, poc conegut, donada la seva complexitat, com Maastricht. Sebastià Benet, col·laborador de l'esmentada entitat, fa una reflexió sobre el Tractat d'Unió Europea a partir de la taula rodona. Esperem que aportï una mica de llum sobre tan decisiva qüestió que, de moment, no desvetlla un entusiasme general i sí moltes reticències.

on resideixin; es crea el Comitè de les Regions, però només com un òrgan consultiu i amb els seus membres proposats pels estats. La protecció del medi ambient, la política exterior i de defensa, i la coordinació dels partits polítics a nivell europeu, són altres dels temes inclosos al Tractat.

Hi ha també qüestions que Maastricht no ha tractat, malgrat la seva importància. L'harmonització de la política fiscal, que evitaria que els capitals es desplaçessin als països amb menys pressió, no s'ha contemplat. Tampoc no es parla de les llengües no estatals, que continuaran desprotegides. No es planteja la possibilitat d'admetre els països de l'Est a la CE, que es desentén de l'Europa pobra i també del Tercer Món.

A l'esmentada taula rodona sobre Maastricht, es va considerar irreversible el procés d'unitat europea, ja que qualsevol altra opció seria pitjor i condemnaria a l'aïllament els països exclosos. Tenint en compte això, es va preguntar a la mesa si Maastricht, i en definitiva la Comunitat Europea, portarien a una consolidació del sistema polític i econòmic, el capitalisme, que se'ns presenta com el millor

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo. Dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3^a, 2^a.
Tels. 487 71 80 - 487 71 18
Pref. Concertar entrevista.

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

LA SARDANA I LA DANSA

Festival de la Infància i la Joventut

El dia 26 comença a Barcelona, a les instal·lacions de Montjuïc, les jornades del festival de la Infància i la Joventut, que cada any aplega múltiples activitats dedicades a la quinxalla i gent jove i compta amb la visita de milers de persones, majoritàriament joves, però acompanyades de la gent assenyada que, amb més o menys dissimuladament, gaudeixen també dels jocs i entreteniments que, molts d'ells, bé prou haurien volgut en la seva infància.

ADIFOLK, l'Associació per a la Difusió del Folklore, compta cada any amb un amplíssim estand on s'instal·la un escenari amb megafonia i una petita platea per al públic. En aquest escenari cada dia, en sessions de matí i tarda, hi actuen esbarts dansaires vinguts de tots els punts de Catalunya, a raó d'una mitjana de 6/7 cada dia. El dia de la inauguració, 26 de desembre, s'hi presentarà també unes actuacions de grups de música tradicional i el dia de la cloenda, 4 de gener, es tancaran les actuacions amb la presència dels Diables.

L'estand d'Adifolk compta també amb una sèrie de seccions amb pessebristes, gegants, grups d'animació, corals i sardanes. Es presenta un conjunt ampli i variat de tota la riquesa folklòrica que pot reunir Catalunya, la qual, tornant a l'aspecte dels esbarts dansaires, es manifestarà amb la presència d'un total de més de cinquanta esbarts, vinguts d'Olesa, Manresa, Llinars, Vilanova del Vallès, Cornellà, Fals, Gelida, Masrampinyo, Argentona, Cerdanyola, Reus, Mataró, Sant Carles de la Ràpita, Ullastrell, Sant Vicenç dels Horts, Sant Feliu de Codines, entre altres i, òbviament, de Barcelona.

Per ràdio i la premsa diària es podrà seguir el calendari d'aquestes actuacions que començaran cada dia, a dos quarts d'onze del matí i dos quarts de cinc de la tarda.

■ Josep Ventura

Auge del Compact Disc

El mercat discogràfic mou actualment a Espanya uns 65.000 milions de pessetes en vendes a l'any, amb més de 50 milions d'unitats comercialitzades en els seus distints suports.

El 1992 serà el primer any en el qual el suport disc compacte (CD) sobrepassi el tradicional disc de vinil de llarga durada (LP), assolint un terç del mercat i uns 17 milions d'unitats venudes. Aquests nivells queden encara molt lluny dels altres països desenvolupats, per l'escassa presència d'equips CD a les llars espanyoles, va manifestar a Europa Press Carlos Grandes, gerent d'AFYVE (Associació Fonogràfica i Videogràfica Espanyola).

Segons dades d'aquesta associació, que agrupa les cases de discos, el 1988 es van vendre a Espanya gairebé dos milions de CD, quantitat que es duplicà l'any següent. Ja el 1990 s'assoliren els 7,4 milions, és a dir, un 14 per cent del mercat total. Aleshores, se'n venien 18,1 milions de LP —un 35 per cent del mercat— i 23,5 milions de musicassetes, que arribaven el 46 per cent. Els senzills i el vídeo musical es repartien el 5 per cent restant.

El 1991, les vendes de CD van créixer fins al 24 per cent del mercat, amb el 13,3 milions d'unitats venudes, davant el 16,6 milions de LP (30 per cent del total) i 23,1

milions de musicassetes (el 42 per cent). "Quant al 1992, sense cap dubte que es produirà una inversió en la proporció de CD pel que fa a la de LP. El disc compacte superarà de sobres el 30 per cent, mentre que la llarga durada es quedarà una mica per sobre del 20. Les musicassetes també estan perdent mercat en favor del CD, però a menys velocitat", explicà Carlos Grande.

Poques llars amb equip CD

Les cases de discos tenen molt en compte que la comercialització dels seus productes depèn de la prèvia adquisició dels equips necessaris pels consumidors. Segons dades obtingudes per AFYVE en contacte amb els fabricants d'equips, només un 16 per cent de les llars espanyoles disposen d'un equip d'alta fidelitat dotat amb unitat de reproducció de disc compacte.

En comparació, una quarta part de les llars franceses compta amb aquest equip, la meitat dels alemanys, set de cada deu britànics i vuit de cada deu a Holanda. En aquests països, les vendes de LP s'han reduït dràsticament i al Japó ja ni tan sols apareixen en les estadístiques.

Carlos Grande justifica amb aquestes xifres la resistència dels discos de vinil a desaparèixer en el

mercatal espanyol. Tanmateix aquesta situació és —al seu parer— conjuntural. La previsible popularització de les cadenes d'alta fidelitat amb CD, unit a l'equivalència de preus amb el "Long Play", acabaran excloent el vinil de les estadístiques de vendes també a Espanya, en pocs anys.

El CD pot salvar l'any

Al seu parer, el consumidor és conscient dels múltiples avantatges del CD, ara que els seus preus s'han fet assequibles: gran qualitat de so, comoditat de transport, facilitat d'emmagatzemament i més gran resistència.

Les seves vendes s'han incrementat de tal manera aquests anys que el disc compacte pot convertir-se en la taula de salvació del sector, encara que no compensés el descens de les vendes de musicassetes i discos de vinil, propiciat també per la crisi econòmica generalitzada, al qual aquest sector és especialment sensible. Segons les previsions d'AFYVE, aquests anys es produirà un estancament en les vendes respecte al 1991, si bé no es descarta que el balanç ofereixi un descens net.

■ E.P.

Avet

Set

moda íntima

VILASECA, S. A. Campmany, 25 - 31 Tel. 790 59 00 (4 líneas) 08301 MATARÓ

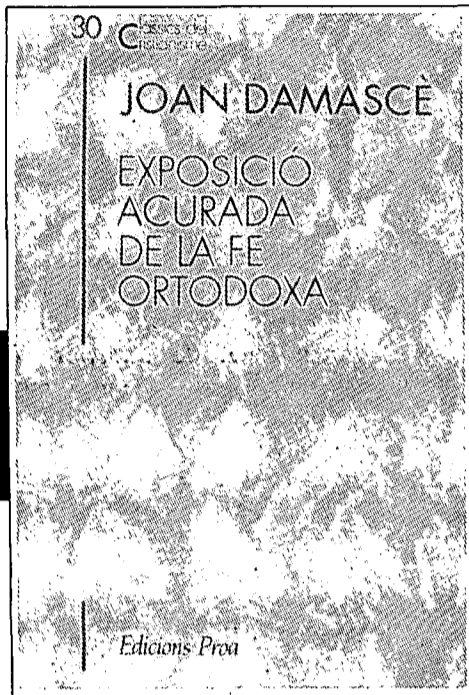
Un vell catecisme

Darrerament no se'ns para de parlar del nou catecisme. Els esforços per explicar la fe són tan antics com els mateixos cristians i el llibre que presentem n'és un bon testimoni. Yahyà Ibn Sargun Ibn Mansur, conegut com Joan Damascè (c. 675-749), és un dels autors que més influï en

malgrat la seva antigor, com les obres clàssiques, conserva elements que ens el fan especialment atractiu.

Fixem-nos, a tall d'exemple, que aquesta obra és feta per un cristià oriental, l'últim **Pare Grec**, que viu a les acaballes de l'imperi bizantí a Síria i on l'Islam avança amb pas ferm. De manera que és un home que repensa del tot la seva fe i que gaudeix d'un arsenal realment quantios dels autors cristians que conformen el que s'anomena la "Patristica". Amb aquest bagatge no és difícil endevinar que és com la cúpula d'una basílica bizantina, o com diria sant Bernat, un nan a les espatlles de gegants.

No és de lectura excessivament fàcil, perquè de vegades es mou en una terminologia teològica

Joan Dasmascè, Exposició acurada de la fe ortodoxa, "Clàssics del Cristianisme".

que se'ns apareix molt distant. Al costat d'això, també es pot veure el seu coneixement de les Escripures i la seva lucidesa com a pensador cristià.

Manuel Balasch ens ha fet accessible aquesta obra, si bé sense gaires notes, sí amb una elaborada i meticulosa traducció del grec. Per acabar, cal destacar el llibre IV de l'**Exposició**, on apareixen temes com la Mare de Déu, l'adoració vers l'Orient, el dissabte, la llei, l'Anticrist i la resurrecció. Què us sembla de llegir al Damascè, mentre esperem la versió a la nostrada del nou catecisme?

■ **Fra Agustí Boadas i Llavet, o.f.m.**

la sistematització teològica de l'escolàstica occidental del segle XIII, en autors com sant Tomàs o sant Bonaventura.

De la seva principal obra, **La font del coneixement** (743), ara en podem gaudir de la part més cèlebre, la tercera, l'**exposició acurada de la fe ortodoxa**. No és un llibre de moral, sinó allò que podríem anomenar de la "doctrina cristiana". Així doncs, és un vell catecisme. Però

La història d'un monestir cistercenc

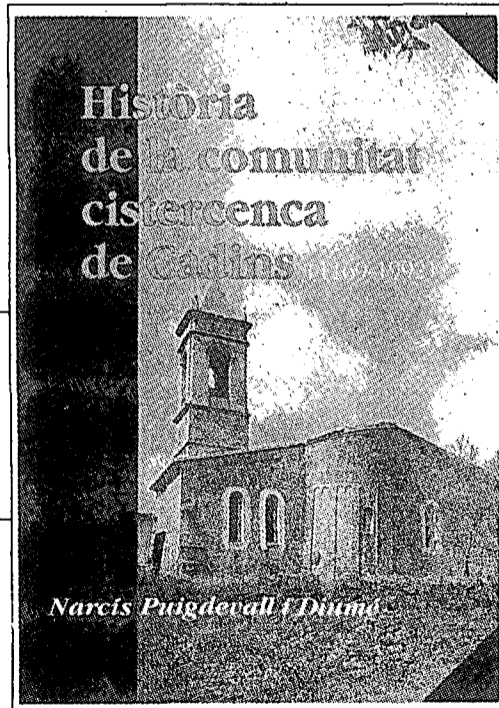
Hem dit moltes vegades aquí que les monografies històriques d'un poble, d'un castell, d'un monestir, o també d'una institució o corporació, contribueixen a la història global de tot un país. I això és evident pel que fa a Catalunya.

Sortosament cada dia són més nombroses aquestes monografies. Potser hi ha contribuït l'avinentsa de celebrar-se centenaris o el mil·lenari de fites històriques, fetes pedra, art i religió. Palesen una vegada més que les arrels de Catalunya són cristianes.

Avui presentem la "Història de la comunitat cistercenc de Cadins", escrita amb motiu del 500 aniversari de la instauració de la comunitat de Cadins al Gironès. L'autor, Narcís Puigdevall i Diumés és prou conegut per diverses monografies de llocs i institucions centenàries de distintes comarques de Girona.

No és aquí el lloc per fer una detallada valoració del treball de recerca d'en Puigdevall. Serà el mateix lector que restarà sorprès de la riquesa de dades i de l'estudi objectiu i profundit de cada capítol. El professor d'Història a la Facultat de Teologia de Catalunya, Dr. Antoni Pladevall i Font, diu en el pròleg del llibre: "Felicitem de tot cor l'autor per l'encert i amor que ha posat en la recerca, confecció i redacció clara i diàfana de l'obra que plaurà als amics del vell cenobi i a tots els erudits que el llegeixin". ¿Quin millor elogi?

*"Història de la Comunitat Cistercenc" (1169-1992).
Narcís Puigdevall i Diumés. Girona. 1992*

L'edició és de la Diputació de Girona, però ha estat també un premi i el compliment d'un anhel de la mare Abadessa i la seva comunitat de Santa Maria de Cadins que l'han esperat amb il·lusió, amb motiu del susdit aniversari. Finalment, dóna una qualitat extraordinària al llibre, les múltiples il·lustracions a tot color de diversos detalls del monestir cistercenc.

■ **Francesc Gamissans**

Agenda del Camp. Editorial Elfos.

Una guia per la natura

D'un temps ençà, hom ha intentat corregir un dels grans mals causats per l'enorme creixement de les ciutats: l'allunyament de la natura. És per això que es torna a donar el merescut valor a aquelles obres que recorden la saviesa popular ara perduda. L'editorial Elfos, ofereix una agenda que amb belles il·lustracions, mostra les peculiaritats de cada època de l'any: els fruits d'horta, els de bosc, els ocells que s'hi poden trobar, els bolets... Una guia imprescindible ja que a més, aporta informació sobre cada element citat.

En consultar-la veurem què es pot comprar o regalar en qualsevol època. Es podrà gaudir dels dibuixos dels arbres i follets del bosc, tot fent-ne anotacions al marge a l'espai que hi ha reservat per cada dia de l'any.

Una completa guia per tornar a una natura no del tot oblidada, a una bellesa d'allò que és natural i salvatge i no està manipulat per la mà de l'home. Un regal indicat per aquestes festes.

■ **Magda R.**

PARRÒQUIA VERGE DE LA PAU

CAP D'ANY

SOLEMNE HORA SANTA I EUCHARISTIA

S'invita a totes les famílies de Barcelona i molt en especial a les de la parròquia Verge de la Pau i també les de totes les parròquies. Fem una Barcelona ben fervorosa i sobrenatural que ajudarà al creixement de la fe.

HORARI:

A LES 22 H. SOLEMNE HORA SANTA

A LES 23 H. SOLEMNE EUCHARISTIA

Després se servirà a tots els participants coca i vi bo per a petits i grans

DIJOURS 31 DE DESEMBRE 1992

Lloc: Plaça Ferran Casablanca, 4
Ferrocarrils Generalitat (Estació Bonanova)

Bus: 14-16-58-64-70-74

V LA TELEVISIÓ I LA RÀDIO VEUS D'ESGLÉSIA A

Programació del 25 al 31 de desembre del 1992

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 00.50 *Testimonio*

TV2

Dissabte 08.55 *Testimonio* (repetició).
10.30 *Ultimas preguntas: "La familia ¿Sagrada o profanada?"*
Diumenge 08.45 *Tiempo de creer: "Lo pasajero y eterno"*
10.30 *La Misa*: amb la participació de l'Schola Gregoriana de Barcelona (arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Joan M. Aragonès.
11.30 *Pueblo de Dios: La Fiesta de la Semana: Los Inocentes. La plegaria del pueblo: "Navidad"*.

CANAL 33

Divendres 19.55 *Signes dels temps*: Reportatge sobre el Pessebre de pedra de la Sgda. Família amb Etsuro Sotoo; conversa amb Armand Puig (biblista), Jaume Reixach (escriptor), Natalie Capó (pastora evangèlica), Pilar Malla (Càritas Barcelona) i Joan Gomis (Justícia i Pau); entrevista al Sr. Josep Peit (Federació Catalana de Pessebrisme); nades amb el cor de Cambra del Conservatori de Sabadell, i agenda.
Diumenge 12.05 *Signes dels temps* (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Divendres 10.00 *Creure, avui*: les figuretes del pessebre; espai informatiu i agenda.
Dilluns 14.00 *Creure, avui* (repetició).

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)
Diumenge
08.30 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro)

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)
Diumenge
11.00 Retransmissió de la missa conventual de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)
Diumenge
15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 666)
Diumenge
09.00 Retransmissió de la missa del dia per Catalunya, des de les Carmelites Descalces de Terrassa

RÀDIO 5 (RNE/ Catalunya, OM 1.503)
Diumenge
14.00 *Avui és el teu dia*: informacions i comentaris.

RÀDIO BARCELONA (OM 828)
Diumenge
21.05 *Objectiu, l'home*: entrevista de caire humanístico-religiós (director: Josep-Maria Alimbau)

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)
Dimarts
19.30 *Obrim camins*: Programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez)

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)
Dissabte
13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístico-religiosa i paraules del Sr. Bisbe.

RÀDIO SABADELL (OM 882)
Diumenge
09.00 Retransmissió de la missa per a tot Espanya des d'una Església diferent.
09.45 *Testimoni*: Programació Nadalena a Sabadell (director: Ramon Clivillé)

PROGRAMES EN DIVERSOS MITJANS

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA:

ESGLÉSIA VIVA: informacions i comentaris

L'emeten:

Ràdio Popular de Tarragona (OM 1.143): de dilluns a divendres 19,3h.
Ràdio Valls (FM 103,2): diumenge 09.00h
Tarragona Ràdio (FM 102,6): dissabte 15,00h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal del Sr. Arquebisbe.

L'emeten:

Onda Cero Ràdio Tarragona (FM 91.0): dissabte 13,30h
Ràdio 5 (RNE/Cat, OM 1.503): diumenge 14,00h.
Ràdio Popular de Tarragona (OM 1.143): divendres 10,30h.
Ràdio Valls (FM 103.2): diumenge 09.00h.
Tarragona Ràdio (FM 102.6): dissabte 08,15h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL:

RESSO: entrevistes amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8): diumenge 09.30h.
Ràdio Seu (FM 107.2): diumenge 09.0 h
Ràdio Valira (FM 98.1): dissabte 12,30h.

Donarem notícia de les altres emissions tant per ràdio com per televisió, que ens siguin comunicades.

espais a debat

La morbositat, a la pantalla

En el butlletí de l'agència salesiana de notícies llegeixo aquesta crítica de Margarita del Lago, que pot interessar al lector:

" He donat una ullada a la programació televisiva d'una setmana qualsevol. Un sector del públic espera impacient la tornada d'una conegudíssima sèrie l'argument de la qual són les intrigues i amors d'una família. Un altre grup espera la història, igualment morbosa de la noia que mor després d'explorar el misteri d'una relació sexual.

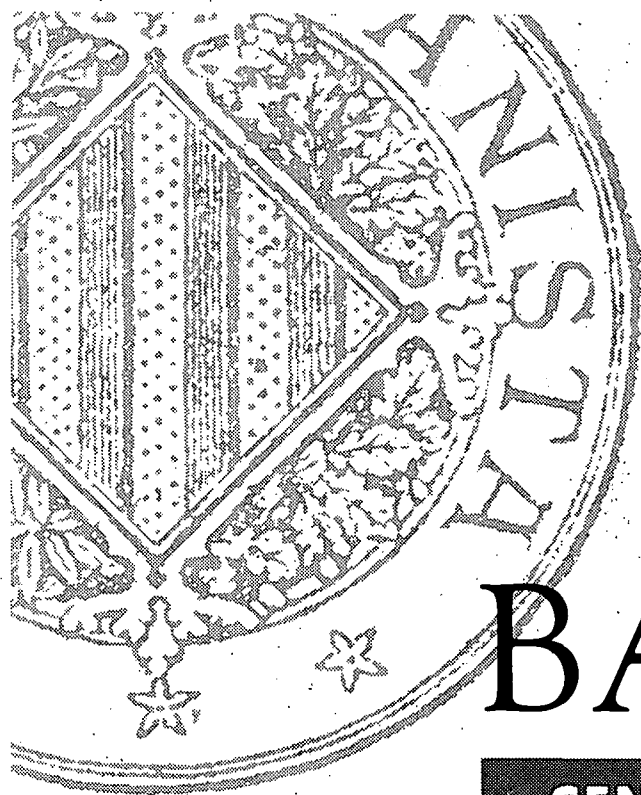
Algunes noies espectacle —per exemple, Alba Parietti—; diuen amb la més gran naturalitat del món que un espectacle ha de ser eròtic si pretén atraure l'atenció de la gent. Si no, quin espectacle és?

La programació setmanal està plagada d'hores en les quals es discuteix d'amor en els seus significats més recòndits.

Abans es deia que l'amor era un tabú de l'Església. Ara està sempre damunt la taula dels mitjans de comunicació. I, el fet més estrany és que precisament quan més se'n parla, més sembla perdre's la profunditat del seu significat o, almenys, es queda en ambigüitat.

Entre els curt-metratges musicals de l'última temporada (l'escullo perquè el grup no és dels més coneguts), n'hi ha un on l'amor apareix precisament com una espècie de multiplicació, factura, on tot està calculat. Sovint es diu que l'amor consisteix a fer el que et doni la gana, que hi ha una dona per quan hom vulgui, que és igual una que una altra..."

■ Màrius

GENERALITAT DE CATALUNYA

BASES $\frac{D}{E} \frac{1892}{1992}$

CENT ANYS DE CATALANISME

MANRESA

EXPOSICIÓ

Una visió completa i suggestiva dels símbols, els fets i les personalitats que defineixen aquests cent anys de recuperació de la identitat nacional catalana.

27 de novembre de 1992 - 17 de gener de 1993

Reials Drassanes de Barcelona
Sala Marquès de Comillas (Museu Marítim)
Metro L. 3, autobusos 14, 18, 38, 57, 59, 64 i 91

Horari:

De dimarts a dissabte: de 10 matí a 8 vespre.

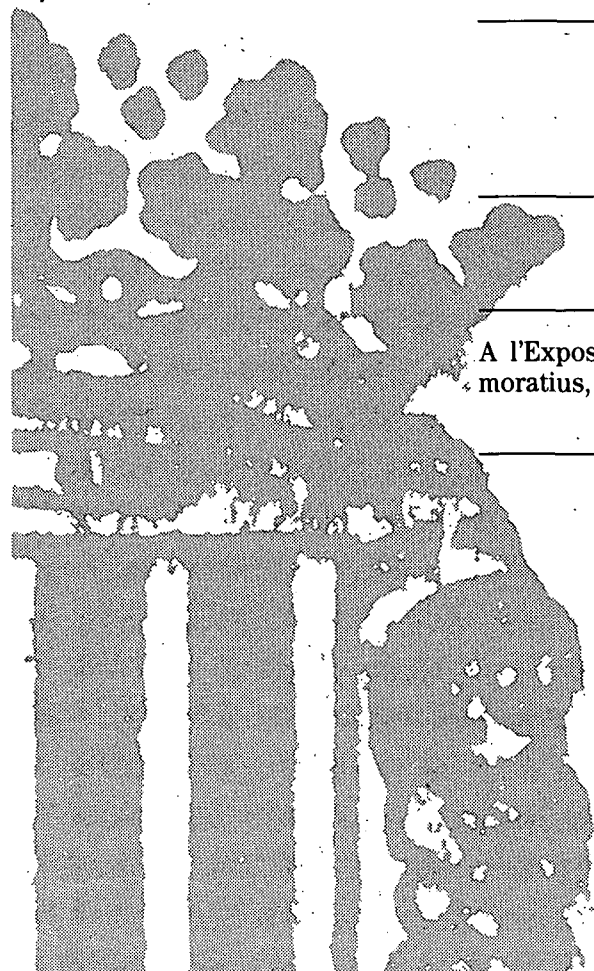
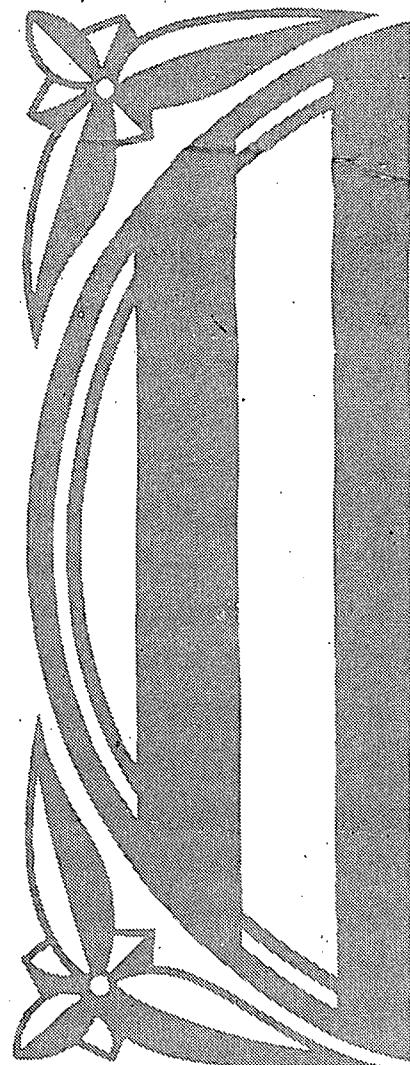
Diumenges: de 10 matí a 3 tarda.

Dilluns: de 3 a 8 tarda.

Visites comentades per a grups:

Cal concertar-les al telèfon 210 24 58 de dilluns a divendres

A l'Exposició es poden adquirir publicacions, pins i altres materials commemoratius, i conèixer els programes informàtics interactius sobre Història de Catalunya i el joc, per a ordinador, de les Bases de Manresa.

BASES DE 1892 MANRESA

CENTENARI
1992

La loteria de viure

Em crida l'atenció que hi pugui haver persones que tinguin com un mèrit propi el fet d'existir, d'haver arribat a l'existència. Quan, de fet, el moment precís de l'engendrament, i les dues persones concretes -home i dona- que el fan possible, són allò que ho condiciona realment i que fa que la persona nascuda sigui una i no una altra.

Hi ha, per altra banda, tot un cúmul de circumstàncies en cada un dels pares d'un nou ésser, que han fet possibles les seves característiques personals, així com les que han influït tant en la seva coneixença com en la concurrència de les seves vides.

A més d'això, si un pensa en la successió de tot el que va passar abans de la pròpia existència i que -bé o malament, en bé o en mal- hi ha pogut influir directament o indirecta, tot plegat no fa sinó corroborar que no hi ha cap mèrit per part nostra: ni en el fet d'existir, ni en els pares que ho han fet possible, ni tampoc en l'indret, època, raça, cultura... que ens ha tocat de viure.

Perquè, si no, els que hi hauria serien uns altres, i nosaltres no existiríem.

«Donem gràcies a Déu.»

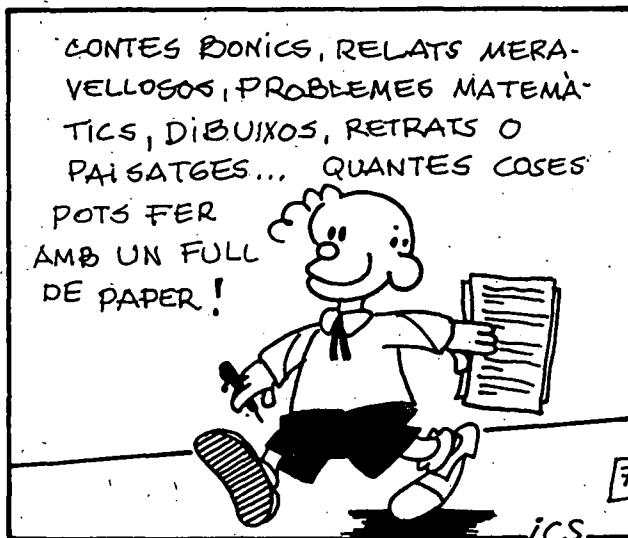
Nº 84

JOAN

L'eixerit de torn

Avet Set esllips per a nenes i nens

EN PITU CALSAPEU

Busquem l'evangeli de diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 2, versets del 13 al 15 i del 19 al 23 (Mt 2:13-15.19-23).

Reflexionem: 1. No hi ha cap dubte que la família de Jesús, Maria i Josep responia al màxim al que Déu es proposava amb l'encarnació, és a dir, amb el fet que Jesús, Fill de Déu, s'hagués fet home. I vivien amb una gran naturalitat la presència del Senyor complint els dissenys de la seva voluntat.

2. La vinguda dels mags, malgrat l'exotisme que comporta, no trastoca gens l'equilibri a casa de Jesús. Tot i això, la seva família, amb Josep com a cap de casa, ha de fer front a la irresponsabilitat i les represàlies dels qui es consideren amos i senyors de la història. I han d'emigrar.

3. El tercer pas, després del seu naixement en un lloc tan significatiu -la ciutat de David- com estantís, d'on ha de fugir cap a terres d'Egipte, el constitueix l'arrelament de Jesús, fent vida de família, en una població gairebé marginal, allunyada dels centres de poder: Natzaret, a la Galilea, d'on algú arriba a dubtar si en pot sortir res de bo.

■ El catequista

L'escola dels robots

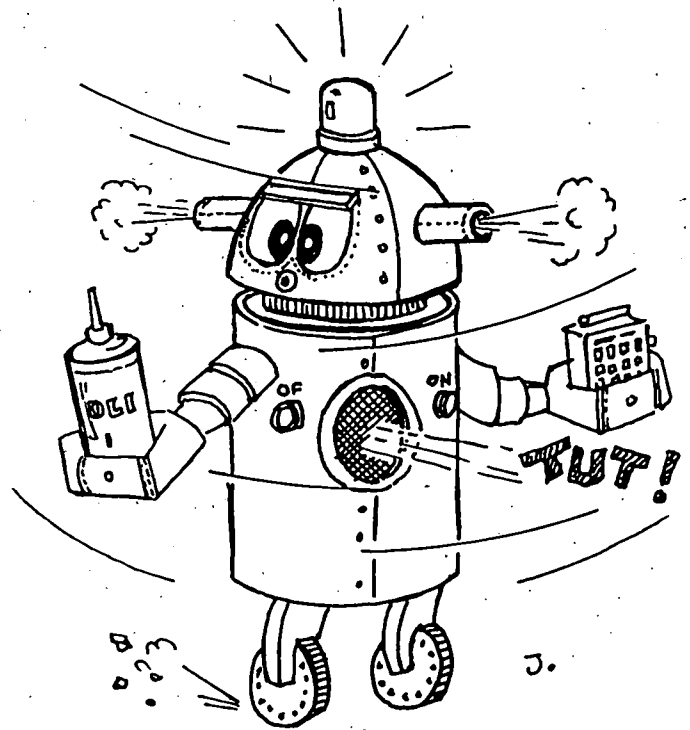
Un cop travessada la Plaça de les Set Piràmides Daurades, seguint tot recte pel carrer de Word Perfect, en arribar a la cantonada de mà esquerra, es pot veure l'escola. I us ben juro que és tot un espectacle presenciar l'hora d'entrada de l'escola. A mi mai no deixa de sorprendre'm.

Els petits robots arriben a l'escola des de tots els punts de la ciutat. Hi arriben patinant sobre les seves rodetes ben alineades sota les seves sabates metàl·liques. Les seves llums, llargues, curtes o intermitents, no deixen de brillar. Les botzines i els xiulets no paren de sonar, i els seus sistemes de propulsió deixen anar uns fums blaus i grocs preciosos.

Alguns d'ells, per tal d'estalviar energia, es deixen anar rampes avall en punt mort, mentre d'altres aprofiten les baranes de les Set Piràmides Daurades per baixar fent voltes des de casa seva i augmentar així la seva velocitat. Tots volen ser els primers d'arribar a escola.

Amb les seves computadores portàtils a una mà, i la cantimplora d'oli a l'altra, els petits robots van apilant-se al davant de la porta de l'escola, i quan arriben els esbojarrats que han baixat en punt mort, s'hi llencen al damunt esperant suavitzar una mica l'aterratge.

Fa uns anys un polític molt modern va proposar tancar totes les escoles; a totes les cases hi ha un ordinador central, els nanos podrien rebre les lliçons dels seus professors a través d'aquests. I l'experiment es va posar en marxa, però va ser un fracàs, i ¿voleu saber per què? doncs perquè els petits robots s'avorrien, aprenien mates però no a jugar, no tenien amics. Ells van voler tornar a l'escola, deu ser per alguna cosa, ¿no us sembla?

■ ANNA

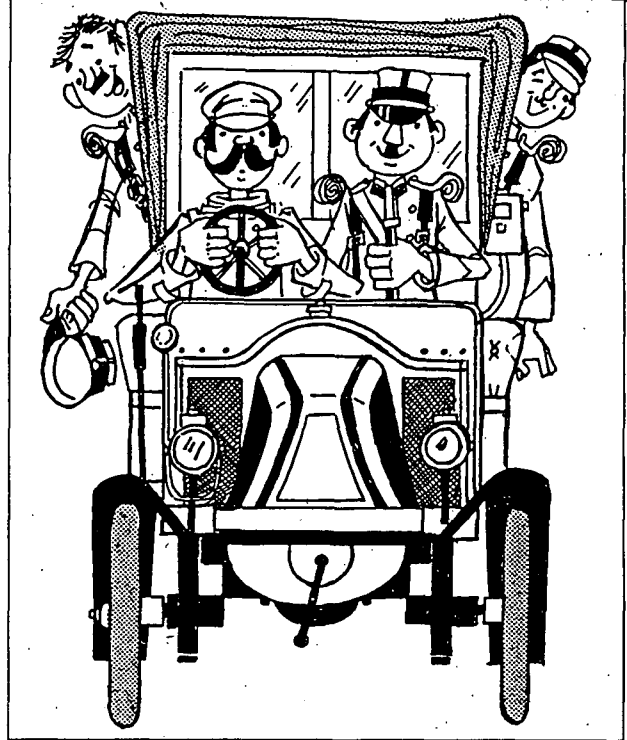
Avet Set — Avet Set —

Els taxis del Marne - 1914

El mes de setembre de 1914 els alemanys avançaven, incontenibles, sobre París. Calia aturar-los com fos i fou un català -fill de Ribes Altas, al Rosselló- el mariscal Joffre, l'encarregat de fer-ho. A partir de la derrota del Marne es pot dir que els alemanys van començar a perdre la guerra que en bona part ells mateixos havien provocat.

Aleshores -inici de la Primera Guerra Mundial- encara no hi havia divisions motoritzades, ni carros blindats, ni tancs. Els soldats anaven a peu o a cavall. Però calia enviar urgentment reforços al Marne i el general Gallieni -governador militar de París- tingué una idea per a ajudar al seu vell company Joffre.

El vespre del 6 de setembre els parisencs que passejaven per la plaça dels Invàlids -on la circulació d'automòbils era escassa a aquella hora- veieren amb sorpresa que de cop i volta sorgien de tots cantons taxis i més taxis que s'anaven arrenjant a un costat de la immensa plaça. El dia següent, el 7 al matí, un espectacle encara més curiós s'oferia als parisencs matiners: policies municipals i oficials de l'exèrcit deturaven tots els taxis, en feien baixar els passatgers i enviaven els cotxes als seus garatges a

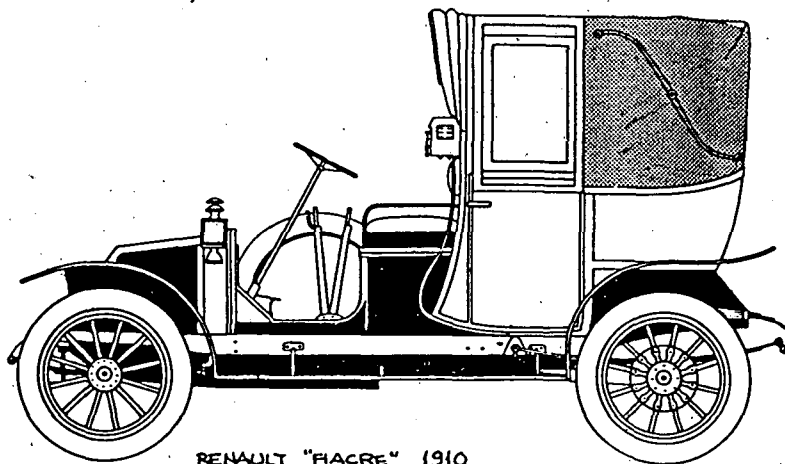
Al migdia els soldats del 103è. regiment d'infanteria van veure aparèixer a la seva caserna aquesta llarga fila de vehicles. De primer molts van creure que eren amics i familiars que els anaven a veure i la seva desil·lusió va ser gran en adonar-se que els taxis anaven buits i que els passatgers serien ells.

En efecte, a raó de cinc soldats per cotxe els van enfil·lar als automòbils i la columna de 1.100 taxis (la majoria Renault) i 6.000 homes emprugué la ruta cap al front on la seva contribució a la victòria fou important.

Els veritables herois d'aquesta fetà van ser segurament els taxis -homes, molts d'ells grans, fora d'edat militar- que van seguir amb entusiasme les ordres dels militars i sense saber cap on anaven i a les fosques -no es va permetre encendre llums-, enganxats al cotxe de davant per no despistar-se, recorregueren els cinquanta quilòmetres que separaven París del front. En arribar als garatges es va anotar el

que marcaven els taxímetres que havien funcionat durant tot el recorregut i els taxistes van cobrar la "carrera" com si haguessin portat una família a passejar.

A l'Estat la idea d'en Gallieni li va costar 70.000 francs, quantitat molt respectable per l'època, però que Hisenda va considerar ben esmerçada.

RENAULT "FIACRE" 1910

rebre instruccions.

Unes hores més tard els vianants -i molts ciutadans que, encuriósits, omplien finestres i balcons- veieren passar una llarga fila de taxis buits, amb un coronel i uns quants oficials en cotxes de turisme encapçalant i enquadrant la caravana.

BABAR

i els seus amics a la masia

la vaca, la forca,
el tamlonet,
l'esquellot, la galleda.

Mentrestant, a l'estable, Babar està ocupat
renovant el jac de la

-Quina feinada! -sospira- És ben cansat!

-Agafa la -li aconsella Celest.

La vella senyora, per la seva banda, se'n en un
 per muntar la vaca.

-Que bé, tindrem llet fresca! -diu.

La vaca sacseja l' com si volgués dir-li

alguna cosa. La vella senyora fa un sospir:

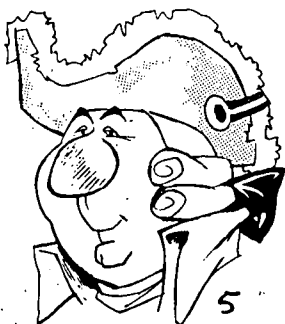
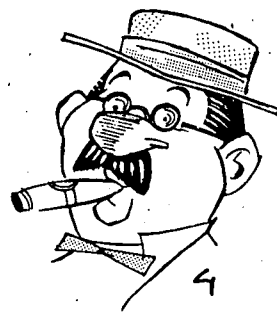
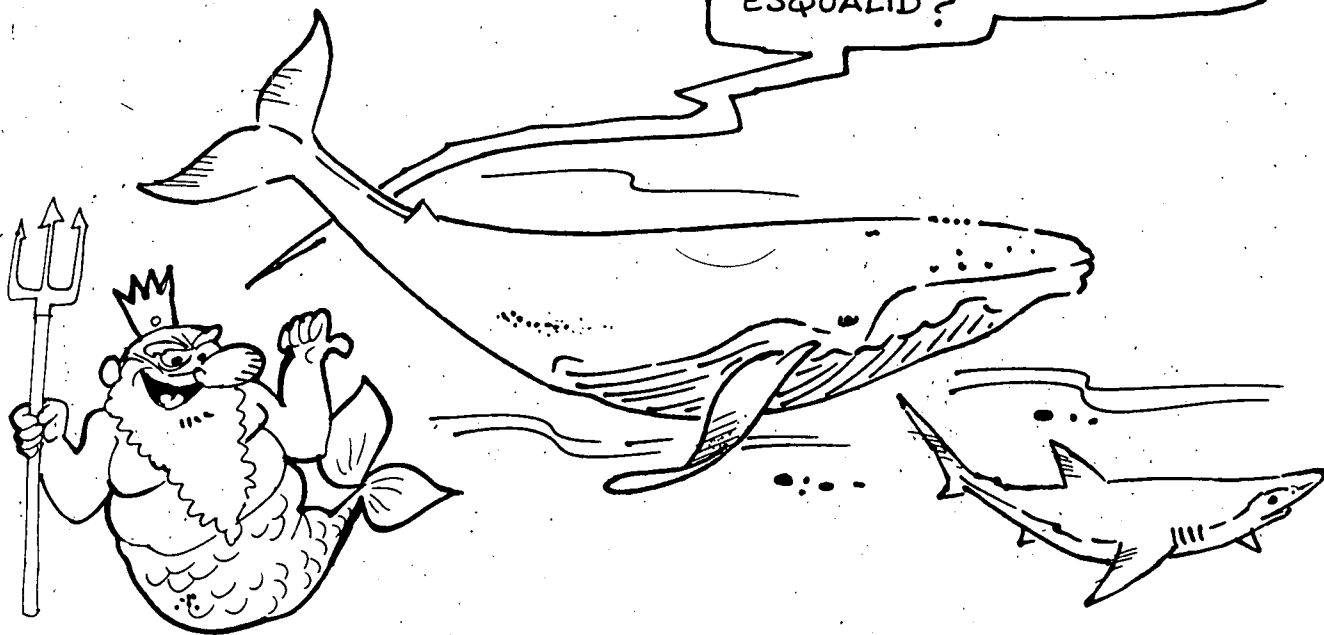
-Aviat estaré. Uff! la pesa molt!

Em podries ajudar a portar-la, Babar?

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

MISCEL·LÀNIA

ÉS VERITAT O MENTIDA QUE LA BALENA BLAVA ÉS UN ESQUALID?

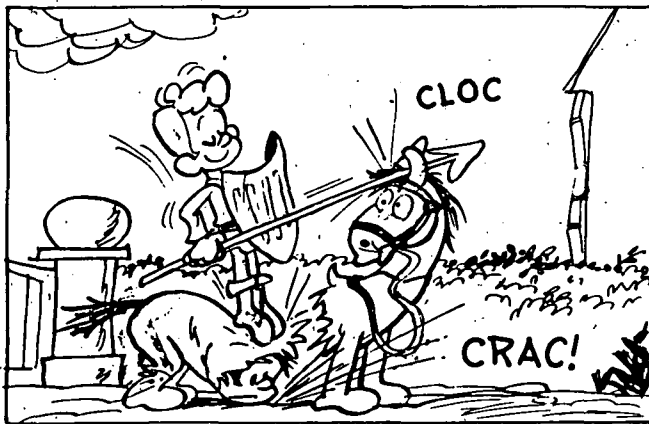
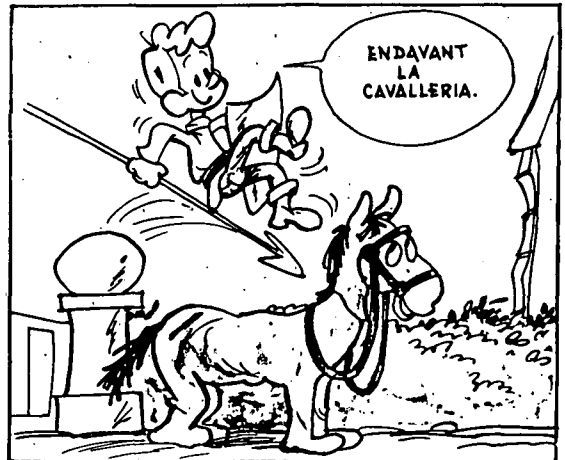
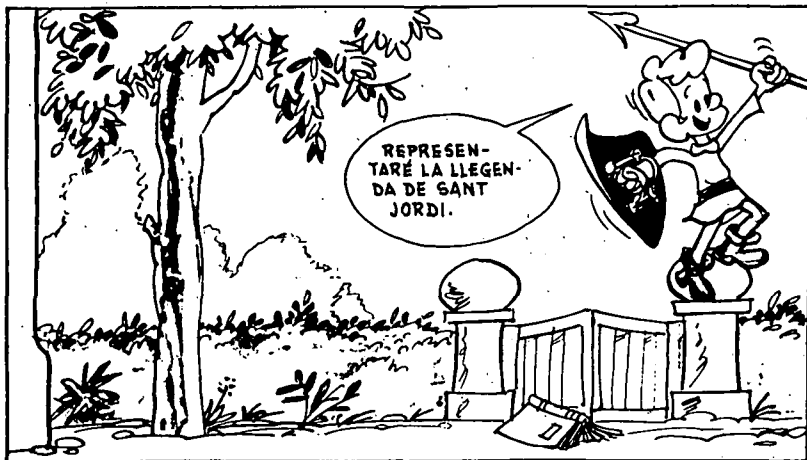
RELACIONEU CADA BARRET AMB LA SEVA ÈPOCA: S.XX, S.XVI, S.XIX, S.XVIII, EGIPCI, S.XVII.

SOLUCIÓ

1-S.XVII, 2-S.XIX, 3-EGIPCI, 4-S.XX, 5-S.XVIII, 6-S.XVI

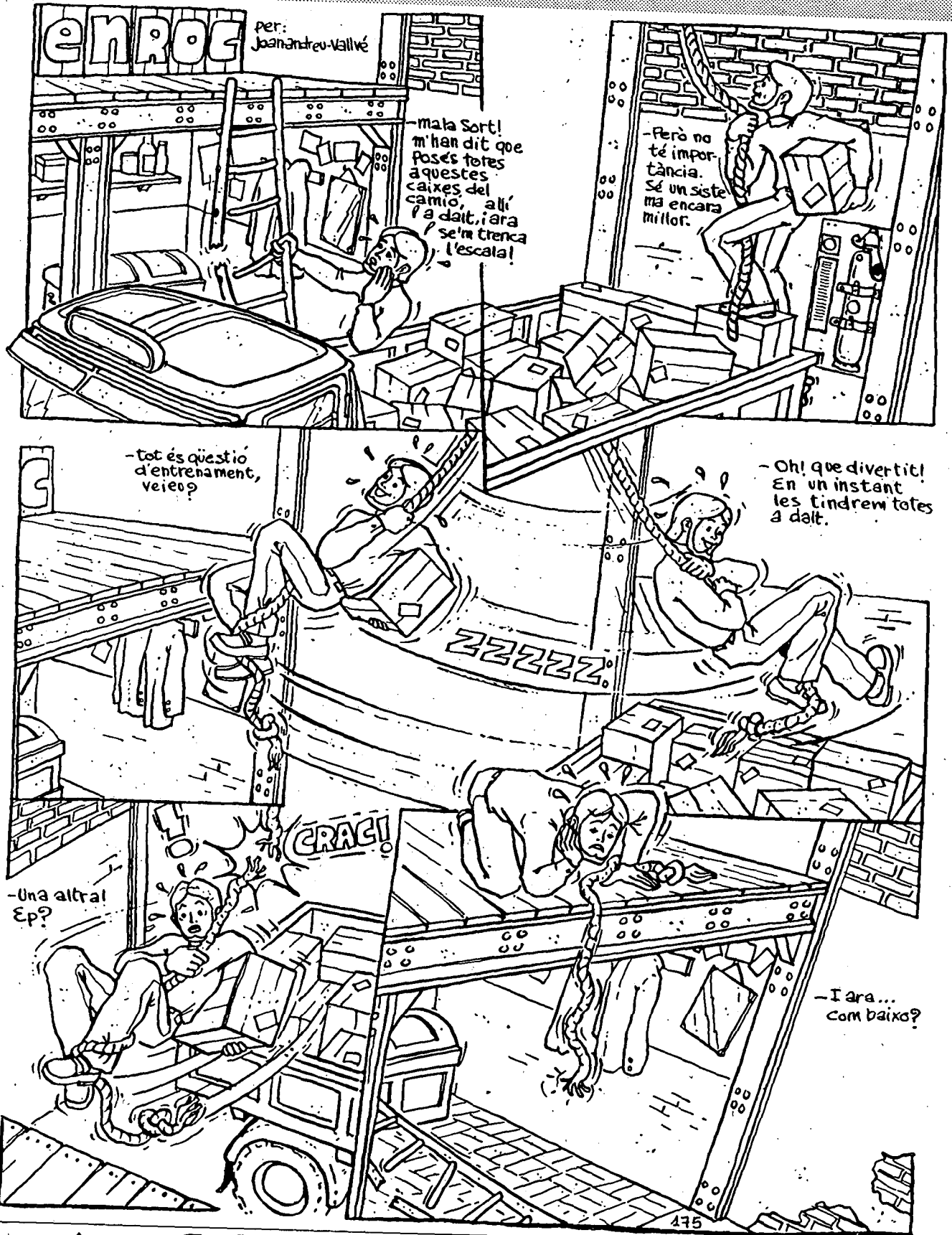
7/09/88

EN QUIMET TRAPELLA

ENROC

per JOAN ANDREU VALLVÉ

Avet Set esllips per a nenes i nens